

ŽELEZAR

TEDNIK - GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 22. MAJA 1980

ŠTEVILKA: 20 ○ LETO: XXIX

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarja začel izhajati 26. januarja 1937. Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstrednik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 483, administracija 484 in 726. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72.

Naša praksa kaže, da je največja moč samoupravljanja v tem, da sprošča ustvarjalno pobudo najširših množic in odpira pota osvoboditve dela in človekove osebnosti, kar pospešuje ustvarjanje zavesti in povzdiguje častnost delovnih ljudi kot nosilcev ustvarjalnosti in napredka.

Predsednik Tito na drugem kongresu samoupravljalcev maja 1971 v Sarajevu

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE DELA IN POSLOVANJA V ŽELEZARNI

Na osnovi analize vzrokov izgube v prvem četrtletju in predlogov za izboljšanje stanja, ki jih je pripravil sektor za ekonomiko 9. maja in predloga korekcije blagovne proizvodnje za obdobje junij — december 1980 z dne 6. maja je bila v času do 15. maja opravljena razprava na strokovnem in poslovnem kolegiju, s predsedniki osnovnih organizacij sindikata ter sekretarji osnovnih organizacij zveze komunistov Železarne. Na osnovi vsega tega je delavski svet Železarne na predlog odbora za gospodarstvo na včerajšnji seji obravnaval in sprejmal naslednje ukrepe:

DVIG STROKOVNIH UKREPOV IN VEČJE IZKORIŠČANJE LASTNEGA TEHNIČNEGA ZNANJA NA PODROČJU DELOVNIH NAPRAV

— na področju delovnih naprav večjo pozornost posvetiti kakovosti popravil;

— odpravljati napake, ki se stalno ponavljajo. Nedopustno je, da se na enem in istem mestu ponavljajo tehnične napake, zato naj se na kritičnih mestih za razreševanje imenujejo strokovne grupe;

— potrebno večje povezovanje tehnikov in inženirjev ter drugih strokovnjakov upravljalcev delovnih naprav in vzdrževalcev;

— če se v posamezni fazi opaža pomanjkljivo znanje, je potrebno organizirati tečaje za strokovno izpopolnjevanje.

— z vključevanjem lastnih rešitev in sodelovanjem s projektantskimi organizacijami nadomeščati

uvozne rezervne dele in naprave z domačimi izvedbami in rešitvami.

REALIZACIJA PLANSKIH ZADOLŽITEV V PREOSTALIH TREH TROMESEČJIH PREDVSEM V JEKLARNI:

Zaradi izredno kritičnega stanja pri nabavi polizdelkov, predvsem pa zaradi izpada proizvodnje v jeklarni v prvem tromesečju, ki znaša 10.233

(Nadaljevanje na 6. strani)

DELOVNA ZAVEST IN BOLEZENSKA ODSOTNOST BORCEV NOV

Človek doživlja delo kot splošno situacijo, v katero je vključena celotna družba in on kot del te družbe, vendar hkrati tudi kot svojevrsten posameznik. Torej doživlja celotnost delovne stvarnosti in skuša najti svoje mesto v njej, istočasno pa na to stvarnost gleda tudi s svojimi očmi — preko svojih stališč in interesov. Njegovi pogledi in doživljanje so objektivno, pa tudi subjektivno pogojeni in omejeni. Ravno zaradi tega se v vedenju ljudi pojavljajo splošne, posebne in posamezne reakcije.

Na doživljanje in vedenje človeka ne vpliva le njegova psihofizična konstitucija, ampak tudi vse tisto, kar je pridobil v razvoju kot po-

sameznik in družbeno bitje. Zato se pri kakršnemkoli proučevanju človekovih lastnosti in značilnosti ne sme pozabiti na njegovo celovitost. Enako velja tudi za delovno zavest, ki je predmet tega prispevka.

Zelo na splošno pomeni delovna zavest neko naklonjenost in usmerjenost — torej stališče — posameznika, ki se nanaša na cilje in težnje skupine, v kateri posameznik dela. V omenjenem pojmu se torej prepletata dva aspekta: človekov osebni in družbeni pogled. Izrazito delovno zavest odlikuje:

1. prepričanje posameznika o smiselnosti in vrednosti njegovega dela;
2. napor, ki ga posameznik zavestno vlaga za ohranitev in/ali povečanje svojega »delovnega ugleda«;
3. skladnost vrednot posameznika z vrednotami skupine in možnosti prizadevanj za uresničevanje dogovorjenih ciljev.

S procesom delovne zavesti in njenega nadzorstva sta seveda naj-

(Nadaljevanje na 3. strani)

BLAGOVNA PROIZVODNJA V SOZD SLOVENSKE ŽELEZARNE V PRVEM ČETRTLETJU

Jugoslovanske železarne izdelajo premalo jeklarskih izdelkov, da bi z njimi zadostili potrebe domačega trga. Neposredni uvoz je znašal v preteklem letu okoli 900.000 ton. Ker proizvodnja surovega jekla ne pokriva potreb polizdelka za zmogljivosti valjarn, je bilo treba uvoziti v letu 1979 tudi okoli 900.000 ton polizdelkov, poleg polizdelkov za izdelavo cevi in predelavo žice.

Zvezni zavod za plan in službe splošnega združenja črne metalurgije Jugoslavije ocenjuje, da je bil posreden uvoz jekla, to je z opremo in drugimi izdelki iz jekla, še okrog

(Nadaljevanje na 8. strani)

VLAK BRATSTVA IN ENOTNOSTI

Petega junija, to je natančno čez štirinajst dni, bo v SR Slovenijo prispel letošnji vlak BRATSTVA IN ENOTNOSTI, ki bo pripeljal 960 gostov iz bratske Socialistične republike Srbije. Osrednji sprejem bo v Krškem, potem pa se bodo dragi gostje odpeljali v vse slovenske občine. Prek Zidanega mosta bo na Gorenjsko prispelo 236 nepozabnih gostiteljev naših ljudi, ki so bili v najkrajših letih naše zgodovine pregnani iz svojih domov. Po skupnem sprejemu v Kranju se bodo z avtobusi odpeljali v posamezne občine. Na Jesenicah bomo 39 bratov in sestra iz SR Srbije sprejeli tega dne popoldan pred skupščino občine Jesenice, potem pa jih bo prevzelo 19 naših družin, ki bodo tokrat njihovi najpозornejši gostitelji, kajti v nekaj dneh se ne da povrtni vsega tistega, kar so jim nudili njihovi gostje med okupacijo. Z njimi bo v našo občino pripotovala tudi petčlanska delegacija pobratene občine Valjevo. Gostje gorenjskih občin si bodo 7. junija skupno ogledali partizanske Dražgoše, po tem pa bo za njih na škofjeloškem gradu prirejen piknik z bogatim kulturnim programom.

Naslednjega dne, 8. junija, bodo gostje odpotovali nazaj na svoje domove.

O natančnem prihodu, programu bivanja v naši občini in odhodu gostov iz SR Srbije bomo še poročali.

TIŠINA, TI SI NAJLEPŠE, KAR SEM DOSEDAJ POSLUŠAL ...

Misel, navedena v naslovu, je bila vodilo organizatorjev simpozija o protihrupni zaščiti. Prispevki so obravnavali vplive hrupa na naše zdravje tako na delovnem mestu kot v naravnem in bivalnem okolju ter ukrepe za njegovo zmanjševanje. V članku so prirejeni povzetki najbolj zanimivih prispevkov.

CESTNI PROMET

Družbeni razvoj in porajajoča prometna ureditev zahtevajo nenehne izboljšave obstoječih cestnih mreže in narekujejo izgradnjo novih cestnih odsekov. Problematika vpliva in zaščite pred hrupom cestnega prometa postaja vedno bolj aktualna.

Hrup cestnega prometa predstavlja ropot motornih vozil, ki ga povzročajo:

- pogonski stroji in prenosni mehanizem,
- konstrukcijski elementi karo-serije vozila,

(Nadaljevanje na 7. strani)

ZBORI SKUPŠČINE OBČINE O PROGRAMU DELA IN DRUGIH VPRAŠANJH

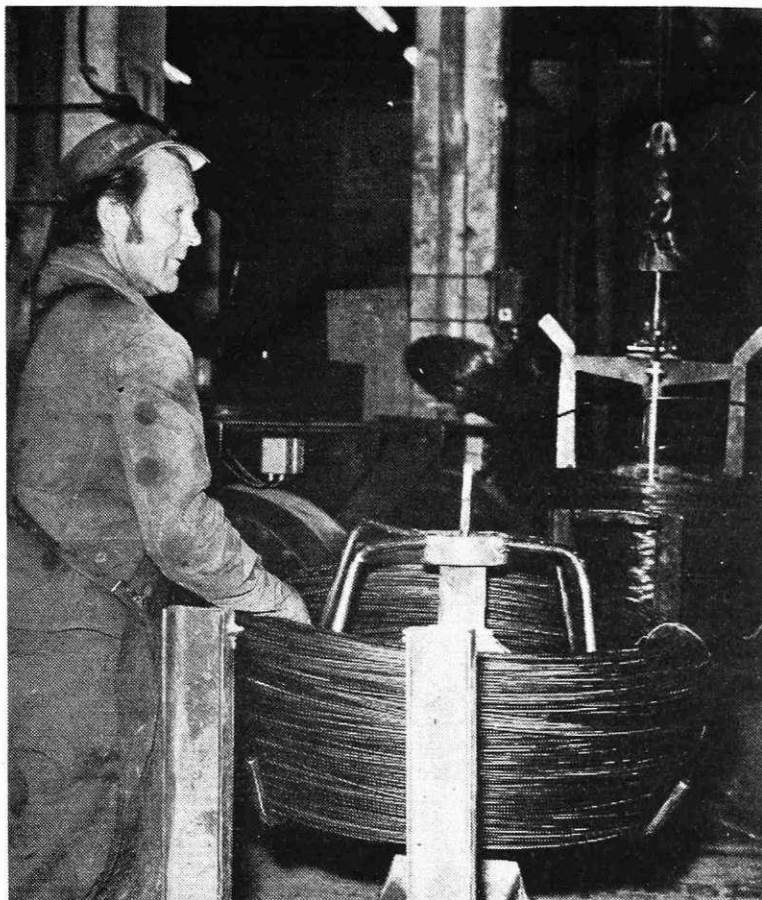
Predsednik družbenopolitičnega zbora skupščine občine Janko Burnik sklicuje 24. sejo zbora v ponedeljek, 26. maja, predsednika Valentin Črv in Vera Dulmin pa seji zbora združenega dela in zbora krajevskih skupnosti v sredo, 28. maja. Delegatom vseh treh zborov so v razpravo in sprejem predlagana naslednje vprašanja:

O DELU SODIŠČA O ZDRUŽENEM DELU V KRANJU

Predsednik sodišča združenega dela v Kranju Marko Prezelj predlaga delegatom vseh treh zborov v razpravo poročilo o svojem delu v preteklem letu. Sodišče ima trenutno dva, v prvem polletju letos pa bo dobilo še tretjega delavca pravne stroke, ki o sodiščem združenem delu. Izmed sodnikov, ki niso v de-

lovnem razmerju, je 12 predsednikov, vključno s predsednikom sodišča in sodnikom, ki je že v delovnem razmerju in 14 predsednikov senata. V letu 1979 so imeli 180 ustnih obravnav, od tega so predsedniki senatov, ki niso v delovnem razmerju, obravnavali 143 dni. Na enega sodnika je tako odpadlo 9,5 obravnavnih dni. V tem času je sodišče rešilo 455 spornih zadev.

(Nadaljevanje na 9. strani)

Sodelavec v patentirnici žice (IK)

V OKVIRU STABILIZACIJSKIH PRIZADEVANJ KREPITI TUDI DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

Naša ustava nas poleg drugega obvezuje za varstvo družbene lastnine in premoženja, kot sestavine družbene samozaščite, ki je pravica in dolžnost občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij, društev ter družbenopolitičnih skupnosti.

Ceprav smo v zadnjih letih precej napredovali v pogledu varnostne kulture pa se še vedno v posameznih primerih posebno pa posamezniki obnašajo do družbene lastnine in premoženja zelo malomarno. Pri tem moramo poudariti, da so družbena lastnina »produksijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela in z združenim delom doseženi dohodek, sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrine v splošni rabi«, kakor jo opredeljuje naša ustava.

Če bi poskušali ocenjevati odnos posameznikov pa tudi nekaterih skupin in porabnikov družbenih sredstev do tako opredeljene družbene lastnine, potem bi lahko ugotovili, da je še precej prisotno neke vrste podzavestno pojmovanje, da je vse to last nekega drugega in da potem lahko neodgovorno in malomarno delamo z družbeno lastnino. Vse to nedvomno še izhaja iz nepreživete mezdne miselnosti, oziroma kapitalistične preteklosti, ko je mezdni delavec moral prodajati svojo delovno silo lastnikom proizvodnih sredstev oziroma kapitalistov, ki so ga izkoriščali.

Prav gotovo smo to miselnost pri veliki večini delovnih ljudi in občanov presegli in danes upravičeno govorimo o podružbljanju družbene samozaščite in da leta vedno bolj predstavlja del samouprave aktivnosti delovnih ljudi in občanov, vseeno pa si ne smemo zapirati oči pred dejstvom, da je še pri nekaterih ljudeh, zaradi zgodovinsko pogojenih dejstev, mezdna miselnost v njihovi podzavesti. To se še mnogokje odraža naj si bo v malomarnem odnosu do delovnih sredstev ali materialov, ali do družbenega denarja in naravnih bogastev.

Navedli bi lahko konkretne primere malomarnega ravnanja z delovnimi napravami, materiali in drugim v naših TOZD in delovnih skupnosti, ki nam prinaša veliko materialno škodo, ki jo moramo pokrivati vsi delavci in ki nam zmanjšuje dobre poslovne rezultate, naš dohodek, osebni dohodek in sredstva za celotno družbeno reprodukcijo.

Ravno zato bi morala postati družbena samozaščita v celoti in še posebno področje, ki je predmet tega razmišljanja, sestavni del naših prizadevanj pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije. Kajti ne smemo si zapirati oči pred dejstvom, da smo zaradi malomarnosti morali plačevati že težke milijone. Seveda pa bi bilo mnogo premalo ta vprašanja samo z besedami vključiti v naše dolgoročne stabilizacijske programe, ampak se bomo hkrati morali v okviru vseh socialističnih in demokratičnih ustvarjalnih sil v TOZD in delovnih skupnosti prizadevati za dvig samoupravljalске zavesti in v okviru tega za višjo varnostno kulturo.

MED ŽIVLJENJEM IN NESMRTNOSTJO

Jugoslovanska in svetovna javnost je bila polnih 122 dni izčrpano obveščana o zdravstvenem stanju predsednika Tita. Kratka in natančna sporočila zdravniškega konzilija so pojasnjevala dramatičen boj za predsednikovo življenje, njihov ton pa je včasih izževal zaskrbljenost, včasih olajšanje ali celo upanje, a največkrat strah. Jugoslavlani smo se trudili prodreti v celoviti smisel skopih in odmerjenih poročil, vse dokler nismo bili soočeni z neizprosno stvarnostjo, tragično in končno vestjo v večernih urah 4. maja. Novinarji NIN in Dela so v Kliničnem centru v Ljubljani zabeležili še nekatere podrobnosti, ki razsvetljujejo poslednje trenutke življenja predsednika Tita. Za bralce Železara jih v prevodu objavljamo po STA-RTU števil 295 z dne 14. maja.

Drama, ki se je pred tem odvijala v Kliničnem centru v Ljubljani, ki so jo Ljubljančani na ulicah spremljali tiho, disciplinirano in brez patetike, zvečer pa na svojih domovih napeto poslušali zunanje zvoke in po zvokih alarmnih siren avtomobilov, ki so si krčili pot k kliničnemu centru, presojali resnost stanja, je po nekaterih nevidljivih potih prispela tudi do nas. Sugestivnost teh dejstev, ki jih lahko v takih prilikah izmami samo neprecenljiva skrb in občutljivost ljudi, je pred nami in vanje lahko verjamejo kot pripoved, katere tok se ne more zaustaviti.

Po tej pripovedi, ko so zdravniki prišli do tega, da kot zadnja možnost predlagajo amputacijo noge, je tovariš Tito odgovoril: »Najprej vprašajte oba predsedstva in moja sinova Žarka in Miša.« Ko je soglasje, zaradi brezizhodnega stanja, prišlo izredno hitro, so to sporočili tovarišu Titu. »In sedaj«, je rekel, »predno se jaz odločim, me pustite popolnoma samega.«

Sam, v svoji beli sterilizirani bolniški sobi, med zapletenimi, odbijajočimi hladnimi instrumenti, je ta človek z Neretve, Sutjeske, Drvarja, 1948, Lusake, Havane, kjer je vedno sprejemal usodne odločitve v imenu drugih, v imenu milijonov Jugoslovancev, tokrat soočen sam s seboj. To je bila njegova zadnja odločitev, zadnja bitka in verjetno prva in edina za svoje lastno življenje. Kaj je mislil, česa se je spominjal v teh dveh, treh osamljenih urah?

Tisti, ki so po operaciji videli dr. Košaka, pravijo, da je izgledal, kot da bi se njegov fizični portret zmanjšal za polovico. Mora se priznati, da eno mesto, ena bolnica in ena grupa zdravnikov v njej v nedavni zgodovini ni imela tako odgovorne naloge in bila pod takim nadzorom celotne svetovne javnosti, pred milijoni v njih uprtih prosečih očeh, toda s strogostjo, ki se ne opraviči.

Prva reakcija po amputaciji in prebuditvi iz anestezije je bila že neverjetno v stilu Titove vitalnosti: »Kaj je to, kar vidim okrog sebe, vse nekakšni kozmonavti«, je govoril ljudem okrog sebe z obveznimi maskami na ustih in pred objektivom fotografa Rašete, ki je prišel, da naredi radostni posnetek srečanja s sinovoma Žarkom in Mišom.

Prava poplava nežnosti, ki je vedno preskočila vse ovire, kadar je bilo v ospredju vprašanje velike preizkušnje, je potekala od ljudstva do Tita prek tisočev in tisočev telegramov. Nekega dne jih bo nekdo sigurno razvrstil v novo, svojevrstno literarno »telegramsko zvrsto«, vzpodbudno po vsebini, kristalno po izrazu in ganljivo po sporočilu. Nekatere vsebine telegramov smo si takoj zapomnili. »Ne bodi žalosten! Če bo potrebno teči, bomo mi tekli name-

sto tebe«, so pisali mali učenci. Ali telegram starega sotovariša, predsednika republike Italije Sandra Pertinija — »Dragi prijatelj, ponovno vam sporočam moje želje. Držite se čvrsto. Vašemu hrabremu ljudstvu je še potrebno Vaše miroljubno delo, meni pa Vaše prijateljstvo.«

To je bil, čeprav prek telegramov, zadnji sestanek z ljudstvom, sestanek pred senco smrti, ganljiv po vdanosti in morda bolj neposreden, kakor kadarkoli prej.

Zadnja neposredna pripoved, kakor majhen presenetljiv medaljon, je prišla neposredno iz kliničnega centra. Ženska, fizioterapevtka, ki se prvič v življenju sreča s predsednikom Titom, je iznenadena nad njegovo neverjetno vitalnostjo:

— To ni bolnik, kateremu so amputirali nogo in za katerega je vsak premik izredno boleč, temveč ljubezniv gostitelj, ki sprejema gosta na prijeten obisk: »Sedite, da se najprej spoznava. Ali hočete, tu imam nekakšne kekse. Vzemite čokolado, ali morda želite vino? Jaz imam, na žalost, za sebe ta nadležni čaj.«

— Toda tovariš Tito, vi se niste niti dotaknili čaja. Toda morate inhalirati, čeprav vam je odvrateno. Dajte, naredite to meni v znak dobrodošlice in novega poznanstva.

— Dobro, vas bom poslušal, da se bova naprej dobro razumela. Toda, nisem vas vprašal, če imate otroke?

— Imam sina.
— Kako se uči?
— Ne vem, kaj bi naredila. Razočarana sem, tovariš Tito. Hodi v šolo za učence v gospodarstvu in noče se učiti, je najslabši učenec.

— Pa kako noče, mora se učiti. Vsako delo je lepo. Ali vaše delo ni lepo? Recite mu, pripovedujte mu, ko sem bil vajenec, sem si na vse načine prizadeval, da si nekako pridobim neko knjigo, a do knjig se je takrat težko prišlo, samo, da bi se čim več naučil, da si odprem svoje okno v nek boljši svet. Povejte mu, da se jezim na njega, da mu enostavno zapovedujem, da se mora učiti.

Na koncu, pri odhodu, je pozval fizioterapevtko, da vzame vsaj eno debelo hruško.

— Odnosite sinu — je rekel pustljivo. — Recite mu: »Glej, predsednik republike te je zaprosil, da se popravi in da resno vzemi učenik v roke.«

To darilo in hruška za malega slabega učenca, v trenutku ko se še nič ne ve, da mu življenje visi na nitki, je ostal zabeležen v novinarski beležnici, da drgeta kakor blaga prijetna svetloba in ohrabrujoči optimizem.

Ko so po nekem vedrem jutru v njegovo sobo prišli člani konzilija in ga nekoliko boječe vprašali: »Kako se počutite, tovariš Tito?«, je hitro odgovoril: »Jaz, bogme, odlično, toda kaj je to sedaj: vi mene skrbite z vašim bolniškim izgledom.«

Ta napor, da razpoloži in dvigne moralno tistim, od katerih mora on sam pričakovati rešitev, je bil bržkone njegov zadnji napor.

NIN, 6. maja 1980

Predsednik Tito v Mojstrani 1. maja 1974 (Foto F. Črv)

VTISI Z MARŠALOVEGA POGREBA

Sedmi maj 1980: z vlakom se vozim skozi Slavonijo: preorana polj, polja, zeleni hrastovi gozdovi. Potujem v Beograd — prvič v življenju. Žalostna je ta pot: samo dva dneva sta minila, odkar je po teh istih tračnicah peljal modri vlak s posmrtnimi ostanki našega ljubelega maršala Tita. Ne, njemu ni bilo dano gledati skozi okno in občudovati hrastovih gozdov in zoranih polj in množice ljudi, ki so se nemo poslavljale od njega.

Čez nekaj ur: vlak zdrda čez Savski most, v Beogradu smo. Pogled na neskončno množico čakajočih, ki se je medtem spet zbrala pred skupščino, me je prečital, da še mislimi ni na to, da bi bil med prvimi na vrsti. Kaj zato! — priključim se repu. Neka ženska, Makedonka, mi ponudi jabolko. S hvaležnostjo ga vzamem.

In potem končno — skupščina! Po stopnicah navzgor, skozi arkade, mimo mrtvaškega odra tovariša Tita z odlikovanj ob straneh. Nemo korakamo mimo častne straže; tu v tej težki hrastovi krsti ležijo posmrtni ostanki naše največje zgodovinske osebnosti, tvorca nove Jugoslavije in našega skupnega očeta... Imel sem veliko čast, da sem se poslovil od njega in se udeležil njegovega pogreba. V spomin na ta žalostni dan sem shranil železniško karto Jesenice—Beograd z datumom 7. maj 1980.

Noge me že pošteno bolijo, toda še na misel mi ne pride, da bi se umaknil iz vrste. Deset zvečer je že ura, ko zvečer, da se zdaj poslavljajo od Tita tuje delegacije in da naj nekaj ur počakamo. Grem v najbližji park, prepričan, da bom med prvimi na vrsti, ko bodo tuje delegacije končale svoj mimohod.

Utrujenost me premaga in zaspim v travi. Ob enih ponoči se zbudim. Pogled na neskončno množico čakajočih, ki se je medtem spet zbrala pred skupščino, me je prečital, da še mislimi ni na to, da bi bil med prvimi na vrsti. Kaj zato! — priključim se repu. Neka ženska, Makedonka, mi ponudi jabolko. S hvaležnostjo ga vzamem.

In potem končno — skupščina! Po stopnicah navzgor, skozi arkade, mimo mrtvaškega odra tovariša Tita z odlikovanj ob straneh. Nemo korakamo mimo častne straže; tu v tej težki hrastovi krsti ležijo posmrtni ostanki naše največje zgodovinske osebnosti, tvorca nove Jugoslavije in našega skupnega očeta... Imel sem veliko čast, da sem se poslovil od njega in se udeležil njegovega pogreba. V spomin na ta žalostni dan sem shranil železniško karto Jesenice—Beograd z datumom 7. maj 1980.

Anfon TORKAR

ki ga je z drugimi specialisti tudi že prej pogosto spremljal na državnih poteh miru v svetu.

DELO, 5. maja 1980

SOŽALNA BRZOJAVKA

Ob smrti našega predsednika Tita, je poleg že objavljenih tujih podjetij, poslal naši železarni brzojavko z izrazi iskrenega sožalja tudi A. Akimoto, šef predstavništva Marubeni Corporation — Tokio, Beograd.

VELIKANU VSEH DOBRIH LJUDI SVETA V SLOVO

V žalno knigo, ki je bila odprta v tednu žalovanja ob smrti predsednika naše Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednika predsedstva SFRJ, predsednika Zveze komunistov Jugoslavije, maršala Jugoslavije in vrhovnega poveljnika oboroženih sil socialistične federativne republike Jugoslavije JOSIPA BROZA TITA v sejni sobi skupščine občine, se je vpisalo čez 12.000 občanov jeseniške občine in nekateri ugledni državljani sosednjih republik Italije in Avstrije. Mnogi med njimi so z besedo izrazili tudi del svojih čustev ob veliki izgubi našega predsednika.

Naslovne misli sta napisala Ivan in Ivica Košnjek.

»Ponosna sva, da živiva v Titovi deželi.« — Magda in Matej Zupan.

»Spremljale nas bodo tvoje besede in izpolnjevali bomo naloge.« — podpis nečitljiv.

»Tvoje Marija, Marjanca, Mojca.«

»Na svoji svetli poti si obstal. Le za trenutek je tvoje veliko srce prenehalo biti. Živel boš v naših srcih, z našo borbo, za tvoje ideje in tvoje misli.« Rosanda Brezavšček.

»Tito je bil, Tito je, Tito bo!« — učenci I. a razreda Zdravstvene šole Jesenice.

»Tita ni več, ostala pa so njegova dela in začrtana pot, po kateri bomo čvrsto stopali naprej.« — učenci in delavci osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice.

»Tito je bil revolucionar in dober človek. Sedaj smo mi na vrsti, da nadaljujemo njegovo pot in delo.« — Mateja Faletič, učenka osnovne šole.

»Gre mi na jok. Zdi se mi, da se svet podira. Še zmeraj ne morem verjeti, da se je res zgodilo.« — Klemen Medja, učenec osnovne šole.

»Voleo sam te najvišje. Bio si mi otac i majka. Obečavam, slaviti ću tvoja djela. Čuvat ću bratstvo i jedinstvo i našu domovinu za cijenu svoga života.« — Mujaga Haskić.

»Tito bo v naših srcih vedno živel.«

»Tito, svet še ni imel tebi enakega in ga ne bo imel več.« — Karlo Trošt.

»Umrj je naš najdražji tovariš.« — Alma Ambrožič.

»Ljubili te bomo večno, dragi Tito.« — Edvin Panjovič, učenec.

»Ne bo te več med nas, ne bo nas več hrabrila tvoja živa beseda, a ti boš vedno del nas.« — Vlasta Robič.

»Samo z delom in uresničevanjem njegovih idej in ciljev bomo upravičeni do veličine njegove velike in revolucionarne zapuščine.« — Rok Globočnik.

»V imenu mladih ti obljudbam, da bomo nadaljevali pot, ki si jo začrtal. Nikoli ne bomo pozabili tvojih besed in naukov.« — Dejan Trifković.

»Tito, imela sem te rada. Naša jutra s teboj so bila sončna, brezkrbna in radostna. Tito, vsi pionirji smo te imeli radi.« — Maja Košir, učenka osnovne šole.

»Za nas je bil in bo tovariš Tito naš največji učitelj.« — Irena Čufar, učenka osnovne šole.

»Tito mi pomeni vse. Ljubezni do Tita mi ni treba dokazovati, saj raste v srcih vseh dobrih ljudi.« — Dagmar Vergles, učenec osnovne šole.

»Hvala ti za smeh srečnega otroštva, za vse ideale, ki si nam jih vsadil v srca, za naš danes in naš jutri.« — učenci 4. a razreda Zdravstvene šole Jesenice.

»Tito je živ. Tito je Jugoslavija.« — Andrija Bobič.

»Tisoče in tisoče src je v tvojem srcu.« — Sonja Frelih, učenka.

»Ni besed — je samo bolečina, ponos in obveza!« — Erjavšek.

»Tito — ni reš, da si umrl. V naših srcih in dejanjih živiš še naprej.« — Udir.

»Dragi družje Tito! Duboko se zaklinjem, da ću zajedno sa svim našim drugovima cijele naše domovine koračati putem, kojim si nas ti poveo.« — Fajko Bajrić.

»Obečam da ću marljivo čuvati i braniti našu domovinu, koju smo svi skupa gradili. Iskreno vam obečavam dragi družje Tito, da ću i poslednju kap krvi svog života za nju dati.« — Milan Jelača.

»Tovariš Tito nam bo ostal v spominu kot naš prijatelj in velikan ljudstva. Ostali bomo tvoji dobri Titovi pionirji.« — učenci 3. c razreda osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice.

»Tovariš Tito za nas ni umrl. Bil je naš voditelj in prijatelj ter neustrašen borec. Šel je preko vseh ovir do cilja, katerega si je začrtal. Po njegovi poti moramo hoditi tudi mi.« — Ivanka Jelovčan.

»Dragi Tito, v naših srcih boš vedno z nami!« — Marija Tancar.

»Tvoje ideje — naše vodilo!« — Matej Božič, študent.

»Ljubljeni naš Tito, mi smo tvoji in ti boš živel med nami vedno.« — Sonja Šebjanič.

»Mladost bo šla po tvoji poti, tovariš Tito.« — Slavica Potočnik.

»Obljudbam ti, da bom vedno povečevala svoje znanje, kakor si želel ti.« — Urška Kavalir.

»Tvoji otroci, tovariš Tito, bodo zrasli v poštene Jugoslovane, ki bodo takrat prav tako tvoji, kot so danes.« — Klemen, Mojca, Polona, Martina, vzgojno varstvena organizacija Cilke Zupančič, Koroška Bela.

»Slava ti!« — kurir, ki ti je prinašal pošto, Božo Radivojević.

Tito je živ
Tito sam ja
Tito si ti
Tito smo svi
Tito je omladina
Tito je Armija
Tito je Partija
Tito je Jugoslavija
Tito je sloboda
Tito je bratstvo i jedinstvo
Tito je nesvrstanost
Tito je mir
Tito je živ
(Suljo Bešliagić, zapis u
žalno knjigo jeseniške občine)

O dobro sonce...
spremeni naše solze
(poslavljajočih množic)
v svoja semena!
Željno jih čaka svet,
da vzklijeje v njem:
v tvoje svetlo (počlovečeno)
življenje...
(Nagovor soncu, 4. maja 1980)
(Benjamin Gracer, zapis u
žalno knjigo jeseniške občine)

DELOVNA ZAVEST IN BOLEZENSKA ODSOTNOST BORCEV NOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

ože povezana delovna motivacija in odgovornost.

Tako se naenkrat najdemo pred najzahtevnejšo točko delavskega samoupravljanja. Zaveza pomeni najgloblje. Zato so v zavesti usledile in ostanki preživetja miselnosti najbolj odporne. Med te ostanki sodi še vedno napačna motiviranost pri delu, ko se še vedno vse pričakuje »od zgoraj«, »od oblasti« in »od zunaj«, se pravi iz strahu pred kaznijo in v upanju na nagrado. Prava motivacija za delo pa mora izvirati iz dela samega, torej mora biti v delu samem tudi nagib za delo, kajti delo ni odtujeno človeku in ne sme biti.

Vsak delavec ima v svoji TOZD oziroma delovni organizaciji vrsto pravic in iz njih izvirajočih dolžnosti. Žal je zaveza odgovornosti še danes marsikje zelo šibka: dogaja se, da delavci za sebe redno vidijo samo pravice, pri drugih pa samo dolžnosti. Pri tem pa se ne zavedajo, da je odgovornost etična vrednota in dolžnost samostojno delujoče osebe.

nosti, zato torej tako specifična človeška vrlina, da pomeni njeno pomanjkanje najusodnejšo človekovo odtujitev prav ob zahtevi, ko naj bi bil sam svoj gospodar.

Že večkrat sem omenjal, kako bolezenska odsotnost ni le zdravstvena kategorija, pač pa pravzaprav ogledalo razmer v TOZD — delovni organizaciji in zunaj nje. To pa z drugimi besedami pomeni, da je sam zdravstveni oziroma psihofiziološki stalež okrog 3,5 %, ostalo pa lahko pripišemo družbenoekonomskih dejavnikom in specifičnim načinom dela. Na splošno velja, da je bolezenska odsotnost, ki se giblje okrog 5 %, še dokaj ugoden kazalec.

Raziskave, ki so bile opravljene tudi v Železarni, potrjujejo navedene ugotovitve in še posebej izpostavljajo problematiko »začetih«, nezahtevnih delovnih nalog, kakor tudi težave na področju motivacije, zlasti zadovoljstva z delom. V naši organizaciji izstopa tudi problem mladih, pri katerih je bolezenska odsotnost izredno pogosta, skoraj vsakodnevni pojav.

Ker sem o vsem tem že obsežno poročal, teh ugotovitev ne bom ponavljal. Tokrat želim le na posebnem primeru pokazati, kako motivacija lahko vpliva na bolezensko odsotnost: želim torej poudariti, kakšna je vloga visoke delovne zvesti pri opravljanju vsakdanjih delovnih nalog.

Zaradi omenjenih razlogov smo proučili podatke o bolezenski odsotnosti — v lanskem letu (1979) — tistih delavcev, ki imajo status borcev NOV. Ob tem sem predpostavljal (alternativna hipoteza), da to, še posebej revolucionarno generacijo, ki je z orožjem v roki branila svojo domovino in hkrati izvedla socialistično revolucijo, odlikuje relativno visoka stopnja zvesti in odgovornosti za doseganje zastavljenih ciljev. Sklepali smo, da je vloga motivacijskih dejavnikov tako močna, da celo nadkompenzira določene težave z zdravjem, ki so nujno posledica posebnih težkih pogojev življenja in dokaj visoke starosti te generacije.

Kljub pričakovanju razlik, pa smo bili vseeno presenečeni, ko smo pregledali rezultate. Kajti razlike so precejšnje in skoraj neverjetne.

PRIMERJAVA POSAMEZNIH KARAKTERISTIK BOLEZENSKE ODSOTNOSTI PO SKUPINAH

ZNAČILNOSTI	DELAVCI BORCI NOV	ŽELEZARNA KOT CELOTA
Število (N)	210	6.603
Povprečna starost (Ms)	54,73	36,91
Razpršitev starosti (Ts)	3,02	11,27
Število obolelih delavcev (No)	131	4.481
Odstotek bolezenske odsotnosti (Bo)	5,99	8,80+
Pogostost izostankov (If)	199	224
Resnost izostankov (It)	8,27	10,60
Povprečno število izgubljenih dni na 1 zaposlenega (10)	16,45	23,74

+ Razlika med skupinama je statistično pomembna.

X2 test glede na število izgubljenih dni je 342,99 in je visoko pomemben.

Podatki so zgornji in prepričljivi: dejstvo, da je bolezenska odsotnost pri borcih skoraj za tri odstotke nižja kot v celotni Železarni, jasno dokazuje ogromen vpliv delovne zvesti na te pojave. Hkrati pa se jasno kaže, kje ležijo ključni zniževanja te oblike odsotnosti: če namreč skupina, za katero bi upravičeno pričakovali nekoliko višjo odsotnost, ne preseže niti šestih odstotkov (tako nizke odsotnosti pa — mimogrede — v Železarni ne pomnimo), je jasno, da tičijo vzroki za tako alarmantno stanje, zlasti na področju motiva-

cije, torej zvesti in odgovornosti do dela ter medsebojnega sporazumevanja, sodelovanja in razumevanja. Skratka zdi se, da je večina vzrokov socialno-psihološke in ne medicinske narave.

Zato si na koncu povsem upravičeno zastavljamo vprašanje:

1. Kaj se dogaja z našimi stališči do dela, ki vedno bolj izgublja svoj pozitiven pomen?
2. Kaj je z delovno zavestjo in odgovornostjo prav tiste generacije, ki bo vsak čas morala prevzeti na svoje rame vso težo sedanjega in prihodnjega razvoja naše skupnosti?

Bojan Erjavšek

DELEGATKA IMA BESEDO

Vprašali smo HELENO KOS, zakaj je prav ona vodja delegacije svoje temeljne organizacije v samoupravni interesni skupnosti za zdravstvo. Ali zaradi zanimanja za problematiko zdravstva, poznavanja te stroke, ali kaj podobnega? Nič takega, je zatrjevala. Evidentirali so jo in sprejela je. V TOZD Hladna valjarna Jesenice združuje delo deset let, prej pa je trinajst let delala v elektrodnem obratu.

Kakšen je vaš pogled na doseženo delo, ki vam ga nalaga funkcija vodje delegacije?

Helena Kos

Sklic skupščine in s tem tudi obravnavanje gradiva za seje občinske skupščine za zdravstvo je menda pogostejše, kot v ostalih SIS. Tudi problematike je več in bolj v živo za deva delovnega človeka. Saj veste, da je najhujše, če je prisotna bolezen. Gradivo za seje redno prejemam, delegate skličem na kratko razpravo, eden od nas pa se udeleži usklajevalnega postopka na nivoju Železarne. Običajno z gradivom seznanjam še predsednika osnovne organizacije sindikata in v določenih primerih tudi predstavnike drugih samoupravnih organov. Tako se je lažje opredeliti za določeno stališče, saj sama pač ne vem vsega.

Dodati je treba ob tem neko posebnost: Helena gradivo vedno odnese domov in ga prouči s pomočjo svojega moža, vojaškega upo-

kojenca, ki je bil včasih tej stroki bližji. Na delovnem mestu, v žerjavni kabini, pač ni priložnosti za prebiranje in pisanje pripomb, minute, ko je moč stopiti na »trda tla«, pa so tudi redke. Žal pa ni posebnost, da v ostalih članih delegacije nima zavzetih sodelavcev, razen v enem. Če izvajamo težave zaradi dveh izmen in kadrovske okrnjenosti (ki jo nameravamo v kratkem dopolniti), je za vse ostalo kriva nezainteresiranost.

Ali imajo delegati v skupščini moč pri soodločanju o delovanju naše zdravstvene službe?

Sama še nisem sodelovala na seji skupščine — prihodnjič bom menda na vrsti — na usklajevalnih sestankih pa velikokrat. Vendar lahko rečem, da jo imajo!

O čem tečejo zadnje razprave?

Zahteve po izboljšanju ambulantnih uslug in zmanjšanju čakalne dobe. Zlasti v zobozdravstvu! Saj vsi prizadevajo to vedo, če hočeš imeti popravljene zobe, boš čakal dve leti, da jih sploh začnejo popravljati. Seveda se lomijo kopja okoli kočljive stvari, ki zadeva žepe nas uporabnikov zdravstvenih uslug, to je višina participacije. Tu še nismo rekli zadnje besede!

Kaj mislite o zdravstveni službi v naši delovni organizaciji? Pa o preventivni službi, medicini dela?

Vsa pohvala veliki skrbi za našega delavca. Sistem je odlično zamišljen, žal pa so v praksi še pomanjkljivosti. Tudi sama sem bila na sistematskem pregledu. Zdravnik me je odpravil sila na kratko. Tudi sodelavci so potožili enako. Zlasti s starejšimi bi bil lahko pozornejši. Saj veste, kar butniti v zdravnika s težavami si pač ne upamo.

Skoraj vsak sogovornik ima neke za konec pogovora pripravljeno besedo, dve o tistem, kar ga tišči. Delovni pogoji, osebni dohodki, delovni uspehi...

Samoupravni organi v TOZD HV Jesenice dobro delujejo. Kronično pomanjkanje polproizvoda nas sili v prisilni dopust. Ko že govoriva o zdravstvu, naj omenim še, da imamo izredno velik odstotek bolezenske odsotnosti. Po zadnjih podatkih preko 10 % v naši TOZD. Precej po zaslugi nekaterih posameznikov, ki »gredo v bolnišnico«, kadar se jim ne ljubi hoditi v službo.

Za tako odgovorno delo ob obvezni stalni prisotnosti so dela in naloge preizkušene. To mirno lahko povem vsakemu v obraz. Veliko del je, ki so manj zahtevna, lažja, a bolj plačana!

Ali bi se odločila zapustiti žerjav in poiskati tako delo?

Oh, to pa ne! Deset let tudi ni, da bi človek kar odšel. Navadila sem se

dela, s sodelavci se razumem, tudi hladna valjarna mi je prirasla k rti! Kaj me še tišči? Odnos do dela in sodelavcev, ki ga imajo nekateri posamezniki. Zlasti mladi, žal. Tudi v naši sredini se je znašel en tak. Včasih me tako zjezi, da bi ga klofnila.

Besede kot neusahljiv plaz vrejo na dan. Zanos pridne delavke, ki dosegajo ne more prehaliti, slabo pa jo preveč prizadene. Funkcijo je vzela kar se da resno. Prav tako članstvo v izvršnem odboru osnovne organizacije sindikata. Jeseničanka je, triindvajsetletnega sina ima, ki nadaljuje šolanje v mileniškem poklicu. Nekaj več tako imenovane vojaške discipline, kakršne sta bila deležna mož in sin, bi svetovala tudi v delovni organizaciji.

Žarilne peči v hladni valjarni in žičarni na Jesenicah (IK)

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE OD 26. MAJA DO 1. JUNIJA

26. maja, JOŽE OSVALD, vodja TOZD Livarna, Rateče 21 a, številka tel. 88-771 (pri Butinar)
27. maja, JANEZ KOMEL, vodja TOZD Žičarna, Jesenice, Jančeva 6, številka tel. 81-216
28. maja, LEON MESARIČ, vodja TOZD Želbljarna, Jesenice, Titova 3, številka tel. 81-216
29. maja, MIROSLAV NOČ, vodja TOZD Remont. delav., Lesce, Na trati 30, številka tel. 75-991
30. maja, JANEZ POLJŠAK, vd. vodja spl. sektorja, Hrušica 12, številka tel. 82-726
31. maja, BORIS PESJAK, vodja FRŠ, Jesenice, C. revolucije 2 a, številka tel. 81-904
1. junija, JANKO PERNE, vodja inv. razvoja, Jesenice, C. m. Tita 20, številka tel. 81-904

V času dežurstva v Železarni je dežurni v sobi vodje splošnega sektorja št. 19., številka tel. 601.

Dežurstvo je na delovni dan od 15. do 7. ure zjutraj. Dežurni je od 15. do 19. ure dosegljiv doma, od 19. do 7. ure zjutraj pa je v Železarni. V prostih sobotah, nedeljah in praznikih je dežurstvo od 7. do 19. ure doma, od 19. do 7. ure zjutraj pa v Železarni.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 26. 5.	VANDA ENIKO	FRANC ARNEŽ
TOREK – 27. 5.	FLORIJA MĹAKAR	MITJA KERSNIK
SREDA – 28. 5.	JOŽE CEJ	ANTON KAVČIČ
ČETRTEK – 29. 5.	ALOJZ SLIVNIK	STANE ERŽEN
PETEK – 30. 5.	JANEZ ARH	VALENTIN MARKEŽ
SOBOTA – 31. 5.	MARJAN TRONTELJ	BERTI KRAPEŽ
NEDELJA – 1. 6.	PETER SEKOČA	FRANC BERNIK

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14. do 18. ure
nočni pa od 18. do 6. ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6. do 18. ure
nočni pa od 18. do 6. ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 26. maja do 1. junija bodo delale naslednje obratne ambulante:

dopolodne: II. obratna ambulanta — dr. Želimir Cesarec in III. obratna ambulanta — dr. Želimir Cesarec,

popoldne: I. obratna ambulanta — dr. Branimir Čeh in IV. obratna ambulanta — dr. Marija Kovačič-Može.

V soboto, 31. maja, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Branimir Čeh in IV. obratna ambulanta — dr. Marija Kovačič-Može.

Dispanzer za borce — IV. obratna ambulanta — dr. Marija Kovačič-Može.

ZOBNE AMBULANTE:

dopolodne: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar, za Železarno v torek, 27. maja in v četrtek, 29. maja, od 13. do 19. ure.

Popoldne: II. zobna ambulanta — dr. Alojz Smolej, za Železarno v četrtek, 29. maja, od 7. do 13. ure.

za borce v torek, 27. maja, od 7. do 13. ure.

V soboto, 31. maja, samo dopoldne: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar.

PREGLED SESTANKOV SDS

Minuli teden smo iz sedmih temeljnih organizacij ter iz ene delovne skupnosti prejeli 51 zapisnikov s sestankov samoupravnih delovnih skupin. Skupine so povsod razpravljale o rezultatih poslovanja v prvih treh mesecih letošnjega leta, ponekod pa tudi o proizvodnji v aprilu ter o izvajanju stabilizacijskih ukrepov. Več delovnih skupin se je tudi odločilo, da z obiskom grobnice na Dedinju izkažejo svoje spoštovanje tovarišu Titu.

Tako se je odločila, na primer, večina skupin v TOZD VALJARNA DEBELE PLOCEVINE. Sicer pa je bila osrednja točka sestankov v tej temeljni organizaciji — zapisnike smo prejeli od vseh SDS — razprava o poslovnem poročilu za I. tromesečje. SDS vodstvo TOZD je na sestanku poleg poslovnega poročila obravnavalo tudi rezultate ukrepov, ki jih je v februarju sprejel delavski svet TOZD z namenom izboljšati poslovanje TOZD. SDS progna 2400-1 meni, da bo poslovanje v bodoče boljše, če bo na razpolago dovolj vložka. Delavci te SDS niso zadovoljni z delovanjem klimatske naprave v kabinah na progi ter predlagajo, da naj bi se zgornji del v celoti prekril s pločevino. Nad klimatsko napravo — naprava je sicer v redu, le »curek« zrak je premočan — se pritožujejo tudi delavci SDS progna 2400-2. Tudi ti menijo, da bi bilo treba ta »curek« nekako oblažiti, mogoče z dvojno steno kabin, če je to izvedljivo. Za posipanje tal pred krožno pečo pa bi bilo treba nabaviti žaganje, ugotavlja skupina, kajti šamotna masa oziroma šamotni prah, s katerim se posipa sedaj, je drag, pa tudi podložne plošče se zaradi tega težje očistijo. Poleg tega meni, da je nujno treba poskrbeti za glave za žigosanje (te, ki jih uporabljajo sedaj, so že tako iztrošene, da iz adjustaže prihajajo reklamacije zaradi slabega žigosanja). Predlaga pa tudi, da bi v mojstrski pisarni pri progi namestili omarico za prvo pomoč. Na sestanku SDS progna 2400-3 je bilo glede poslovanja govora tudi o zavaljanih ploščah (teh je zadnje čase preveč; »to bo treba zmanjšati in gledati, da se plošča reši, če je le mogoče«), v zvezi s tem pa tudi o pravi delu, dimenziji in začetni debelini plošč (večkrat se zgodi, da začetna debelina na peči ni pravilno označena). Razen omenjenih smo zapisnike prejeli še od SDS adjustaže 1, 2 in 3 ter odprema 2400, ki pa k poročilu niso imele pripomb. Omenimo naj, da SDS adjustaže 2400-3 meni, da na nekatere vzroke za neizpolnjevanje plana, ki so razvidni iz poročila, ne more vplivati, da pa se zaveda, da so vsi delavci v TOZD dolžni po svojih močeh z boljšim delom prispevati k boljšemu poslovnemu uspehu.

Sestanki SDS o poslovanju TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE v I. tromesečju in sploh o proizvodnji so bili — kot običajno, bi lahko rekli — zgledno pripravljeni. Skupine so namreč obravnavale tako aprilске proizvodne rezultate kot poslovno poročilo ter izvajanje že sprejetih stabilizacijskih ukrepov ter izgubo celotne delovne organizacije in predlog ukrepov za njihovo odpravo. SDS vodstvo TOZD je ugotovilo, da je TOZD tudi v aprilu — tako kot že v prvih treh mesecih — izpolnila družbeni plan (101,31 %), ob čemer pa opozarja na problem pomanjkanja vložka in na slab vložek. Za celoten I. kvartal skupina ugotavlja, da je bila planirana proizvodnja presežena za 3,68 % — tudi kvaliteten asortiman je bil presežen — ob čemer pa so beležili, zaradi podražitev preprodnosti, surovin ipd., nekoliko slabši finančni rezultat, kot so pričakovali. Določeno znižanje stroškov so beležili pri nabavi tujega vložka (več skupin v zapisnikih opozarja, da je le-ta cenejši od domačega, eno pa celo zanima, kako je to mogoče), medtem ko so zelo porasli stroški za zaščitna sredstva (izdajanje teh naj bi delovodje v proizvodnji posvetili več pozornosti). SDS prav tako ugotavlja, da so bili vsi stabilizacijski ukrepi v I. kvartalu izpolnjeni (plan je bil presežen, izplen se je povečal, poraba žveplene kisline v lužnici se je zmanjšala, poraba delovnih valjev je znatno nižja od načrtane, zmanjšala se je tudi poraba električne energije, povečala pa proizvodnja »dinamov«, pa tudi storilnost je porasla), vendar pa bo treba, glede na pričakovano težko situacijo v II. kvartalu, še več prizadevanj za uspešno delo. V zvezi s trenutno situacijo v Železarni in v zvezi z ukrepi za zmanjšanje izgube, SDS meni, da bodo ukrepi veljali tudi zanje, čeprav je njihova trenutna situacija kar zadovoljiva. Podobno so tudi ugotovitve SDS hladna valjarja 1 in 3. V zapisniku s skupnega sestanka SDS hladna valjarja 2 ter adjustaže HVJ je posebej poudarjeno, da so izdelali tudi 272 ton jekla, da pa je bilo dinamo HVT le 393 ton, ker ni bilo vložka, oziroma ker ta, s katerim so razpolagali, ni povsem ustrezen (toleranca v debelini, strgan). SDS skladišče vložka pod razno opozarja, da je treba pospešiti popravilo lužinskih sider, obenem pa nad popravilom izvajati nadzor. SDS žarilnica HVJ 1 je v zvezi s poslovanjem zahtevala pojasnilo, katerih zaščitnih sredstev je bilo toliko porabljenih ter kje. Precej kritike in pripomb je bilo tudi na splošno stanje v Železarni. Zato skupina zahteva, da se v TOZD, ki so poslovale z izgubo, takoj ukrepa, hkrati pa opozarja na slabo izkoriščenost delovnega časa, na slabo delovno in tehnološko disciplino, da se nekateri delavci med delovnim časom sprehajajo po Jesenicah, da predčasno zapuščajo delovna mesta, da zelo slabo delajo, pa ne trpijo zato nobenih posledic ter da je v Železarni zaposlenih preveč režijskih delavcev. SDS žarilnica 2 omenja, da je finančni rezultat zaradi dražjega vložka nekoliko slabši, SDS žarilnica 3 pa meni, da bi bili finančni rezultati lahko celo negativni, če ne bi dobivali vložka iz tujine, ki je cenejši od domačega. Ta skupina je z zaskrbljenostjo sprejela in-

formacijo o stanju v Železarni, ko izkazujejo 3,5 milijarde starih din izgube v I. kvartalu in ko dohodek ni kril osebnega dohodka. Zato meni, da bo potrebno še bolj zaostri delovno in tehnološko disciplino, in sicer pri vseh strukturah in ne samo pri delavcih v proizvodnji, prav tako pa je po njenem mnenju nujno treba zaostri osebno odgovornost na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih. Skupina pod razno ponovno zahteva, da se čimprej dokončajo že začeta dela na odsevalni napravi pri globinskih pečeh, žarilni konti peči pa zahtevajo, da se električni varilni aparat usposobi za normalno varjenje. SDS žarilnica 4 je bilo povedano, da so možni ostrejši ukrepi, če se situacija v Železarni ne bo izboljšala. SDS meni, da bo treba smotrneje uporabljati energijo in se potruditi, da bodo peči kar najbolj izrabljene. SDS karisti vprašuje, kako je lahko tuji vložek precej cenejši od domačega, opozarja pa tudi, da bi bilo potrebno reno, ki leži vespovsod po Železarni, zbirati v duhu stabilizacijskih prizadevanj, prav tako pa bi bilo potrebno izboljšati razsvetljavo zunaj obratov. Tudi iz zapisnika SDS odprema je videti, da se delavci te SDS v celoti pridružujejo stabilizacijskim prizadevanjem.

SDS valjarja žice 1 (TOZD VALJARNA ŽICE) v zvezi s poslovanjem TOZD meni, da je treba vsi pozornost v bodoče posvetiti izboljšanju izplena, hkrati pa jo skrbijo stanje z vložkom. Seznanila se je tudi s sklepi s sestanka obratovodstva z dne 10. maja, ki opozarja (skupaj s sodelavci OTK), da je tako na starem kot na novem postrojenju treba vse sile usmeriti za izboljšanje kvalitete žice. SDS valjarja žice 2 meni, da je izboljšanje izplena, znižanje IIA izvaljane žice ter žice valjane na 5. navijalec možno doseči le z bolj angažiranim delom vseh, od valjavcev, vzdrževalcev, do izdelovalcev armatur, kajti zahtevnost dela se ob sedanjih primerih sprememb asortimenta in dimenzij še stopnjuje. Hkrati meni, da je nujno treba znižati stroške pri porabi energije ter čim bolj racionalno koristiti sredstva za vzdrževanje. Člani SDS so nezadovoljni s proizvodnjo v prvi polovici maja ter menijo, da je nujno treba začeti izvajati ukrepe, ki so bili dogovorjeni na obratovodskem sestanku. Tudi SDS valjarja žice 3 vidi v izboljšanju izplena najpomembnejši faktor za povečanje dohodka — to pa še toliko bolj v situaciji, ko primanjkuje vložka. SDS valjarja žice 4 meni, da je iz poslovnega poročila razvidno, da je TOZD v I. kvartalu dobro delala, obenem pa domneva, da bo rezerva ostanka dohodka prejemna po izvršenem letnem remontu v obratu ter da bodo šele po izvedenem remontu lahko ugotovljali uspešnost poslovanja TOZD. Glede na prejeto informacijo skupina ugotavlja, da je obrat v aprilu delal zelo dobro, da pa je situacija v maju bistveno drugačna. Zaradi pomanjkanja vložka in zaradi petdnednega valjanja gredic 53 ϕ , do konca meseca ne bo mogoče nadoknaditi 950 ton proizvodnje.

Iz TOZD ELEKTRODE smo prejeli zapisnike SDS vodstva TOZD, rezalnice 1 in 2, oplaševalnica 1 in 2, izdelava taljenih praškov ter izdelava elektrodnih mas. Tudi tu so imele skupine na dnevnem redu podobna vprašanja kot v Hladni valjarji Jesenice. SDS vodstvo TOZD ugotavlja, da so v aprilu dosegli skupni plan sicer v višini 109,6 %, da pa so ga zaradi pomanjkanja vložka (EO žice) — zaradi tega dva dni niso obratovali — izpolnili pri dodatnih materialih le 90,2-odstotno. Podobna je situacija za celotni I. kvartal (skupni plan je bil dosežen 102,6 %, pri dodatnih materialih pa 98,2 %). Prodajna cena je bila glede na plan (izdelali so več nerjavnih elektrod) dosežena, toda prodajne cene elektrod so glede na velike podražitve reprodukcijskega materiala ter storitvenih dejavnosti v ŽJ nemogoče in nelogične. TOZD beleži tako izgubo nekaj nad pet milijonov, kljub temu, da je sama znižala stroške ter da je izplen boljši za 3,3 %. Skupina se vprašuje, če je delitev dohodka po TOZD, ob vključitvi nove hladne valjarne, pravilna. Skupina nadalje ugotavlja, da je bil stabilizacijski program, ki so ga sprejeli v TOZD po posameznih točkah, v glavnem dosežen (nekaj točk je še v teku, nekaj točk zavisi od gradnje v šamotarni). Razpravljala je tudi o ukrepih, ki naj prispevajo tako k izboljšanju stanja v Železarni kot v temeljni organizaciji. SDS rezalnice 1, oplaševalnica 1 ter izdelava taljenih praškov so na skupnem sestanku ugotovljale, da kljub temu, da so dosegli letos v I. kvartalu 3 % prihodka več kot v istem obdobju lani, niso ustvarili dovolj dohodka za porazdelitev po vseh skladih. Dohodek je bil dosežen 74 %, stroški pa 93 %. Med stabilizacijskimi ukrepi omenjajo uvedbo dobave kalcita v cisternah, prizadevanja da bi bilo čim manj odpadka ter prizadevanja za izdelavo čim boljšega asortimana. SDS izdelava elektrodnih mas ter rezalnice 2 in oplaševalnica 2 pa omenjajo, da so v aprilu plan oplaščenih elektrod dosegli le 85,6-odstotno. Vzrok je bilo stalno pomanjkanje EO žice. Plan prav tako ni bil dosežen pri izdelavi taljenega praška, presežen pa je bil pri proizvodnji VP žice, elektrodnih mas ter ognjevzdržnih materialov. Delavcem je bila pod razno posredovana tudi zahteva, da naj odpadni material ter reno strogo ločujejo po kontejnerjih. Skupine pa so opozorile na občasno pomanjkanje tople vode in na neurejenost ženske kopalnice ter zahtevale, da naj se poskrbi, da bodo tla v ženski garderobi takšna, kot so v moški garderobi.

Iz TOZD ŽEBLJARNA smo prejeli zapisnike vseh petih SDS, od SDS žebljarnja 1 pa celo dva. Tudi tu je beseda tekla predvsem o poslovanju v prvem tromesečju. Omenimo naj, da so o poslovanju v TOZD pred razpravo na SDS razpravljale družbenopolitične organizacije TOZD na skupnem sestanku ter da je bila skupinam nato posredovana informacija s tega sestanka ter predlagane določene ugotovitve in zaključki, ki so jih skupine v celoti potrdile. Po tej informaciji je TOZD proizvodni plan izpolnila 101,57 %, plan prodaje pa 107,86 % (od proizvodnje so 77,30 % izvozili). Ugotavljajo tudi, da so fizični

pokazatelji porab materialov in storilnosti, izračunani v kg/h, boljši kot poprečni v lanskem letu. Najslabši pokazatelj je izplen, ki je za 1,8 % pod planiranim, kar pomeni zvišanje stroškov za 750.000 dinarjev. Stroški so se jim zvišali tudi pri porabi energije (poraba pare), pri strojnih delavnicah, transportu beležili pa so tudi zvišanje fiksnih stroškov. Trimesečni obični jim je pokazal 3.170.000 din izgube. Med podatki, ki jih povzemamo iz te informacije, naj omenimo še, da je TOZD dosegla samo 70 % planiranega celotnega prihodka. Na sestanku družbenopolitičnih organizacij je bilo nadalje ugotovljeno, da imajo izgubo samo proizvodne TOZD, da pa storitvene TOZD ter skupne službe poslujejo zelo zadovoljivo (dohodek ustvarjajo celo preko plana). Družbenopolitične organizacije Žebljarnje so se na podlagi ugotovitev o poslovanju zavzele za takšno razreševanje problematike v Žebljarni, da bi polletno poslovno poročilo lahko prikazalo pozitivne rezultate (zlasti velja to za izplen), nadalje za večjo odvisnost prihodka storitvenih TOZD od pozitivnih ali negativnih rezultatov proizvodnih TOZD ter za uveljavljanje že dogovorjenih ukrepov za zmanjšanje porab materialov in energije v pocinkovalnici in seveda za odgovorno in gospodarno ponašanje vseh delavcev pri opravljanju delovnih obveznosti. V svojih stališjih pa so izpostavile tudi zahtevo, da morajo odgovorne službe takoj pripraviti pojasnilo, kako je mogoče, da je Žebljarna dosegla samo 70 % celotnega prihodka, »ker je to za delavce, ki so izvršili in presegli planske obveznosti, povsem nerazumljivo«. SDS žebljarnja 1 v zvezi s poslovanjem dodaja še, da so zadnje čase v TOZD dobivali zelo nekatere vložne žice, ki je bila poleg tega dražja od te, ki je izdelana v Železarni. Predlaga pa tudi, da naj bi dobavljeno žico sproti tehtali, tako da bi bili vedno na tekočem z inventuro. Na kvaliteto žice, ki poleg tega ni dobro zvezana, ima pripombe tudi SDS žebljarnja 2. SDS zavijalnica žebljarnje ugotavlja, da se v pocinkovalnici žičnikov dela, kljub stabilizaciji in potrebi po štednji z električno energijo, ogromna škoda. Skupine so razen o poslovanju razpravljale še o prispevku za pranje delovnih oblek ter o uporabi sredstev, ki jih TOZD dobi za nekaj ton odpadnih kril, ki jih vsak mesec oddajo v jeklaro kot odpadno železo. SDS žebljarnja 1 se je na zahtevo delavcev v maju sestala še drugič, in sicer zato, da bi javno podali mnenje o enem izmed sodelavcev, ki zadnje čase pogosto neopravičeno izostaja z dela, poleg tega pa je tudi pri delu malomaren in površen. Skupina je zahtevala, da se ga premesti na drugo delovno mesto ali pa najstrožje kaznuje, kajti ta delavec zmanjšuje učinek grupe, v kateri deli ter kvari ugled SDS. V zapisniku je nadalje navedeno, da ga »tudi druge skupine dobro poznajo in ga nočejo sprejeti v svoj delokrog« ter da »tudi ostali predlagajo, da se ga ustrezno kaznuje«.

Iz TOZD VZDRŽEVANJE smo prejeli zapisnike SDS vzdrževanje plavž 1 ter vzdrževanje Jesenice 1 in 2. SDS vzdrževanje plavž 1 v zvezi s poslovnim poročilom ni jasno po- višanje stroškov za izdelavo torbic, ki jih ni v skladišču, poleg tega pa predlaga, da naj se poraba zaščitnih sredstev vodi ločeno po področjih vzdrževanja. Podprla je tudi družbeni dogovor o združevanju sredstev za financiranje mladinskega prostovoljnega dela v občini Jesenice. Skupina pod razno vprašuje, kdaj bo dobila odgovore na vprašanja, ki jih je postavila na sestanku 24. februarja letos. SDS vzdrževanje Jesenice 1 in 2 v zvezi s poslovanjem ugotavlja, da je največji porast stroškov pri pomožnem materialu in pri zaščitnih sredstvih, vendar niti na to niti na poslovno poročilo nima pripomb. Zavzema pa se za boljše izkoriščanje delovnega časa, organiziran pristop do dela ter za večjo delovno in tehnološko disciplino.

Iz zapisnikov SDS promet + vleka 1, 2 in 4, delavnica lokomotiv ter delavnica motornih vozil (TOZD TRANSPORT) smo zvedeli samo to, da skupine nimajo pripomb na poslovno poročilo za I. tromesečje, oziroma da se z njim strinjajo.

Iz DELOVNE SKUPNOSTI ZA EKONOMIKO, TKR IN NOVOGRADNJE smo prejeli zapisnike SDS oddelka za ekonomske analize in planiranje (ta v zapisniku navaja v zvezi s poslovanjem samo mnenje, da bi se morala komercialna služba slovenskih železarn še aktivneje vključiti v akcijo za zagotovitev vložka), organizacija dela (skupina se zaveda neugodnega stanja ter si bo prizadevala za uresničitev akcijskega programa varčevanja in stabilizacije, še posebej pa se bo potrudila pri nudenju svoje pomoči TOZD, pri čemer bo skušala svoje naloge opravljati kvalitetno in v roku), glavni laboratorij (skupina se zaveda resnosti stanja ter pričakuje ukrepov, ki bodo pripeljali k boljšemu delu in večji proizvodnji) ter SDS oddelka investicijske dokumentacije, operative izgradnje ter materialne službe novogradenj. V razpravi na sestankih teh treh SDS, ki spadajo pod sektor novogradenj, je bilo poudarjeno, da naj se strošek PTO »žlindra za sektor novogradenj« preknjiži na TOZD Jeklaro, da naj se stanje zaposlenih v poslovnem poročilu prikaže po sektorjih ter da so vodje oddelkov konkretno zadolženi, da v svojih oddelkih pripomorejo k boljšim rezultatom poslovanja Železarne. Sprejele so tudi več konkretnih sklepov. Tako bo IV sredstva sektorja novogradenj omejili, oziroma koristili le po dogovoru. Manj bodo koristili tudi reprezentančna sredstva (simpoziji in seminarji odpadejo). Dogovorili se bodo, katere izmed investicij v Železarni v letošnjem letu imajo prioriteto ter te pospešijo z ustreznimi ukrepi. Temeljnima organizacijama Jeklarne in Valjarne bluming-štelki bodo pomagali pri nekaterih konkretnih nalogah. V določenih primerih pa so pripravili tudi na direktno premostitev v TOZD za določen čas.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Jeklovlek

ZBOR DELAVCEV

V TOZD Jeklovlek je bil 6. maja zbor delavcev, na katerem so obravnavali trimesečno poslovno poročilo.

Najprej so delavci z enominutnim molkom počastili spomin umrlega predsednika Tita, predsednik osnovne organizacije sindikata Janko Rupar pa je spregovoril o življenju in delu tovariša Tita.

Vodja TOZD Berti Brun je v nadaljevanju delavcem poročal o trimesečnem poslovanju. Iz poročila je razvidno, da so bili rezultati kljub nekaterim gospodarskim težavam dobri. Pomemben uspeh je bil dosežen pri zniževanju stroškov, predvsem zaradi boljšega izplena in na predelavi. Težave pa so imeli s pol-proizvodom ob ukinutvi valjarn profila in iz nabave.

Bolezenska odsotnost, ki je še vedno problematična, se je v primerjavi z lanskim letom nekoliko znižala. Vodja je navzočim opozoril, da nekateri pomembni ukrepi gospodarske stabilizacije opozarjajo, da si

bo pri odpravljanju težav potrebno bolj odgovorno ogledati lastne nape. Predvsem bo potrebno, je poudaril:

- izboljšati delovno in tehnološko disciplino,
- znižati število reklamacij,
- izboljšati izkoriščanje proizvodnih kapacitet,
- izboljšati kvaliteto dela.

10. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V TOZD Jeklovlek je bila 7. maja 10. seja odbora za gospodarstvo, ki jo je vodil predsednik Anton Klemenc. Odbor je najprej pregledal izvrševanje sklepov prejšnje seje in ugotovil, da so izvršeni.

V nadaljevanju so obravnavali trimesečno poslovno poročilo in ugotovili, da so rezultati poslovanja v prvem četrtletju kljub nekaterim gospodarskim težavam dobri.

Odbor je obravnaval izvajanje stabilizacijskih ukrepov, zlasti porabe, ki je omejena z resolucijo in ugotovil, da so izdatki pod planiranimi.

- izpolnjevati akcijski program in stabilizacijske ukrepe,
- forsirati kvalitetnejšo proizvodnjo.

Na vprašanje delavca glede stimulacije za delavce, ki zaradi odsotnosti drugih delavcev več delajo, je zbor ugotovil, da se storilnost ni bistveno povečala, če jo merimo po količini. Dimenzijski asortiment je zmanjšan, dvignila pa se je ekonomska produktivnost in vrednost. Nagrajevanje po delu ni stimulativno urejeno v smislu resničnih dohodkovnih odnosov.

Zbor je ugodno ocenil poslovanje in ugotovil, da so dosegli nekatere pomembne delovne cilje in naloge, ki so rezultat stabilizacijskih prizadevanj in samoupravne aktivnosti.

E.

Na znanje so vzeli plan izvoza, ki zaradi pomanjkanja naročil ni bil izpolnjen. Pregledali so izkoriščanje koledarskega časa v prvem četrtletju in ugotovili, da je nekaj več zastojev zaradi pomanjkanja polizdelka in slabšega vzdrževanja. Ugotovili so, da je brusilnica preobremenjena z naročili in založena s polproizvodom. Menili so, da bi morali na-

baviti nov brusilni stroj in da bi s tem povečali kapacitete in proizvodnjo.

Odbor je obravnaval kritičen položaj Železarne in predlagal, da odbor za gospodarstvo pri DS Železarne in TOZD sprejme akcijski program za odpravo poslovne izgube. Obravnavali in sprejeli so program koriščenja sredstev investicijskega vzdrževanja in amortizacijskih zamenjav za leto 1980.

Pregledali so opravljene nadure v mesecu aprilu in ugotovili, da so v upadanju. Z nadurnim delom naj bi tudi v bodoče pokrivali odsotnost z dela, povezano s proizvodnjo.

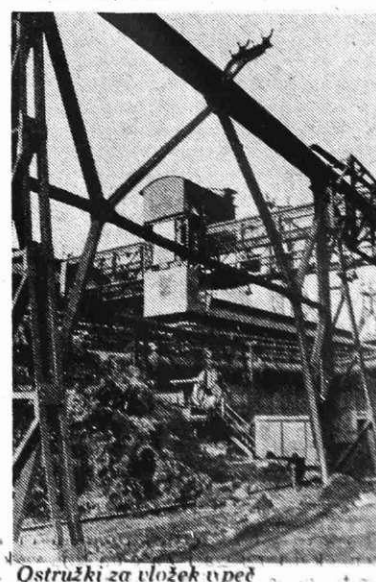
Odbor je obravnaval informacijo poslovnega odbora glede podpisa samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za rekonstrukcijo, modernizacijo in razširitev proizvodnih kapacitet v TOZD Tovarna avtomobilov Novo mesto in TOZD Tovarna prikolic Novo mesto. Odbor je poudaril, da smo s proizvodnjo in razvojem IMV malo povezani, sprejel pa je nekatera stališča, o katerih bo razpravljali delavski svet. Potrdili so plan proizvodnje za mesec maj, ki skupno znaša 1680 ton, v zvezi s tem pa tudi plan nadur.

Odbor je soglašal s predlogom, da bodo zaradi remonta žerjavne proge namesto 9. delali 24. maja.

SEJA KOMITEJA ZA LO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

Komite za LO in družbeno samozaščito v TOZD Jeklovlek je imel dve sji, na katerih so ocenili stanje pripravljenosti in organiziranosti narodne zaščite v samoupravnih delovnih skupinah.

E.

Ostružki za vložek v peč

SESTANKI OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZSMS

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Predsednik Peter Mijatović je sklical redni sestanek osnovne organizacije ZSMS, katerega se je udeležilo 16 mladih. Obravnavali so dejavnost osnovne organizacije in predlagali, da se organizira predavanje na temo samoupravljanje in delitev dohodka po delu in rezultatih dela oziroma vloga in naloge OO ZSMS v TOZD in krajevni skupnosti. Predavanje bo še v tem mesecu, sekretar KS ZSMS Železarna Tihomir Kostić pa naj oskrbi primernega predavatelja.

Govorili so tudi o prostovoljnih delovnih akcijah in sklenili, da bodo vsak prvi petek v mesecu od 13. ure do 14.30 čistili obrat in pobirali staro železo, ki ga bodo potem prodali, denar pa shranili v blagajni osnovne organizacije.

Poudarjena je bila tudi velika bolezenska odsotnost mladih in predčasno uhajanje z dela. O tem zadnjem vprašanju so že nekajkrat razpravljali, vendar pa kršitelji dobijo najrazličnejše izgovore. Predlagali so, da je treba vsakega delavca, ki predčasno zapusti delovno mesto brez dovoljenja, primerno kaznovati, delovodje pa morajo biti do njih še strožji, kajti taki posamezniki jemljejo ugled OO.

Pri pregledu športnega udeleževanja mladih so ugotovili dobre rezultate, več bodo morali storiti na področju kulture. Referent za kulturo se ni predložil predloga programa dela in so ga zato opozorili, naj delo, ki so mu ga mladi zaupali, izpolnjuje tako, kot je treba.

Na sestanku so tudi opozorili in predlagali, da se v kopalnicah popravi toš, kajti vsi delavci se v pol ure ne morejo oprhati le pod dvema tušema. Na previjalnem stroju je treba popraviti naprave ogrevanja v času, ko ni mraza, potrebno pa je rešiti tudi vprašanje čiščenja strojev, kajti to delo opravljajo sedaj stalno isti delavci. Umakniti je treba tudi nekatere stare dele iz zvonastih peči, ker ovirajo varno delo na delovnem mestu.

Z. Smagin

TOZD TRANSPORT

OO ZSMS TOZD Transport je imela redni sestanek, na katerem je bil tudi sekretar KS ZSMS Železarne Tihomir Kostić. Mladi so pregledali dosedanje delo, ne morejo pa se z njim preveč pohvaliti. V zvezi s pripravo na volilno konferenco je predsedstvo podalo dokaj kritično oceno delovanja mladinske organizacije. Mladi premalo resno jemljejo naloge, ki so jih sprejeli. Iz tega razloga so predlagali, da se staro predsedstvo razreši in formira novo predsedstvo iz evidentiranih članov, ki naj poizvi delovanje mladinske organizacije. Zaradi opravičenih vzrokov volilne konference se niso izvedli do 6. maja, kot je bilo predvideno, upajo pa, da bodo novi člani kmalu potrjeni in začeli z resnejšim delom.

Z. Smagin

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Tudi ta osnovna organizacija je imela svoj redni sestanek, ki se ga je udeležilo 21 mladih, navzoči pa so bili še predsednik osnovne organizacije sindikata, namestnik sekretarja OO ZK in predsednik KMD. Najprej

so pregledali, kateri mladinci bi se lahko udeležili, oziroma bi zastopali osnovno organizacijo na delovnih akcijah. Zaenkrat so predlagali štiri člane. V nadaljevalju so predlagali tudi kandidate za organe pri občinski konferenci zveze socialistične mladine.

Na sestanku sta tovariša Dragoj Bogičević in Zoran Tešanović izrazila željo za sprejem v zvezo komunistov. OO ZSMS je ta predlog podprla in ga bo posredovala OO ZK TOZD Valjarna debele pločevine.

Z. Smagin

Občinska konferenca ZSMS je v počastitev dneva mladosti med drugim organizirala tudi štafetni tek po Jesenicah, ki je bil v petek, 16. maja. Proga s štirimi menjalnimi mesti je potekala od bolnišnice do gimnazije. Pri tem je nastopilo skupno kar 54 ekip pionirjev in mladincev.

Pri pionirskih je prvo mesto osvojila četverka osnovne šole Karavanški kurirji NOV Koroška Bela, pri pionirskih pa ekipa osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice. Pri mladinkah se je na prvo mesto uvrstila štafeta I. d. razreda Centra srednjih šol Jesenice. Med ekipami, ki so jih sestavila društva, je bila prva četverka smučarskega kluba Kranjska gora. (Tekst in foto B. Blenkuš)

PREJŠNJI TEDEN SE JE ZAČELA ŠOLA ZA MLADE SAMOUPRAVLJALCE

Preseneča obisk, kajti takoj po tem, ko smo razpisali to izobraževalno obliko (ki jo klub samoupravljalcev organizira že tretjič), je bilo prijav zelo malo. Zadnje dni so prijave kar deževale in v ponedeljek popoldne je prišlo na seminar 54 slušateljev.

Kljub precejšnjim težavam s predavatelji se je prvih deset ur seminarja dobro končalo. Verjetno bomo morali vrstni red še spremeniti, vendar upamo, da bomo program izvedli v celoti.

Šola za mlade samoupravljalce (ki je tudi mladinska politična šola) bo trajala štiri tedne (40 ur) in obsega 16 tem. Razvrstili smo jih v štiri skupine:

1. - Politični sistem socialističnega samoupravljanja
 2. - Ocena gospodarske in politične situacije v občini
 3. - ZSMS in njene naloge po kongresu
 4. - Ohranjanje revolucionarnih tradicij in mladi
2. - Osnove planiranja v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih

- Pridobivanje dohodka in delitveni sistem
- Inventivna dejavnost v združenem delu
- Svobodna menjava dela
- 3. - Samoupravna organiziranost

OZD - Samoupravna organiziranost krajevne skupnosti

- Uveljavljanje in uresničevanje delegatskega sistema v občini

- Kolektivni člani ZSMS in uveljavljanje kolektivnega članstva

4. - Oblike in metode dela v mladinski organizaciji

- Konkretna oblika dela mladih delegatov in mladih komunistov

- Pomen informiranja v mladinski organizaciji

- Mladi v SLO in družbeni samozagatiti

Program je zelo obsežen, vendar bo zagotovil tistim, ki ga bodo v celoti absolvirali, poznavanje družbenopolitičnega in gospodarskega dogajanja ter dela mladinske organizacije.

Seveda se lahko slušateljem pridružijo tudi tisti, ki do sedaj niso utegnili priti. MVM

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje ...

Tito

ZAŠČITA ŽIVALI OB JEDRSKEM NAPADU

Razen pri jedrskih orožjih zelo majhne moči odpade od skupne sproščene energije 85 odstotkov na toplotno (kinetično) energijo, ki deluje delno kot udarni val, delno pa kot toplotno sevanje. Na udarni val odpade približno 50 odstotkov sproščene energije, na toplotno sevanje pa približno 35 odstotkov. Preostalih 15 odstotkov energije jedrske eksplozije se javlja v obliki radioaktivnega sevanja, drugih 10 odstotkov pa kot kasnejše radioaktivno sevanje, ki povzroča radiacijsko kontaminacijo.

V nasprotju z drugimi učinki jedrskih eksplozij, ki se pojavljajo na območjih s polmerom od nekaj kilometrov do več deset kilometrov, kar je odvisno od moči eksplozije in trajajo le kratek čas, seže radiacijska kontaminacija več deset in tudi več sto kilometrov od kraja eksplozije, traja pa dneve in tedne.

Pri jedrskih orožjih zelo majhne moči je razporeditev sproščene energije drugačna. Pri njih se za začetno radioaktivno sevanje porabi približno 80 % sproščene energije, le 20 % pa se spremeni v toplotno in povzroči toplotni in udarni učinek. Zato imajo ta orožja majhen udarni in toplotni učinek, močan pa radioaktivni učinek in so namenjena predvsem za uničevanje ljudi.

Orožja majhne moči imajo torej večji začetni radioaktivni učinek, z rastjo njihove moči pa raste predvsem njihov toplotni in udarni učinek.

UDARNI UČINEK

Udarni val nastane zaradi hitrega širjenja plinov, ki so nastali ob jedrski eksploziji, kakor tudi zaradi širjenja zraka, ki se je na območju eksplozije naglo segrel.

Udarni val se naglo širi od središča eksplozije na vse strani, od riva in stiska zrak okrog sebe in tako nastane na njegovem čelu plast zbitga zraka, ki s svojim pritiskom deluje rušilno in uničujoče na vse predmete.

V bližini središča eksplozije je hitrost širjenja udarnega vala zelo velika, celo večja od 1 km/sek, zato je tudi njegova rušilna moč velika. Z oddaljevanjem njegova hitrost pada, zmanjšuje se pritisk na njegovem čelu in rušilna moč počasi plahni. Medtem se ozračje okrog središča eksplozije ohladi, pritisk postane nižji od atmosferskega in zrak začne potovati nazaj k središču, ker pa je njegova hitrost precej manjša, je šibkejši tudi rušilni učinek.

Na zgradbe deluje udarni val tako, da jih ruši ali poškoduje. Na kakšnih razdaljah se bo to zgodilo, je odvisno predvsem od moči eksplozije, oblikovitosti tal ter konstrukcije in oblike zgradb.

Zelo pomemben dejavnik je vsekakor moč eksplozije. Pri močnejših eksplozijah seže udarni val veliko dlje, zato so objekti porušeni ali poškodovani na veliko večjih površinah kot pri šibkejših eksplozijah. Pri zračni eksploziji z močjo 1 kt so nizke zgradbe iz opeke popolnoma porušene do razdalje 450 m od kraja eksplozije, armirane betonske zgradbe, ki so grajene proti potresom, pa do razdalje 110 m; pri eksploziji z močjo 50 kt so prve zgradbe porušene do razdalje 1700 m, druge pa do razdalje 400 m; pri eksploziji z močjo 300 kt pa prve zgradbe v polmeru 3000 m, druge pa v polmeru 700 m.

Pri površinskih eksplozijah je učinek udarnega vala na manjših razdaljah od središča eksplozije močnejši, pozneje pa hitreje slabi.

Na učinek udarnega vala vpliva tudi oblika zemljišča. Na ravni se pritisk vala širi enako na vse strani. Na valovitem zemljišču pa so zgradbe na pobočjih, ki so obrnjena proti eksploziji, bolj izpostavljene in zato močnejše poškodovane, na nasprotnih pobočjih pa bolj zavarovane. Na živali učinkuje udarni val neposredno in posredno.

Neposredne mehanične poškodbe dobijo živali, ki so ob eksploziji na prostem in torej nezaščitene pred udarnim valom oziroma zračnim pritiskom.

Živali, ki so ob eksploziji bliže središču eksplozije, so popolnoma uničene. Nekoliko dalje poginejo, čeprav na trupih ni vidnejših znakov poškodb, razen krvavitve iz nosov. Vzrok pogina je naglo zvišanje pritiska v možganih in zato poškodbe možganskega tkiva. Na še večjih razdaljah živali preživijo eksplozijo, vendar navadno pozneje poginejo. Vzrok za to so poškodbe notranjih organov in notranje krvavitve.

Nadaljevanje

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

IZGLEDI SVETOVNE ŽELEZARSKÉ INDUSTRIJE PO LETU 1980

Ta filozofija je razširjena v Zahodni Evropi, delno pa tudi v ZDA in na Japonskem. V zvezi s tem je v razgovoru eden izmed japonskih železarskih strokovnjakov povedal: »Počakali bomo, dokler se ne bo povpraševanje ujemalo s proizvodnjo. Potem bomo zgradili dodatne proizvodne zmogljivosti, katerih gradnjo lahko zaključimo v dveh letih.« In Japonci so res zgradili železarske objekte v tem roku.

Tako se je torej spreminjala situacija v svetovni železarski industriji v preteklem desetletju. Veliko navdušenje za povečanje proizvodnje in optimizem v letih 1973 in 1974 in nato pesimizem, oziroma še boljše povedano konzervativizem v zvezi z rastjo proizvodnje v prihodnjih letih.

Vedno bolj se na področju železarske industrije oglašajo tudi tretji svet. Na konferenci v perujskem glavnem mestu Limi, ki se je leta 1975 ukvarjala s to problematiko, so predvideli, da bodo države tretjega sveta leta 2000 dosegle 30 % svetovne proizvodnje surovega jekla. To je zelo zahteven program in treba bo mnogo naporov za njegovo izpolnitev. Bodočnost bo pokazala, če bo takšne ambicije tudi mogoče uresničiti.

Druga značilnost preteklega desetletja je bila v letih 1975 in 1976, in sicer neusmiljen boj za svetovno tržišče. Prišlo je do izrednega znižanja cen z namenom ostati na tržišču in obdržati zaposlenost. To je veljalo še posebej za državna podjetja.

V sedemdesetih letih je prišlo do zelo togega protekcionizma. Le-ta se je odražal v obliki kvot, raznih vrst cen, tarif in carin. Področje takšnega dogajanja so bile zahodnoevropske države, ZDA in vrsta držav tretjega sveta.

Vse to so bili svetovni problemi in jih je bilo zato treba tudi v tem okviru reševati. Zato obstaja v okviru OECD mednarodni komite za jeklo, ki bi naj uravnaval različna vprašanja kot:

mednarodna trgovina in cene, proizvodne zmogljivosti, možnosti financiranja, politiko raznih izvožno-uvoznih bank v tretjem svetu in podobno.

Takšna je bila situacija v preteklem desetletju. Za desetletje, ki ga pričujemo, pa se v svetovni železarski industriji postavljajo predvsem naslednja vprašanja: Ali obstaja problem proizvodne rasti? Ali bo na razpolago dovolj proizvodnih zmogljivosti za njeno zadovoljitev? Kako ekstenzivna bo morala biti rast? Če ni dovolj proizvodnih zmogljivosti, ali jih bo treba zgraditi? Kje jih bo treba zgraditi? Kako jih financirati?

Drugo vprašanje je lastništvo železarske industrije. Leta 1959 je bilo 77 % svetovne železarske industrije v privatni lasti in 23 % v državni. Leta 1978 je bilo 45 % privatnih in 55 % državnih železarskih podjetij. Ali bo ta trend prehoda v državni sektor obstajal tudi v bodoče? Kakšne posledice ima lahko ta trend na politiko proizvodnje v času manjše zaposlitve? To je tudi veliko vprašanje ob prehodu v novo desetletje.

Razen tega obstaja tudi vprašanje tehnologije. Na tem področju je bil narejen pomemben napredek in zato smo lahko razvedni, kakšen bo tehnološki napredek v bodoče. Kaj bo, na primer, s premogom za koksiranje? Ali bomo prešli na uporabo formkoks? Kaj bo s briketi premoga, ki jih nekatere japonske železarne uporabljajo kot del vložka v koksarniških pečeh? Kakšne posledice bo to imelo za premogovnike glede na možnosti prodaje raznih vrst premoga in podobno?

Obstaja tudi določen problem surovin, kot je, na primer, železove rude. Tudi na tem področju bodo v tem desetletju obstajala nekatere vprašanja. Pomembno je tudi vprašanje prodaje. Ali bo v prihodnjih letih naraščala ali padala? To je eno izmed osnovnih življenjskih vprašanj za bodoči razvoj železarske industrije.

Glede na razvoj bo ta situacija od države do države in od področja do področja zelo različna. Na nekaterih področjih bo sorazmerno majhna rast proizvodnje in se bo na primer, v Zahodni Evropi ter ZDA gibala med 2,3 % in 2,7 % na leto. Za določene države tretjega sveta pa bo lahko v osemdesetih letih narasla tudi preko sedem odstotkov.

Poprečno rast svetovne proizvodnje v železarski industriji lahko predvidimo v tem obdobju za okoli štiri odstotke. Leta 1978 je bila rast povpraševanja, kar lahko enačimo tudi s proizvodnjo, v primerjavi z letom 1977 šest odstotkov. Zato izgleda, da bo štiri odstotna rast povpraševanja v tem desetletju kar ustrezala.

Zanimivo je, da je šestodstotna rast v letu 1978 prinesla nov rekord svetovne proizvodnje surovega jekla, vendar zaradi tega ni bilo navdušenja v železarskih krogih zahodnega sveta, kot prejšnje rekordno leto 1974, ki je prineslo velik optimizem in navdušenje. Leta 1974 je bilo izdelanega 709 milij. ton in leta 1978 712 milij. ton surovega jekla.

Dosežena svetovna rekordna proizvodnja leta 1978 ni navdušila, ker so v ZDA izdelali 12 milij. ton manj jekla kot leta 1973, ko je bila dosežena najvišja količina, na Japonskem pa so bili celo za 15 milij. ton pod rekordom doseženim leta 1973.

Države tretjega sveta so izdelale 20 milij. ton več kot v predhodnih najboljših letih, vzhodnoevropske socialistične države pa skupaj s Sovjetsko zvezo 26 milij. ton več kot prej. Ti podatki kažejo, da se je povečanje železarske proizvodnje preselilo v nekatere druge dele sveta.

Drugi razlog, da se zahodni svet ni veselil rekordne proizvodnje v letu 1978, so bile neizkoriščene zmogljivosti v številnih zahodnonemških in japonskih železarnah, med tem ko so bile celotne svetovne železarske proizvodne zmogljivosti leta 1978 izkoriščene okoli 87 %.

Današnja svetovna proizvodna zmogljivost železarske industrije se giblje med 810 in 820 milij. ton. Leta 1978 je bilo okoli 100 milij. ton neizkoriščenih proizvodnih zmogljivosti, ki pa so bile razdelene na nekaj področjih.

Iz tega vidimo, da bo skupno povečanje proizvodnje do leta 1985 v Severni Ameriki precej omejeno. Posebej še, če družba U. S. Steel Co. ne bo realizirala svojega projekta.

(nadaljevanje prihodnjic)

ŽELEZAR

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE DELA IN POSLOVANJA V ŽELEZARNI

(Nadaljevanje s 1. strani)

ton, vsa nadaljnja predelava in oskrbovanje s polizdelki, niti po količini, niti po kvalitetnem asortimentu ni uresničena, zaradi tega je potrebno:

- izvajati zadolžitve v okviru nalog akcijskega programa,
- za izboljšanje stanja v jeklarni v vseh oddelkih s stalno analizo spremljati doseganje rezultatov in na osnovi zaključkov v skladu z zadolžitvami v okviru izvedene reorganizacije ukrepati proti odgovornim zaradi neizpolnjevanja zadolžitve,
- naloge in zadolžitve, ki jih opravljajo delovne skupnosti in TOZD storitvenih dejavnosti, so prioritete in se neizpolnjevanje teh nalog obravnava enako kot v TOZD Jeklarna.

PREUSMERITEV PROIZVODNJE V TISTE FINALNE PROIZVODE, KI SO PO RANGU DONOSNOSTI NAJUSPEŠNEJŠI:

Na osnovi izdelanih kriterijev po posameznih TOZD in izdelkih je bil izdelan predlog korekcije blagovne proizvodnje za obdobje junij — december 1980.

Za izvajanje programske usmeritve, ki upošteva rang prioritete naročil, je sektor za ekonomiko izdelal organizacijski predpis, po katerem je predpisan način programiranja in kontrola izvajanja programa proizvodnje.

Izvedba naloge zahteva od vseh udeležencev od programirerjev v TOZD, prodajnega sektorja do izvajalcev tehnološkega procesa, več discipline in več odgovornejšega strokovnega dela.

Naročila se v skladu s programsko usmeritvijo razvrščajo v prioritete in sicer:

1. izvozna naročila,
 2. za potrošnike, s katerimi imamo sklenjene samoupravne sporazume na osnovi skupnega dohodka oz. na osnovi skupnega deviznega prihodka,
 3. naročila za namensko proizvodnjo,
 4. za izdelke, ki so dohodkovno interesantni za železarno Jesenice.
- Obseg proizvodnje in naloge v posamezni TOZD so podani v predlogu korekcije blagovne proizvodnje, ki je sestavljena tako, da omogoča ob dobavi tujega vložka za katerokoli fazo predelave preusmeriti v Železarno izdelano jeklo na osnovi pripravljenih kriterijev na druge tehnološke poti.
- Izvajanje tega programa bo zahtevalo zlasti v TOZD Jeklarna in TOZD Valjarna bluming štekel veliko fleksibilnosti v izvajanju programa in stalno prilagajanje trenutnim zahtevam.

ZNIZANJE SPECIFIČNE PORABE SUROVIN IN ENERGIJE DO PLANSKIH NORMATIVOV

Program varčevanja je bil sestavljen in sprejet na samoupravnih organih ob sprejemu rebalansa plana za leto 1980. Ob analizi izvajanja programa in analizi odstopanja stroškov v prvem tromesečju je potrebno:

- dopolniti program z ukrepi na področju stroškov, kjer bistveno odstopajo od postavljenih planskih normativov in kvantificirati postavljene cilje,
- določiti nosilce odgovornosti za posamezne naloge,
- tekoče obravnavati dosežene rezultate na samoupravnih organih.

IZBOLJŠANJE IZPLENOV

Za boljšo izabo razpoložljivega jekla je potrebno, da v vseh fazah izdelave in predelave jekla z ustreznim odnosom do materiala, z uporabo znanja in izkušenj skušamo doseči čimboljši rezultat.

Doseganje planiranih izplenov je odgovornost strokovnega vodstva TOZD.

DOHODKOVNO POVEZOVANJE

Iz analiz je ugotovljeno, da prodajne cene nekaterih izdelkov v kvalitetnem asortimentu ne sledijo stroškom proizvodnje (nerjavna, dinamo pločevina, brušena jekla). Cene legur, potrebnih za proizvodnjo, naraščajo hitreje kot prodajne cene teh izdelkov. Zaradi tega je potrebno zahtevati doplačila za uporabljene legure.

V skladu z dogovorom slovenskih železarn je potrebno zaostri plačilne pogoje in izvajati selekcijo naročnikov.

Izgrajevati dohodkovne odnose na področjih, navedenih v predlogu korekcije blagovne proizvodnje.

STABILIZACIJSKI UKREPI NA PODROČJU INVESTICIJ

Odbor za gospodarstvo je že sprejel sklepe, ki imajo stabilizacijski značaj za področje investicijske dejavnosti. V zvezi s tem je potrebno, da delavski svet potrdi in sprejme še osnovne kriterije, po katerih naj bi se v temeljnih organizacijah nadalje obravnavala ta problematika.

Odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu železarne Jesenice je obravnaval predlog načrta investicij v Železarno za leto 1980 in ga potrdil po predlogu vključno z napravo za vpihovanje CaSi v jeklarni.

Pri realizaciji programa morajo vse temeljne organizacije in delovne skupnosti spoštovati splošne kriterije in omejitve. Po teh kriterijih imajo prednost naslednje investicije:

V talilnicah in vročih valjarnah:

- Predvsem investicije, ki so že v teku in jim je priznan širši družbeni pomen ter investicije za sanacijo izgub obstoječe proizvodnje.
- Skladnost z dogovorom o razvoju črne metalurgije Jugoslavije in družbenim dogovorom o razvoju SRS ter usklajenost v okviru SOZD SZ.
- Pokrivanje deficitarnosti na domačem trgu z namenom nadomestitve uvoza.
- Izvozna naravnost predvsem izdelkov višje stopnje predelave iz kvalitetnih in plemenitih jekel.
- Investicije, ki predstavljajo zaokrožitev in usklajitev obstoječih kapacitet in niso delovno intenzivne.
- Investicije, ki zmanjšujejo porabo energije na enoto proizvoda.
- Investicije, ki izboljšujejo delovne pogoje in varstvo okolja.

Predelava in ostala področja:

- Investicije, ki so že v teku in jim je priznan širši družbeni pomen in investicije za sanacijo izgub obstoječe proizvodnje.
- Usklajenost v okviru SOZD SZ, predvsem za investicije, ki uvajajo proizvode večstopenjske predelave iz kvalitetnih jekel proizvodnje SZ.
- Izvozna naravnost investicije ali nadomeščanje uvoza.
- Investicije, ki niso delovno intenzivne in pomenijo posodabljanje tehnologije in povečanje storilnosti.
- Investicije, ki izboljšajo delovne pogoje in za varstvo okolja.

Ti kriteriji veljajo predvsem za velike investicije, ki se usklajujejo med delovnimi organizacijami v okviru SOZD SZ.

Za manjše investicije v okviru Železarne ali posameznih TOZD oziroma delovnih skupnosti pa poleg prej navedenih kriterijev še posebej veljajo naslednji kriteriji:

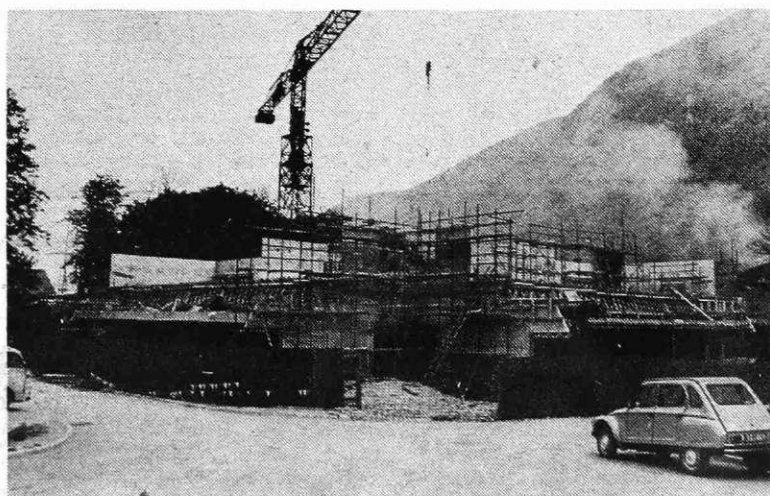
- povečanje produktivnosti,
- omogočanje uporabe domačih repro materialov,
- nadomeščanje uvozne opreme,
- omogočanje racionalnejše uporabe energije.

Ostale investicije naj bodo začasno ustavljene. Večja popravila, ki se financirajo iz sredstev investicijskega vzdrževanja, morajo biti ponovno preverjena in realizirana le najnujnejša. Vsa popravila zgradb, gardebrih in sanitarnih prostorov ter zunanje ureditve, ki so predvidene iz teh sredstev, se do nadaljnjega ustavijo.

Končno odločitev o realizaciji investicij bo spremljal poslovodni odbor v sodelovanju s prizadetimi temeljnimi organizacijami.

Pregledati in znižati obseg dela tujih firm v Železarni.

Dopisujte v Železarnjo

Bodoči računalniški center in telefonska centrala (IK)

UKREPI S PODROČJA DELITVE OSEBNIH DOHODKOV

— Sedanje vrednosti delovnih nalog (kategorij) ostanejo do nadaljnjega nespremenjene.

— Do izboljšanja stanja se ustavi vsako prevrednotenje delovnih nalog, kar velja tudi za povečanje normativna števila zaposlenih.

— Do 1. maja 1980 se preverijo rezultati uvedbe popoldanskega dodatka in če se ugotovi, da rezultat ni zadovoljiv, se ta dodatek ukine. Pospeši pa se uvajanje stimulativnejših oblik nagrajevanja.

— Glede na poseben pomen, ki ga ima lastna izdelava jekla, predlagamo, da se v jeklarni uvede enotni premijski sistem, katerega osnova je doseganje v letu 1979. Nadplanska proizvodnja se bo stimulirala po progresivni lestvici.

— V jeklarni se obvezno uvedejo, za vodstveni kader predvsem, že predlagani modeli stimuliranja boljšega dela, stimuliranje — penaliziranje izpolnjevanja programa po količini in asortimentu.

— Zaostri disciplino pri pisanju ur (ure za manjkajoče, nadure, ure).

— Delavci iz SEO — odd. za študij dela in časa prevzamejo vso strokovno pomoč pri izdelavi kataloga in opravi v TOZD Jeklarna.

UKREPI NA PODROČJU SKUPNE PORABE

— Namenjena sredstva sklada skupne porabe za naložbe v širši družbeni standard, sredstev odborov, proslavljanje ter za športne igre naj se znižajo za dva milijona dinarjev.

— Višino znižanja sredstev za posamezne namene pa naj v skladu s izvršnim odborom osnovnih organizacij sindikata sprejme odbor za kadre in družbeni standard.

— Poostri kontrolo nad materialom, ki se izdaja na črke, s tem da se s 1. junijem uvede sistem kontrole podpisnikov čekov s pomočjo delavske številke in da se pregledi o porabi posreduje odborom delavske kontrole po TOZD in delovnih skupnostih.

— Preveriti možnost znižanja sredstev, ki jih namenimo SIS materialne proizvodnje.

STABILIZACIJSKE NALOGE S PODROČJA DELOVNIH RAZMERIJ

Delavski svet zahteva od vodstvenega kadra Železarne dosledno in trajno odgovornost za sprotno izvajanje ustreznih disciplinskih ukrepov. Prav tako naroča, da kontrolirajo prijavljanje disciplinskih postopkov in proti kršiteljem ustrezno ukrepajo.

Nedopustno je namreč, da delavci predčasno zapuščajo delo, zlorabljajo bolezensko odsotnost, prihajajo na delo v vinjenem stanju in med delom uživajo alkohol, opuščajo ukrepe za varstvo delavcev pri delu, nepravilno in malomarno opravljajo delovne naloge. Če vodstveni kader ne izvaja teh nalog, je sam disciplinsko odgovoren.

Zaradi pomanjkanja surovin in materiala, ki že moti normalno obratovanje, je treba forsirati delo v lastni jeklarni. To pomeni, da moramo premestiti nekaj delavcev iz predelovalnih in storitvenih temeljnih organizacij in delavcev delovnih skupnosti v temeljno organizacijo Jeklarna, vendar v skladu z zdravstvenimi in psihofizičnimi zahtevami dela v jeklarni. Praviloma naj bi vsaka temeljna organizacija in delovna skupnost preusmerila 14 kadra v jeklarno. Enako je treba zaradi pomanjkanja vložka začasno premeščati delavce iz ene temeljne organizacije v drugo.

Razporeditev odredi po predhodnem dogovoru z vodjem TOZD vodja kadrovskega sektorja (člen 68. pravilnika o delovnih razmerjih). Iz tega pravilnika tudi sledi, da se odklonitev dela, ki je pomembno za nemoten potek delovnega procesa (člen 175 tč. 7), smatra za hujo kršitev delovne dolžnosti, katere posledica je lahko prekinitev delovnega razmerja.

DELAVCI TOZD ELEKTRODE OBISKALI GROBNICO PREDSEDNIKA TITA NA DEDINJU

V naši temeljni organizaciji združenega dela Elektrode smo se odločili, da obiščemo grobnico predsednika Josipa Broza Tita na Dedinju v Beogradu. Prijavilo se je 80 udeležencev, na pot pa smo odšli v petek, 16. maja, zvečer z vlakom. V soboto zjutraj ob 10. uri smo prispeli v Beograd. Najprej smo si skupaj z vožnjem ogledali stari del mesta, za tem pa še novi Beograd.

Po kosilu smo se odpravili k muzeju 25. maj, se postavili v vrsto čakajočih tisočev delovnih ljudi in občanov iz vseh krajev naše domovine. Kolona je bila dolga štiri kilometre. Vsa množica si je želela, da si čimprej ogleda grobnico, kjer počiva velikan naše zgodovine tovariš Tito. Ko smo se po večurni hoji, strnjeni v koloni prišli do spominskega parka na Dedinju, smo se znašli sredi pravega rožnatega gaja, sredi cvetja in zelenja. Nemo in brez besed smo se ob plošči s preprostim napisom JOSIP BROZ TITO 1892—1980, ki je vklesan z zlatimi črkami, poklonili človeku, ki smo ga vsi ljubili in ga ljubimo še naprej.

V vseh, ki so ta dan na Dedinju ob njegovi grobnici izrazili spoštovanje do dragega TITA — za zasluge in njegov neprecenljiv prispevek za svobodo in mir, humanost ter za sodelovanje med narodi vsega sveta je ostal boleč spomin.

Alojz Tavčar

TOZD JEKLARNA VABI SODELAVCE

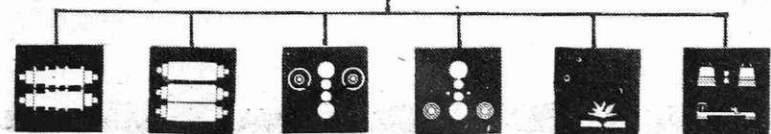
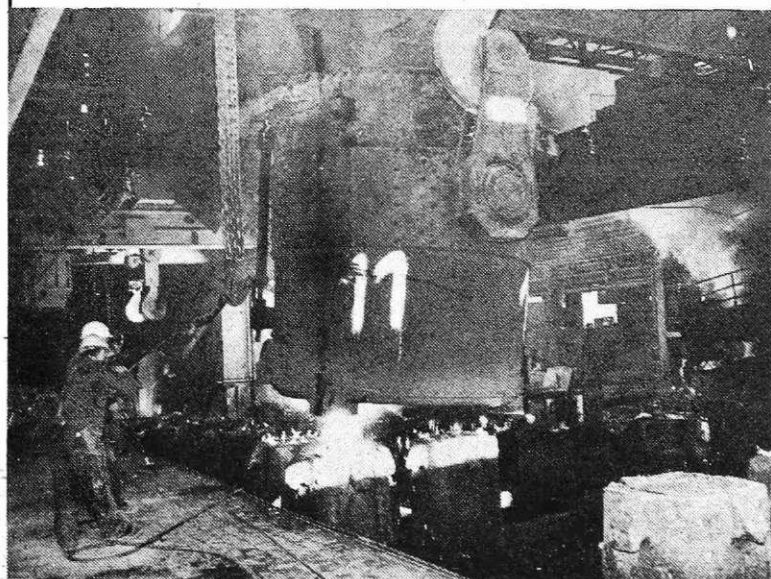
VLOŽKA OD DRUGOD NI IN GA ŠE NEKAJ ČASA NE BO!! LE JEKLO IZ JESENISKIH MARTINOV IN ELEKTRO PEČI NAM NUDI MOŽNOST NADALJNJE PREDDELAVE! NOVIH DELAVCEV NI IN SPREJEM SE NE POVEČUJE!

S temi kratkimi stavki lahko jedrnat orišemo problematiko tega trenutka. Izhod iz situacije je le eden: DO SKRAJNOSTI IZKORISTITI LASTNE ZMOGLJIVOSTI IN KAR SE DA POVEČATI PROIZVODNJO NAŠE JEKLARNE.

Da bi dosegli ta cilj pa moramo jeklarni zagotoviti VEČ DELAVCEV!

Zato pozivamo:

- tiste delavce, ki že nekaj časa delajo v Železarni, pa še niso napredovali ali ne vidijo možnosti napredovanja;
- delavce, ki imajo rajši kratkotrajne, večje obremenitve, kot neprestan monoton ritem strojev;
- tiste, ki si želijo zagotoviti večji osebni dohodek, ne glede na težje pogoje dela;
- vse, ki bi se čez nekaj let radi zaposlili v novi jeklarni, NAJ SE PRI SVOJEM KADROVNIKU PODROBNEJE INFORMIRAJO O MOŽNOSTIH ZA PRESTOP!

OD 2. JUNIJA DALJE LASTEN PREVOZ NA BELO IN JAVORNIK

V okviru Železarne smo doslej dajali letno približno 500 tisoč din za vozne listke za prevoz sodelavcev TOZD in delovnih skupnosti, ki po službeni potrebi hodijo v obrate TOZD na Beli in Javorniku. Istočasno na tej relaciji vozi vsak dan veliko število naših osebnih cestnih vozil, ki prevažajo sodelavce storitvenih TOZD. Da bi zmanjšali stroške teh prevozov, je bilo sklenjeno, da se prevozi racionalizirajo in uredi vozni red tako, da bodo vsi sodelavci koristili prevoze z našimi vozili.

Za poskusno obdobje se za te prevoze določa kombi za 12 oseb last TOZD Transport, ki sicer prevažajo sodelavce TOZD Remontne delavnice. Šofer bo moral poleg sedanjih zadolžitve prilagoditi in opraviti vožnje tako, da bo od glavnega vratarja (znotraj Železarne) odjel vsak delovni dan tudi sodelavce drugih TOZD in delovnih skupnosti na Belo in Javornik.

Odhod kombija z Jesenic bo ob: 7., 8., 9., 10. in 12. uri. Ustavljali bo pri glavnem vratarju na Beli, nato pa še na Javorniku. Od izhodnega mesta v obratni smeri, to je od vratarja na Javorniku, se bo na Jesenice vračal ob: 7.30, 8.30, 9.30, 10.30 in 12.30. Na povratku se bo

prav tako ustavljal pri glavnem vratarju na Beli.

Sodelavci TOZD in delovnih skupnosti, ki bodo imeli opravke na Beli, Javorniku ali na Jesenicah, naj svoje delo prilagodijo temu voznemu redu, ki bo začel veljati 2. junija ob 7. uri.

Od tega dne dalje tajnice ne bodo več izdajale voznih listkov za mestni avtobus na tej relaciji, razen če bi prišlo do motenj v voznem redu našega vozila. Izpade ob popravilu 12-sedežnega kombija bo praviloma krl osemsedežni kombi, tudi last TOZD Transport. Zaradi možne istočasne okvare obeh, naj koristniki teh prevozov predhodno vprašajo vratarja pri glavnem vhodu na Jesenice, če kombi vozi. Če bi bila oba kombija istočasno v popravilu, lahko tajnica TOZD ali sektorja izda vozne listke, vendar pa se mora predhodno pri delovodju avtomobilskih prevozov prepricati (tel. 466), da prevoz z našim vozilom ni mogoč.

Kot že rečeno, je ta vozni red poskusnega značaja. Težave, ki se bodo pojavile v poskusnem obdobju, bodo skušali odpraviti s skupnimi močmi, tako da se bo uredil dokončni vozni red, ki bo najbolj ustrežal našemu delu in potrebam.

B.

TIŠINA, TI SI NAJLEPŠE, KAR SEM DOSEDAJ POSLUŠAL...

(Nadaljevanje s 1. strani)

- kotalenje koles, zvočni signali vozil, itd. in je odvisen od:
- vrste in vzdrževanja vozila ter načina vožnje,
- števila vozil in prometnega režima,
- kvalitete vozišča, tehničnih elementov ceste in položaja ceste v prostoru.

Prekomeren vpliv cestnega hrupa povzroča:

- neugodno psihično počutje,
- zmanjšanje sproščenosti in počitka (spanje),
- omejitve akustičnih komunikacij.

Na osnovi številnih raziskav širom sveta je bilo ugotovljeno, da hrup med 55 in 68 dB/A preko dneva nima negativnih vplivov na preprečnega mestnega prebivalca, za normalno počutje preko noči (od 22. do 6. ure) je potrebno znižati nivo hrupa za 8 do 10 dB/A.

Kljub številnim raziskavam pa še niso določeni odnosi med motenjem spanja oz. sprostitve nasproti fizičnega izmerjenim vrednostim hrupa, čeprav je znano, da nihajoči ali impulzni hrup moti enakomerni pa ne.

Tu je države imajo z zakoni oz. normativi določene mejne vrednosti hrupa nekoliko večje od naših.

vanje prizadetih prebivalcev ter na osnovi teh ugotovitev predvideti ustrezne ukrepe za zaščito pred hrupom.

HRUP V STANOVANJH

V razvitih deželah je človek vedno bolj izpostavljen hrupu. S tem je ogroženo tudi njegovo zdravje in dobro počutje.

Ko govorimo o obremenitvi okolja s hrupom, imamo navadno v mislih tako imenovano naravno okolje — to je naš življenjski prostor izven stavb. Prav nič manj pa ni naša bivalna okolje, naša stanovanja.

Zaščita pred hrupom, ki nastaja v stavbah, je zelo kompleksna, saj so viri hrupa v stanovanjih zelo številni. Najbolj pogost in najbolj tipičen zvok oziroma šum v stanovanjih predstavlja govor in glasba iz radijskih in televizijskih sprejemnikov. Sledi mu glasno vpitje otrok, hrup gospodinskih strojev, pogovori in podobno. Glasnost naštetih virov zvoka se giblje med 40–85 dB/A. Slika 5 kaže glasnost tipičnih gospodinskih strojev na razdalji enega metra.

Kot zanimivost naj navedem, da nivo hrupa radijskega sprejemnika

mного glasneje reproducirajo svoje igranje. Zgolj z vrtenjem gumba na ojačevalniku lahko iz zvočnikov izvahijo ogromno akustično energijo, ki (lahko) predstavlja nevarnost za človekovo zdravje.

V dveh desetletjih, odkar obstaja ta elektroakustična glasha, so zvočni nivoji silno narasli. Medtem, ko so leta 1969 navajali »strahovite« zvočne nivoje okrog 95 dB/A (rock and roll skupine), je bil leta 1976 hrup v plesnih dvoranah 104 dB/A, 110 dB/A v diskotekah, 120 dB/A na rock koncertu in 122 dB/A v snemalnici nekega studia.

Najnovejši monitorski zvočniki omogočajo proizvajanje zvočnega nivoja 130 dB/A.

V tabeli je prikazan dovoljeni čas izpostavljenosti ropotu glede na nivo njegovega trajanja.

Izpostavljenost na dan (v urah)	Nivo hrupa v dB/A
8	90
6	92
4	95
3	97
2	100
1,5	102
1	105
0,5	110
0,25	115

Iz teh podatkov je razvidno, da z elektroakustičnimi sredstvi reproducirana glasha presega maksimalno dopustne zvočne nivoje, ki so zakonsko predpisani za zaščito delavcev pri delu ter za posamezna področja naravnega in bivalnega okolja.

UGOTOVITVE O HRUPU

Zanimive so izkušnje Zavoda SRS za varstvo pri delu o hrupu na področju SR Slovenije. Ugotavljajo namreč, da je področje varstva pred hrupom sistemsko lepo urejeno, da pa praksa kaže pogosto srhljivo dejansko stanje.

Na področju delovnega okolja ugotavljajo:

- Pravilnik predpisuje, da pri osemurni dnevni izpostavljenosti nivo hrupa ne sme presegati 90 dB/A. Novejša raziskava pa kaže, da nastanejo okvare slušnih organov že, če so ljudje izpostavljeni po osem ur dnevno hrupu nad 75 dB/A. Torej je dovoljena meja postavljena previsoko in ne zagotavlja popolne obranitve slušne sposobnosti delavcev, če to mejo upoštevajo. Kajti znano je, da delavci le v redkih primerih uporabljajo osebna varovalna sredstva pri hrupu, ki presega 90 dB/A. Zato je nerazumljiva lahko miselnost, s katero se v industriji ne kaznuje kršitev predpisov. Običajno delavci ne uporabljajo osebnih varovalnih sredstev proti hrupu, čeprav so ta sredstva dobra, uporabna in neznatno motijo, bistveno pa zmanjšajo nadležnost, ki jo povzroča hrup. Vzrok tiči morda v tem, ker delavci niso dovolj poučeni o škodljivosti hrupa.

- Rezultati meritev v letu 1978 in 1979 kažejo, da je na približno desetini delovnih mest v neposredni proizvodnji hrup večji od 90 dB/A, na približno tretjini pa je hrup večji od 80 dB/A.

- Po velikosti hrupa prednjači lesno-predelovalna industrija, sledijo pa ji gradbeništvo, tekstilna in kovinska industrija.

Na področju naravnega in bivalnega okolja pa tuje raziskave ugotavljajo:

- hrup cestnega prometa povzroča 63% vseh motenj, sledi industrija z 20%, letalski promet 14%, gospodinske naprave 8% in železniški promet 6%.

- 15% prebivalcev je podnevi izpostavljen hrupu, ki je večji od 65 dB/A in polovica hrupa, ki je večji od 55 dB/A.

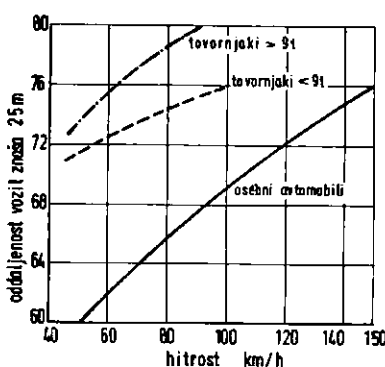
- mejno vrednost 55 dB/A za pretežno stanovanjsko ali mestno stanovanjsko področje je mogoče izpolniti tudi v mestih, če le ni grobih urbanističnih napak, kot so, na primer, tranzitne ceste skozi naselje ali stanovanjski objekti ob takšnih cestah.

- nivo hrupa ob cestah, po katerih poteka izključno osebni promet je za 5 do 10 dB/A nižji od hrupa na cestah, po katerih vozijo vozila javnega mestnega prometa.

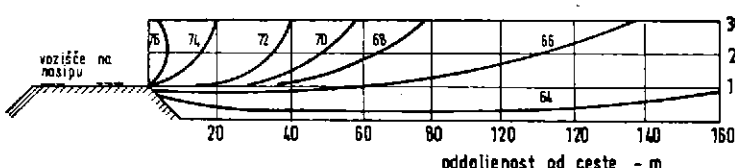
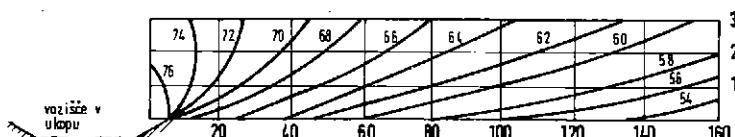
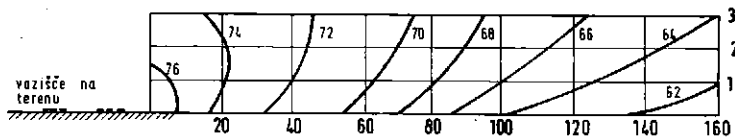
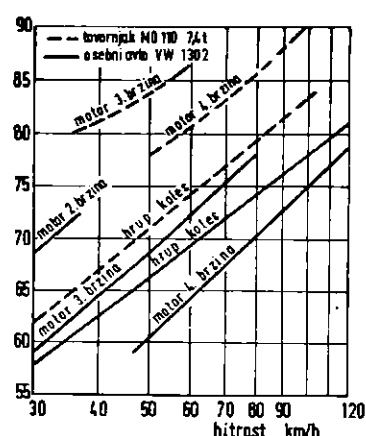
Zaključek, ki sledi iz dosedanjih izkušenj z varstvom pred hrupom, je, da ni rešitev obstoječega poraznega stanja v spreminjanju in prilagajanju veljavnih predpisov, temveč je potrebno spremeniti način mišljenja in sedanjo prakso tako, da bomo okolje prilagodili razmeram, ki jih naš organizem zahteva za znosno bivanje in nemoten razvoj.

Vir: Zbornik referatov simpozija o protihrupni zaščiti, Ljubljana (pripravil D. Vendramina, P. Gspana, F. Kozamernika, A. Berčiča).

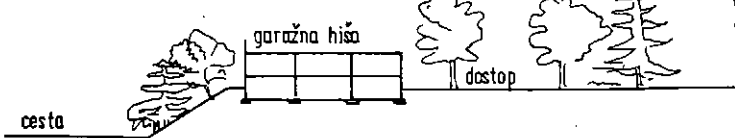
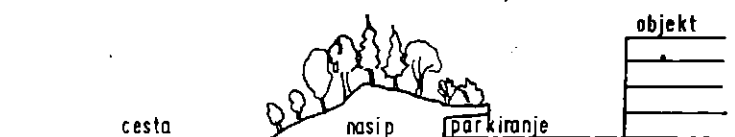
Janez Pikon

Slika 1

Slika 3

Slika 4

	30	40	50	60	70	80	90	100	dB A
Mladilnik									
Ventilator									
El. brivnik									
Sušilnik za lase									
Pralni stroj									
Mešalnik									
Šivalni stroj									
Sesalnik									
Mlinček za kavo									
Domače orodje									

Slika 5

Železarski globus

FRANCIJA

Francoske železarnice so leta 1979 izdelale 23.36 milij. ton surovega jekla ali za 520.000 ton več kot leta 1978. Od te količine je bilo 79,3% izdelanega v kisikovih konverterjih, 15,7% v obločnih električnih pečeh, 3,3% v Thomasovih konverterjih in samo 1,7% v SM pečeh. Odstotki kažejo, da SM jekla francoske železarnice skoraj ne izdelujejo več.

LR KITAJSKA

V tej državi so zaključili gradnjo nove integralne železarnice s tremi 50-tonskimi kisikovimi konverterji, v katerih bodo letno izdelali 1,2 milij. ton surovega jekla. Zgrajena je v provinci Anhui v vzhodnem delu države. Z njeno gradnjo so pričeli že leta 1970, vendar so jo potem zaradi politične situacije za več let prekinili in ponovno nadaljevali v začetku leta 1978. V bližnji prihodnosti nameravajo v tej železarni zgraditi še en plavž s koristno prostornino 1200 kub. metrov in vročo valjarno.

ŽELEZAR

BLAGOVNA PROIZVODNJA V SOZD SLOVENSKE ŽELEZARNE V PRVEM ČETRTLETJU

(Nadaljevanje s 1. strani)

milijon ton. Jekla je torej mnogo premalo za pokrivanje domačih potreb in tako bo še letos in še nekaj naslednjih let, dokler ne bo usposobljeno dovolj domačih zmogljivosti za izdelavo surovega jekla v jugoslovanskih železarnah, ki bi pokrivala vsaj 80 % potreb domačega trga, kot predvidevajo tudi razvojni načrti. Ti podatki nam dovolj jasno povedo, da pomeni sedaj vsaka tona jekla in jeklarskih izdelkov, ki je ne izdelamo v domačih železarnah, povečano potrebo uvoza ali povečano količino primanjkljaja na domačem tržišču.

Ob tem se bo marsikdo vprašal, zakaj izvažamo? Za redno delo v proizvodnji rabimo devize in to je tudi domača potreba. Če hočemo devize dobiti, moramo izvažati ali pa dobiti devize od porabnikov jeklarskih izdelkov, ki prodajajo svoje izdelke na zunanjih tržiščih. Seveda velja tudi za naše izdelke, da je boljše izvažati čim višje predelane izdelke. O tem le mimogrede, kajti nas tokrat bolj zanima, kakšna je bila v SOZD Slovenske železarne blagovna proizvodnja v prvem četrtletju.

V železarnah je bilo izdelano 1.304 tone manj, kot je bilo predvideno po zbirnem načrtu in 6.105 ton več, kot je znašala proizvodnja v prvih treh mesecih lanskega leta. Oboje je veliko! Če bi naložili na vagon okoli 20 ton, velja zaostanek 65 vagonov, večja proizvodnja od lanske pa kar 305 vagonov. Ker je bilo odpremljeno iz železarn približno 1.000 ton manj, kot je znašala proizvodnja, so dobili porabniki v prvem četrtletju letos okoli 5.000 ton več kot leta 1979 in to vsekakor moramo oceniti kot uspeh, saj je to dokaj ugledna količina.

Seveda se vsi porabniki ne bodo strinjali z mojo ugotovitvijo, ker so nekateri dobili manj kot lani, saj je bilo nekaterih izdelkov tudi manj izdelanih.

Za prve tri mesece je znašal načrt prodaje surovega jekla in posebnih vrst za modulacijo za potrebe livarn iz železarne Štore 29 % več, kot so izdelali in še enkrat več kot so ga odpremlili. Količina za prodajo je bila realizirana samo 71 % in še od te količine so odpremlili le 59 %. Kljub vsemu pa to s stanjem po prvem četrtletju lani sploh ni primerljivo, ker je letošnja količina proizvodnje in odpreme mnogo večja od lanske letne.

Tudi pri toplo valjanem jeklu so rezultati dokaj različni. Polizdelkov je bilo izvaljano le 75 % načrtovane količine in znaša zaostanek okoli 1.800 ton; od tega odpade na Jesenice nekaj manj kot 400 ton, ostalo pa na železarno Ravne. Lani je bila proizvodnja polizdelkov po prvem četrtletju skoraj za 1.400 ton večja od letošnje v istem obdobju.

Pri valjanem paličastem jeklu je bila trimesečna proizvodnja 13 % večja od predvidevanj zbirnega načrta in skoraj 2.000 ton večja, kot v enakem obdobju lani. Iz železarn so odpremlili še 2 % več, kot je znašala proizvodnja, tako da so kupci dobili okoli 3.000 ton več paličastega jekla kot lani.

Pri valjani žici je zopet obratno: kupci so dobili letos v prvem četrtletju okoli 3.200 ton manj valjane žice kot do konca marca leta 1979 in okoli 2.000 ton manj, kot znaša letošnji zbirni načrt. Prizadeči so gotovo tudi predelovalne TOZD Slovenskih železarn. Debele pločevine so izdelali na Jesenicah 2 % več, kot znaša četrtletni načrt in 2 % manj, kot je znašala proizvodnja lani. Srednje in tanke pločevine so izdelali 1 % več kot v enakem obdobju lani in le 64 % letošnjega četrtletnega načrta.

Odkovkov so izdelali v kovačnici železarne Ravne približno toliko kot v prvem četrtletju lani in 9 % od načrtovane količine.

Jeklovleki so dosegli v vseh treh železarnah dobre trimesečne rezultate in imajo vsi trije za štiri odstotke višjo proizvodnjo od načrtovane. V primerjavi z rezultati, doseženimi v prvem četrtletju lanskega leta, je letošnja proizvodnja 15 % večja. Slab rezultat proizvodnje valjane žice je povzročil tudi slabši uspeh pri izpolnjevanju proizvodnje vlečene žice.

Proizvodnja vlečene žice je v letošnjem prvem četrtletju okoli 1.000 ton nižja, kot je bila v enakem obdobju lani in znaša zaostanek za zbirnim načrtom po treh mesecih 9 %.

Proizvodnja hladno valjanih trakov je bila ob koncu marca 10 % večja kot v enakem obdobju lani in

za približno toliko odstotkov večja, kot je načrtovana količina za tri mesece. Slabše pa je bil uresničen kvaliteten program, kar pa je odvisno predvsem od zagotovitve ustreznega polizdelka za hladno valjarno železarno Jesenice.

V livarnah so pri večini grup proizvodov dosežki zelo zadovoljivi, le pri nodularni litini je nastal sorazmerno velik zaostanek. Načrtovana količina je dosežena le 76 %. Res je, da ni bilo polizdelka in da bo možno nastali zaostanek nadoknaditi, vendar je zaradi velikega povpraševanja po nodularni litini manjkalo v prvem četrtletju še toliko več.

Naslednja skupina izdelkov spada že v področje višje stopnje predelave jekla in moram poudariti, da je večina dosežkov te vrste proizvodnje letos daleč uspešnejša, kot je bila pretekla leta in lanske leto v prvem četrtletju, kar daje upanje, da bo letos vse boljše. Čeprav količina hladno oblikovanih profilov, izdelanih v prvih treh mesecih, ni na ravni načrtovane količine, je pa vsaj približno enaka kot lani. V železarni Jesenice pravijo, da bo v naslednjih mesecih ta proizvodnja še boljša.

Proizvodnja vzmeti v železarni Ravne je bila po treh mesecih 12 % večja, kot v enakem obdobju lani in 6 % nad zbirnim načrtom.

V žičnih izdelkih železarne Jesenice je zajeta vsa predelava žice, od žičnikov do elektrod. To je podobno, kot če bi pri peku zmetel v en koš vse od črnega kruha do drobnega peciva in tort in potem rekel, ko je poln in uspeh je dosežen. Skupna proizvodnja žičnih izdelkov je 6 % večja od trimesečne lani in tudi 5 % nad načrtovano za letošnje leto. Res pa je, da je žeblijev nekaj manj, ker ni bilo dovolj polizdelka in da so k uspehu pripomogli več vredni proizvodvi.

Tudi pri konfekcioniranih izdelkih je podobno pekovskiemu košu, ker je zajeto več raznovrstnih izdelkov. Proizvodnja teče ponekod dobro, kar velja za diske za brane in ponekod slabo, kot je to pri vratnih podbojih in okenskih okvirjih, za katere je premalo povpraševanja.

Letos izdelana skupna količina konfekcioniranih izdelkov je v prvem četrtletju kar 64 % večja, kot v enakem obdobju lani, vendar pa še vedno 27 % pod načrtovano. Strojev in strojnih delov so izdelali v prvem trimesečju 5 % več kot v enakem obdobju lani, zaostanek za načrtom pa je 15 %. Ker so stroji za nas najvišja stopnja predelave, se to hudo sliši, pa ni tako hudo. V železarni Štore so izdelali polovico več tovrstnih izdelkov kot lani in so 10 % presegli za letošnje prvo trimesečje načrtovano količino. V železarni Ravne so imeli v medfazni proizvodnji večje število stiskalnic, katerim je le malo manjkalo do dogotovitve in zato tudi njihovega zaostanka 25 % za načrtovano količino ne bo težko pokriti v naslednjem obdobju. Pri izdelavi pnevmatskega orodja in strojev imajo v železarni Ravne vse več težav. Obstojec strojni park je star

in izrabljen. V pripravi imajo novo investicijo, ki naj zamenja tudi stare, izrabljene stroje. Dokler ta investicija ne bo realizirana, obstaja nevarnost, da bo količina in kvaliteta teh izdelkov nazadovala. Letošnja proizvodnja zaostaja za lanske letno in za načrtom. Proizvodnja rezilnega orodja je manjša kot v prvem četrtletju lani in dvakrat večja od načrtovane.

Proizvodnja traktorjev je bila v prvih treh mesecih letos 5 % večja od lanske letne in do konca marca so iz železarne Štore odposlali 218 traktorjev več, kot so jih letos izdelali. Za toliko se je znižala zaloga, ki je bila v delovni organizaciji ob koncu leta 1979 ena glavnih nadlog.

Predelovalci žice so izdelali v treh mesecih za približno odstotek večji količino izdelkov kot lani in so na ravni načrtovane količine. Tak prikaz pa ni realen, ker so plansko količino ob koncu marca presegli samo v Plamenu in to 6 %, kar je za doščalo, da so izravnali zaostanek Tovila 6 %, v Verigi 1 % in v Žični 2 %. V plamenu je letošnja proizvodnja 9 % večja od lanske, v Tovilu 1 %, v Žični 12 % in v Verigi 13 % manjša, kot so jo dosegli do konca marca lani.

Medtem ko je pri vijakih, zakovkah in maticah rezultat dober in ponekod odličen, je bil uspeh pri drugih izdelkih slabši. Pri tistih vijakih, kjer ni izvršen količinski načrt po teži, je pa po številu izdelkov celo presežen, ker je bil na programu drobnejši asortiment.

Največji količinski zaostanek je nastal pri sidrskih verigah in odkovkih, ki so v Verigi tudi vezani na izdelavo sidrskih verig. Pomemben zaostanek je nastal tudi pri visokodržljivih verigah. Samo tri trije izdelki so povzročili po treh mesecih zaostanek okoli 280 ton, kar je 2 % načrtovane skupne proizvodnje predelovalcev žice in 8 % načrtovane proizvodnje Verige za letošnje prvo četrtletje. Večji zaostanki so še pri izdelavi sit, transportnih trakov in pletiva v Žični Celje, kjer pa so za 15 odstotkov presegli načrt izdelave varjenih mrež in s tem dosegli tolikšno prednost, da zaostajajo za zbirnim načrtom samo 2 %, kar je 12 % večja proizvodnja od lanske letne. Le v Verigi so v prvem trimesečju naredili manj kot lani, čeprav zaostajajo za zbirnim načrtom le nekaj več kot odstotek.

V SOZD Slovenske železarne je bila blagovna proizvodnja po prvih treh mesecih torej večja kot lani in manjša, kot je bila načrtovana. Pri nekaterih izdelkih so se zaostanki, ki predstavljajo dolg do kupcev iz lanskega leta, še povečali. Pri nekaterih izdelkih je bila izvršitev vsaj okvirno kar dobra, slika bi pa precej zbledela, če bi analizirali dobave po dimenzijskem in kvalitetskem asortimentu.

Iz tega lahko zaključimo, da je bila proizvodnja v letošnjem prvem četrtletju boljše od lanske letne, kar predstavlja določen napredek. Z gospodarskim načrtom postavljene proizvodne naloge niso bile v celoti izvršene, kar zahteva v naslednjem obdobju še večje napore in postavlja še težje naloge, da bi čim več prispevali h kritju potreb domačega trga in za izvoz, da bi si s tem zagotovili tudi devizna sredstva za nadaljnjo reprodukcijo.

Milan Marolt

Del udeležencev tečaja za voznike viličarjev (Foto B. Blenkuš)

obvezala, da bodo jugoslovanski standardi po tehnični vsebini ekvivalentni standardom ISO 31 in ISO 1000.

Glede na to, da zakon o merskih enotah in merilih ne vsebuje niti ene veličine, niti enote, ki ni vsebovana v mednarodnih standardih ISO 31 in ISO 1000, pomeni da tudi jugoslovanski standardi ne bodo v nasprotju z zakonom.

Praktični del jug. standardov o veličinah, enotah in simbolih je ekvivalenten vsebini mednarodnih standardov in združuje pri tem isti koncept tablic ter numeracijo veličin in enot.

Kot je že rečeno, je vsa serija jug. standardov o veličinah, enotah in simbolih izdelana v soglasnosti z mednarodnim standardom ISO 31/1 - 13 in z zakonom o merah in merskih enotah. Sestoji se iz sledečih standardov:

(0) JUS A. A. 1.020 - količine, enote in simboli splošni principi (dano v tisk)

(1) JUS A. A. 1.023 - količine in enote za prostor in čas (dano v tisk)

(2) JUS A. A. 1.024 - količine in enote za periodične in sorodne pojave (dano v tisk)

(3) JUS A. A. 1.025 - količine in enote mehanike (dano v tisk)

(4) JUS A. A. 1.026 - količine in enote za toploto (dano v tisk)

(5) JUS A. A. 1.027 - količine in enote za elektriko in magnetizem (v pripravi)

(6) JUS A. A. 1.028 - količine in enote za svetlobo in sorodna elektromagnetna žarčenja (v pripravi)

(7) JUS A. A. 1.029 - količine in enote za akustiko (v pripravi)

(8) JUS A. A. 1.030 - količine in enote fizikalne kemije in molekularne fizike (v pripravi)

(9) JUS A. A. 1.031 - količine in enote atomske in nuklearne fizike (v pripravi)

(10) JUS A. A. 1.032 - količine in enote za nuklearne reakcije in ionizirana žarčenja (v pripravi)

(11) JUS A. A. 1.033 - matematični znaki in simboli za uporabo pri fizikalni znanosti in tehniki (v pripravi)

(12) JUS A. A. 1.034 - brezdimenzijski parametri (v pripravi)

(13) JUS A. A. 1.035 - količine in enote fizike trdnega stanja (v pripravi)

JUS A. A. 1.036 - SI enote za uporabo njihovih mnogokratnikov in nekih drugih enot (v pripravi)

Ostali standardi so:
JUS A. A. 1.037 - konvercijski faktorji za enote, ki se ne uporabljajo (dano v tisk)

JUS A. A. 1.040 - količine, enote in oznake tabele za preračunavanje kilopondov v njutne (dano v tisk)

JUS A. A. 1.041 - tabela za preračunavanje kalorij v Joule (dano v tisk)

JUS A. A. 1.042 - tabela za preračunavanje konjskih sil v kilovate (dano v tisk)

JUS A. A. 1.043 - tabela za preračunavanje atmosfer v bare (dano v tisk)

JUS A. A. 1.044 - tabela za preračunavanje torrov v milibare (dano v tisk)

JUS A. A. 1.045 - tabela za preračunavanje kilokalorij po času v wate (dano v tisk)

Standard v skladu z načrtom mednarodnega standarda DIS 2955, je:

JUS A. A. 1.051 - obdelava podatkov. Predstavljanje SI in drugih enot v sistemih z omejenimi znaki (črke) (v pripravi)

Ostali standardi so:

JUS A. A. 1.055 - abecedni pregled naziva fizikalnih količin (indeks) (v pripravi)

Izdaje v ostalih jezikih so:

JUS A. A. 1.056 - angleška verzija (v pripravi)

JUS A. A. 1.057 - francoska verzija (v pripravi)

JUS A. A. 1.058 - abecedni pregled simbolov fizikalnih količin (indeks) (v pripravi)

JUS A. A. 1.059 - angleška verzija (v pripravi)

JUS A. A. 1.060 - francoska verzija (v pripravi)

Predvideno je, da bodo do konca leta 1980 izdelani tudi preostali standardi iz prve in druge skupine in dani v tisk. Za kasneje se predvideva izdelava vseh standardov v obliki priložnika A 5 (okrog 300 strani).

Ne glede na to pa so vse obveze po zakonu o merskih enotah in merilih v veljavi že od dne njihove objave, to je od 2. marca 1976 leta.

Povzeto iz člankov zbornika referatov, ki je bil izdan na seminarju o merskih enotah in merilih v Mariboru, marca 1980, naslednjih avtorjev:

- Srdjan R. Spiridonović, dipl. inž. (uvajanje mednarodnega sistema merskih enot in meril pri nas ter organizacije pregleda meril);

- France Mlakar - profesor, dipl. inž. (zasnova sistema točnih meritev v SRS kot dela jugosl. metrološkega sistema s posebnim poudarkom na aktivnosti v SRS);

- Martin Sever, dipl. inž. (aktivnost zveznega Zavoda za merila in plemenite kovine s posebnim poudarkom na aktivnosti v Sloveniji);

- Mirko Ristić, dipl. inž. (zakonite merske enote in jugosl. standardi);

Žal zaradi obširnosti ni bilo mogoče objaviti nekaterih kvalitetnih sestankov avtorja dr. D. Džonlagića in avtorja Franca Mlakarja dipl. inž. (regulativa na področju merjenja in preizkušanja), zato pa morda o tem še kdaj drugič.

Morić Daniel

MERSKE ENOTE IN MERILA (7)

ZAKONSKE MERSKE ENOTE IN JUGOSLOVANSKI STANDARDI

Za zaokrožitev snovi oz. povzetkov o merskih enotah in merilih, se mi zdi potrebno - kot je bilo že v uvodnih besedah rečeno - kot zaključek podati tudi stanje del pri izdelavi jugoslovanskih standardov oz. prikaz, v katerih standardih bo posamezne veličine enot in simbole oz. preračune (tablice) mogoče dobiti.

Da bi se zagotovile tehnične možnosti, obveznost in kontrola uporabe mednarodnega sistema enot, so mnoge države izdale v zvezi s tem ustrezne zakone. V naši državi, ki je prav tako med prvimi sprejela mednarodni sistem enot (SI), je v veljavi zakon o merskih enotah in merilih od 31. marca 1976 (Uradni list SFRJ št. 13 iz dne 2. 4. 1976).

Nas zakon vsebuje:
I. Splošne predpise
II. Merske enote
III. Merila:

1. Pregled meril
2. Tipsko preizkušanje meril
3. Plačilo dodatka za pregled in tipsko preizkušanje meril
4. Manipulacija in uporaba meril

IV. Nadzor nad natančnostjo, uporabo in pregledom meril
V. Kazenske odločbe

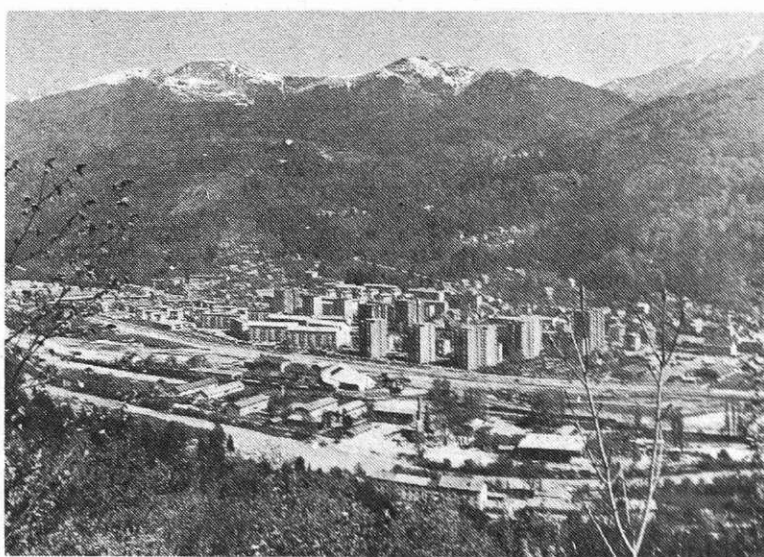
VI. Prehodne in končne odredbe
VII. Spisek merskih enot

Podobno vsebino imajo tudi zakoni drugih držav.

Mednarodna organizacija za standardizacijo (ISO - International Organization for Standardisation) si je prizadevala rešiti mnoge probleme uporabe zakonskih merskih enot v praksi in kot rezultat dolgoletnega dela tehničnega komiteja - ISO TC/12, izdala standard ISO 31, ki sestoji iz splošnega uvodnega dela in 13 poglavij (31/0 - 1974, 31/1 - 1978, 31/2 - 1978, 31/3 - 1978, 31/4 - 1978, 31/5 - 1979, 31/6 - 1973, 31/7 - 1978, 31/8 - 1973, 31/9 - 1973, 31/10 - 1973, 31/11 - 1978, 31/12 - 1975, 31/13 - 1975, 1000 - 1973) in ISO 1000. Pričakuje se, da bo v letu 1980 izšla nova izdaja nekaterih delov standarda ISO 31 (deli 0, 8, 9, 10) in ISO 1000.

Svet ekonomske vzajemne pomoči (Sev.) je kot rezultat dela stalne komisije za standardizacijo izdal metoska navodila M S 6 - 73 - mednarodni sistem enot (S I). 1974 leta (načrt). Navodila so razčlenjena po posameznih strokah s tablicami nazivov in simbolov za velikosti in enote.

Kot mnoge druge države po svetu - članice mednarodne organizacije za standardizacijo, je tudi naša država sprejela mednarodne standarde ISO 31 in ISO 1000 in se

Jesenjska razglednica (I. Kučina)

ZBORI SKUPŠČINE OBČINE O PROGRAMU DELA IN DRUGIH VPRAŠANJH

(Nadaljevanje s 1. strani)

Doslej sodnikom iz organizacij združenega dela za čas dela na sodišču niso refundirali osebnega dohodka, med letom pa se je pri nekaterih ta zahteva omenila. Če bi vsem sodelavcem, ki niso v delovnem razmerju s sodiščem, za delo na sodišču morali refundirati osebne dohodke, bi sodišče letno dodatno rabilo po oceni okrog 465.000,00 din. Sodišče ima tudi težave s prostori.

V lanskem letu je sodišče dobilo 12 predlogov manj kot leto poprej, in sicer 491, med temi je tudi 16 predlogov, ki so jih vložili delavci, ki so delali pri zasebnih obrtnikih. Iz jeseniške občine so dobili 78 predlogov, oziroma isto število kot leto poprej. Med predlagatelji je bilo največ delavcev, in sicer okroglo 76 % in organizacij združenega dela 21,2 %, vendar pa so delavci vložili 31 predlogov manj kot leta 1978, organizacije združenega dela pa deset več.

Največ sporov se nanaša na denarne zahtevke (56,22 %), sledijo delovna razmerja (24,64 %), stanovanjski spori (11,69 %), spori v zvezi s samoupravnimi interesnimi skupnostmi (6,31 %) in 1,22 % drugih različnih sporov. Poročevalec navaja, da v lanskem letu ni bilo nobenih predlogov o statusnih vprašanjih organizacij združenega dela, število sporov iz delovnih razmerij pa se je v primerjavi z letom poprej zmanjšalo za 31 primerov. Nekoliko več primerov je bilo, v primerjavi z letom nazaj, vloženih o denarnih zahtevkih in stanovanjskih sporih.

Vključno z zaostankom iz leta 1978 (137 nerešenih zadev) so na sodišču združenega dela v Kranju lansko leto imeli v delu 618 sporov. Med letom so jih rešili 455 in je ob koncu leta ostalo nerešenih 173 zadev ali 26,27 % več kot leta 1978. Vzrok je v porodniškem dopustu strojeviske in v počasnem delu nekaterih sodnih izvedencev.

Od 455 obravnavanih zadev je sodišče v 230 primerih predlogu ugodilo, v 103 primerih se predlogu ni ugodilo, dva so zavrnili, ostali pa so bili rešeni z umikom, poravnano ali na drug način. S predlogi so predlagatelji uspeli v 362 primerih v celoti ali deloma, kar je 79,06 %, kar kaže, da so bili predlogi v pretežnem številu utemeljeni.

Med spori zaradi delovnega razmerja je največ takih, ki nastajajo ob javnem razpisu oziroma oglasu del in nalog oziroma izbiri kandidata. Največ je sporov, ko v TOZD izberejo kandidata, ki ne izpolnjuje razpisanih pogojev, za nedoločen čas, kar pa je protizakonito. Sodišče meni, da pri tem prihaja do različnih anomalij in izgravanja in da bi bilo potrebno zakon o delovnih razmerjih dopolniti tako, da bi TOZD morale izbrati kandidata, ki pogoje v celoti izpolnjuje. Na tem področju prihaja do sporov tudi zaradi prenehanja delovnega razmerja po preteku določenega časa poskusnega dela, oziroma storjene napake v postopku ocenjevanja. To pa predvsem zaradi neurejenosti poskusnega dela v samoupravnih splošnih aktih in ker komisije, ki spremljajo delo delavca, ne spremljajo njegovega celotnega dela.

Zanimivo je, da je sodišče od 29 reševanih sporov zaradi prenehanja delovnega razmerja zaradi hujših kršitev delovnih obveznosti, 13 zahtev predlagatelj zavrnilo, v ostalih 16 sporih pa je v šestih primerih sklep disciplinske komisije in sklep delavskega sveta spremenilo tako, da se je izrečeni ukrep spremenil in se je delavcu izrekel milejši ukrep. V zvezi z disciplinsko odgovornostjo delovnega razmerja zaradi izostankov z dela sodišče poudarja, da delavci v TOZD v nobenem splošnem aktu nimajo opredeljenih obveznosti, kako so dolžni obveščati drug drugega o svojih izostankih z dela in v kakšnem času pred in po izostanku.

Sodišče je s področja delovnih razmerij obravnavalo tudi spore v zvezi s tako imenovano »osebno oceno«, pri čemer se še preveč kažejo subjektivna merila.

V zvezi s stanovanjskimi spori meni sodišče, da spori izhajajo tudi iz tega, ker med stanodajalcem in delavcem ni sklenjena pogodba, ki bi natančno urejala, na osnovi določen samoupravnega splošnega akta, razmerje pravic in obveznosti med delavcem in temeljno organizacijo, ki mu je stanovanje dodelila. Tako pa običajno le dobijo odločbo o dodelitvi stanovanja.

Tudi pri sporih zaradi povračila stroškov štipendiranja oziroma izobraževanja ob delu sodišče ugotavlja, da so samoupravni splošni akti, ki urejajo to problematiko, največkrat nepravilno sprejeti in enotni za vso delovno organizacijo, ki združuje TOZD, čeprav bi vsaka TOZD morala imeti svoj samoupravni splošni akt.

Sodišče združenega dela Kranj je pri svojem delu tudi ugotovilo, da nekatere delovne organizacije in TOZD niso imele svojih samoupravnih splošnih aktov, ki bi jih po zakonu morale imeti, ali pa so jih sprejeli samoupravni organi (običajno delavski sveti), ki jih ne bi smeli.

V svojem letnem poročilu sodišče navaja tudi številne konkretne primere in svoje poročilo zaključuje tudi z nekaterimi predlogi za izboljšanje stanja na tem področju.

DELO DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMOUPRAVLJANJA JESENISKE OBČINE

O delu družbenega pravobranilca samoupravljanja jeseniške občine v letu 1979 smo v našem glasilu že obširneje poročali v 13. številki Zvezarja z dne 3. aprila 1980.

DELO POSTAJE MILICE JESENICE Z ODDELKOM V KRANJSKI GORI V LANSKEM LETU

Iz poročila, ki ga predlaga delegat vseh treh zborov postaje milice Jesenice, je razvidno, da le-ta skupaj z oddelkom v Kranjski gori pokriva območje občine Jesenice, ki zajema 375 kv. kilometrov površine. Skladno z upravno teritorialno razdelitvijo občine na enajst krajevnih skupnosti je tudi območje postaje milice razdeljeno na enajst varnostnih okolišev. identičnih krajevnim skupnostim, prek katerih se odvija njihova osnovna in bistvena dejavnost, oziroma naslednje temeljne naloge:

- varovanje osebne varnosti in premoženja,
- preprečevanje kaznivih dejanj, odkrivanje teh dejanj ter odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj in drugih iskanih oseb,
- opravljanje določenih zadev s področja varovanja z ustavo določenega reda,
- vzdrževanje javnega reda in miru,
- nadzor in urejanje prometa na javnih cestah,
- pomoč pri odpravi posledic, nastalih pri elementarnih in drugih naravnih nesrečah,
- nudenje asistenc državnim organom in organizacijam z javnim pooblastilom pri izvršitvi nalog, če naletijo pri njihovi izvršitvi na fizično upiranje ali to upravičeno pričakujejo,
- sodelovanje z občinskim upravnim organom, pristojnim za notranje zadeve za vprašanja, ki spadajo v delovno področje postaje milice,
- opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi.

Ena zelo pomembnih nalog postaje milice oziroma slehernega delavca milice je povezovanje in sodelovanje z nosilci družbene samozastite v krajevnih skupnostih in temeljnih organizacijah združenega dela oziroma organizacijah združenega dela. Pri tem morajo nuditi strokovno pomoč v okviru svojih pristojnosti in aktivno prispevati k nadaljnjemu širjenju varnostne kulture med delovnimi ljudmi in občani.

Poročevalec, komandir postaje milice Jesenice Jože Ajdišek, pri oceni uresničevanja enotnega varnostnega sistema v varnostnem okolišu in vloge postaje milice v sistemu družbene samozastite ugotavlja, da se je vloga delavcev milice — vodij varnostnih okolišev v dograjevanju in podružbljanju varnostnega sistema pokazala kot zelo primerna oblika za učinkovito obvladovanje varnostnih razmer v krajevnih skupnostih. Rezultati so, tudi zaradi vedno večje angažiranosti delavcev milice — vodij varnostnih okolišev, iz leta v leto vidnejši in se danes že v praksi vidi, da družbena samozastita v pravem pomenu besede predstavlja del samoupravne aktivnosti delovnih ljudi in občanov, vendar še vedno bolj v krajevnih skupnostih kot v združenem delu.

VAROVANJE Z USTAVO DOLOČENEGA REDA

Zaradi kaznivih dejanj s političnim obelježjem je postaja milice javnemu tožniku ovdala dve osebi, ali enako število kot leto poprej, zaradi širjenja lažnih vesti, vendar je bila teža ali družbena nevarnost teh dejanj majhna. Za enak prekršek so dva kršitelja predlagali za uvedbo postopka sodniku za prekrške.

Poseben problem, poudarjajo v poročilu, pa na našem območju predstavljajo škodni primeri v gospodarstvu, zlasti v železarni Jesenice, kjer ti predstavljajo s svojo tendenco naraščanja družbeni problem z vidika nastale škode. Tako so v letu 1979 zabeležili 19 škodnih primerov, pri katerih znaša skupna materialna škoda po nestrokovni oceni več kot 1.460.000,00 din s pripombo, da pri tem ni upoštevana škoda, ki je nastala zaradi izpada proizvodnje, ki pa je očitno zelo velika. Tem vprašanjem, poudarjajo, bi sicer postaja milice v hodoče namenila še več pozornosti, predvsem z vidika ugotavljanja naklepnih škodnih dejanj ali dejanj storjenih iz velike malomarnosti, vendar pa se bodo morali v to vključiti mnogo bolj organi družbe-

ne samozastite in družbenopolitične organizacije v TOZD.

V lanskem letu so zabeležili devet obratnih nezdov ali šest manj kot leto poprej, pri tem pa je ena oseba izgubila življenje, šest je bilo hudo, dve pa lažje telesno poškodovani.

PROBLEMATIKA PREHAJANJA ČEZ DRŽAVNO MEJO

Vso problematiko v zvezi s prehajanjem čez državno mejo, kontrolo listin, potnikov in blaga na mednarodnih mejnih prehodih v občini obravnavajo delavci mejne milice, le kontrolo na obmejnem prehodu Stol — Belštica opravljajo delavci postaje milice Jesenice v poletnem času ob sobotah in nedeljah ter na dan državnih praznikov. V letu 1979 so na tem prehodu registrirali skupno 768 prehodov v obe smeri, ali 34 več kot leto poprej. Med njimi je bilo 55 jugoslovanskih državljanov, 713 pa avstrijskih.

V lanskem letu so zabeležili 52 realiziranih preprečitev poskusov ilegalnega prehoda čez državno mejo, med temi je bilo 40 turških državljanov, šest jugoslovanskih, ostali pa iz vzhodnoevropskih držav. Evidencialni pa so tudi dva ilegalna prehoda v SFRJ iz republike Avstrije. V mejnem pasu kjer je gibanje omejeno, so prijeli sedem oseb, ker niso imele ustreznih dovoljenj.

V preteklem letu, ugotavljajo, je bilo predvsem glede zadnjih problemov sodelovanje s prebivalci obmejnih območij in delavci, ki delajo na teh območjih, ugodno, vendar pa bodo morali to sodelovanje še krepiti.

GOSPODARSKA IN SPLOŠNA KRIMINALITETA

Na področju gospodarstva je bilo v lanskem letu obravnavanih 44 kaznivih dejanj ali 19 več kot leto poprej. Prevladujejo poneverbe, zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe, v zadnjem času pa tudi kazniva dejanja izdaje nekritičnih črkov.

Na področju splošne kriminalitike je bilo v letu 1979 izvršenih oziroma storjenih 375 kaznivih dejanj, ali tri manj kot leta 1978. Največ kaznivih dejanj je bilo zabeleženih na področju protipravnega prisvajanja bodisi zasebnega ali družbenega imetja. Tatvin je bilo v lanskem letu storjenih 100, velikih tatvin 76, goljufij 36, nasilniško obnašanje je bilo obravnavano v 14 primerih ali nekaj več kot leto poprej, drugih kaznivih dejanj pa je bilo manj.

Pri tem poročilo ugotavlja, da je zlasti v združenem delu družbeno premoženje slabo ali sploh nezavarovano pred poškodovanjem, uničenjem ali protipravnim prisvojitvijo (gradbišča). Ostalo je neraziskanih le nekaj večjih vlovov, kljub veliki aktivnosti in prizadevanjem delavcev milice, ali približno enako število kot leto poprej.

Stanje na področju mladinskega prestopništva je trenutno zadovoljivo. Mladolletniki so bili med 14. in 18. letom, v nekaj primerih pa tudi otroci do 14 let, udeleženi pri izvršitvi kaznivih dejanj tatvine, vlovov v stanovanja in vlovov v garderobne omare drsališča v Podmežaklju, v treh primerih pa so povzročili požar.

Lani je bilo na našem območju sedem požarov ali trije manj kot leto poprej, le požar v Mostah pri Zirovnici, ko je pogorelo gospodarsko poslopje, je imel večji značaj.

Lani je bilo zabeleženih devet samomorov ali dva več kot leta 1978, zabeležen pa je bil tudi en poskus. Razlogi so bili v slabem zdravstvenem stanju, alkoholizmu, prisotnosti raznih depresij, manj pa družinskih nesoglasij ali socialne ogroženosti.

Leta 1979 je bilo izvršenih devet gorsko-reševalnih akcij, kar je v primerjavi z letom poprej natančno polovico manj. Poročilo ugotavlja, da je bila varnost v gorah lani mnogo večja kot leto poprej, kljub temu pa so nesreče terjale dve smrtni žrtvi in pet hujše ali lažje telesno poškodovanih oseb.

VAROVANJE JAVNEGA REDA IN MIRU

Na tem področju se je stanje v primerjavi z letom 1978 poslabšalo, saj so organi milice zoper 493 kršiteljev podali 322 predlogov za uvedbo postopka, medtem ko je bilo leto poprej zoper 393 storilcev podanih samo 285 predlogov. Stanje pa ni zaskrbljujoče, ker je bil v mnogih primerih javni red in mir kršen, oziroma povzročen hrup in ropot ali da je bil na drug način moten nočni mir in počitek, bodisi v samskih domovih, vse več v stanovanjskih blokih in celo v zasebnih stanovanjskih hišah. Očitno je prišlo občanom v navado, da že ob najmanjšem hrupu ali blažjemu kršenju reda in miru zaprosijo za ukrepanje postaja milice, čeprav bi to lahko na primeren način prizadeti in kršitelji uredili med seboj.

Na osnovi zakonskih določb so v lanskem letu na postaji milice zadržali 408 oseb, največ zaradi opitosti do iztreznitve, ker je bila nevarnost, da bi s prekrškom v takem stanju nadaljevali (188 primerov).

VARNOST PROMETA

Znano je da Jesenice predstavlja, zlasti na magistralni cesti ozko grlo, zlasti v turistični sezoni. V letu 1979 so na cestah v občini obravnavali skupaj 268 prometnih nesreč, skupaj s prometno postajo milice, kar je 49 manj kot leto poprej. Od tega je bilo 11 prometnih nesreč s smrtnim izidom, 61 s telesnimi poškodbami, samo s premoženjsko škodo pa so obravnavali 186 prometnih nesreč. Delavci milice so bili na kraju nezgode tudi v 41 primerih, ko so bili udeleženi v nezgodi tuji dr-
zavljanji sami.

NAPADI IN ŽALITVE TER PRITOŽBE OBČANOV

V letu 1979 so delavci postaje milice Jesenice in oddelke milice Kranjska gora imeli enajst primerov nedostojnega vedenja in v vseh primerih je bilo zoper kršitelje ukrepano s tem, da so bili podani predlogi sodniku za prekrške. V enem primeru je bil delavec milice v postopku napaden s strani občana fizično, zaradi česar je bila zoper njega podana kazenska ovadba.

Zoper postopke miličnikov sta bili podani lani dve pritožbi, obakrat z obtožbo, da so miličniki neupravičeno uporabili fizično silo. V enem primeru je bil uveden disciplinski postopek zoper delavca milice in tudi podana kazenska ovadba, v drugem primeru pa so raziskane okoliščine, zaradi katerih je bila potrebna uporaba fizične sile oziroma gumijevke, pokazale, da je pritožba neutemeljena. Poleg omenjene uporabe fizične sile je bila ta uporabljena še v enem primeru, tudi tokrat upravičeno in je bilo o tem napisano tudi poročilo.

Poročilo postaje milice Jesenice vsebuje tudi organizacijsko kadrovske zadeve in finančno materialno stanje. Še vedno imajo težave z nezasedenostjo del in opravil delavcev milice, težave pa povečuje še bole-

zenska odsotnost in odsotnost delavcev zaradi izobraževanja. Trenutno je zasedba le 71 %. Jeseniška postaja pa ima težave tudi zaradi neustreznih delovnih pogojev, medtem ko bodo za oddelek v Kranjski gori letos dobili novo zgradbo.

ZBORI IMAJO NA DNEVNEM REDU SE NASLEDNJA VPRAŠANJA

- poročilo o izvajanju politike cen proizvodov in storitev v letu 1979 ter naloge in obveznosti, ki izhajajo iz družbenega dogovora o ukrepih za izvajanje politike cen proizvodov in storitev v SR Sloveniji v letu 1979;

- predlog odloka o podelitvi domicila odboru prostovoljcev — borcev za severno mejo 1918—1919 v občini Jesenice;

- predlog odloka o ustanovitvi uprave, inšpekcijskih služb Gorenjske;

- predlog odloka o družbenih svetih občine Jesenice;

- predlog programa dela zborov skupščine občine Jesenice;

- volitve in imenovanja ter delegatska vprašanja.

ZBOR ZDRUŽENEGA DELA IN ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI BOSTA OBRAVNAVALA ŠE:

- osnutek odloka o obratovalnem času v OZD s področja trgovine na drobno, gostinstva, turizma, obrti in drugih storitvenih dejavnosti ter obratovalnicah samostojnih obrtnikov;

- predlog odloka o potrditvi zadalnega načrta za počitniške hiše »H« — Jasna.

Vaja gasilske enote civilne zaščite, ki se je 18. maja udeležila republiškega prvenstva v Domžalah (Foto B. Blenkuš)

PETJE PREPOVEDANO

Ob nedeljah popoldne grem ponavadi v bližnjo gostilno na vrček piva. Včasih je bila to prava domača slovenska gostilna, zdaj pa še najbolj spominja na kakšen vele-mestni bar: steklenice z najrazličnejšimi tujimi pijačami, reklame za coca colo in tonic Water, v kotu pa glasbeni avtomat, iz katerega neprestano hrešči zgubljene uspešnice iz ameriških in angleških popevkarskih lestvic.

Nazadnje pa se od vsega tujega utrjuje oči vendarle spočijejo ob domači besedi. Nad pultom namreč vidi napis: VINJENIM GOSTOM IN MLADOLETNIKOM NE TOČIMO ALKOHOLNIH PIJAC. NAMERNO RAZBIJANJE KOZARCEV ZARAČUNAMO TRIKRATNO. Spodaj pa še: PETJE PREPOVEDANO.

Iz glasbenega avtomata pa neprestano doni nekakšno hreščanje in razbijanje: moji otroci bi temu najbrž rekli disko glasba. Naj bo karkoli, očitno pa je, da opozorilo PETJE PREPOVEDANO za glasbeni avtomat ne velja. Predpis o dostojnem obnašanju v javnih lokalih je očitno samo za ljudi, za stroj ne velja, pa naj še tako kriči in hrešči.

Spominjam se časov izpred vojne, ko smo bili Primorci še pod Italijo in fašizmom. Bil sem še mlad fant. Neke nedelje sem šel mimo naše vaške gostilne in izza priprtih vrat sem zaslišal najlepšo glasbo za moja ušesa: petje, slovensko petje. Gruča fantov in moč je prepevala: »Moj očka ima konjčka dva...« Obstal sem pred vrati in poslušal. Pa me pokliče gostilničar: »Pojdi, noter, kaj boš zunaj stal. Zapoj z nami, da ne boš pozabil slovensko peti. Basiraj, basiraj! Tukaj imamo same visoke glasove in nobenega basa.« In sem šel noter in sem basiral. Tisto noč sem se vrnil domov ves omamljen: ne od pijače, od sreče in ponosa, da sem, sedemnajstletni fant, smel z odraslimi možmi sedeti v gostilni in peti — po slovensko peti.

kar je bilo takrat v tistih mračnih časih že pogumno dejanje, saj bi fašisti Primorcem najraje še misliti prepovedali po slovensko, kaj šele govoriti in peti.

Nekaj let po vojni sem bil v isti gostilni v svojem domačem kraju. S prijatelji smo obujali spomine na naše vojne dogodivščine: ta je služil »domovini« v Afriki, drugi v Albaniji, Grčiji, Rusiji in vrag vedi kje še, po kapitulaciji Italije in padcu Mussolinija pa smo se skoraj vsi znašli v prekomorskih brigadah in drugih partizanskih enotah. Vino, spomini in kaj kmalu nam je prišla na usta pesem. Prvi je sledila druga, drugi tretja... Kmalu smo opazili, da gostilničarju (bil je drug kot pred vojno) ni nič kaj všeč naše prepevanje. Nervozno se je prestopal po gostilni in zapiral vrata in okna, da se ne bi slišalo ven. »Zakaj to? Saj ni več fašistov zunaj na cesti,« smo se oglasili. Gostilničar je molče pokazal na napis nad pultom: PETJE PREPOVEDANO.

Nismo odpeli do konca pesmi, ki smo jo začeli. Vstali smo, plačali in brez pozdrava odšli. Kdo bi si mislil v tistih težkih časih pred vojno in med njo, da nam bodo tudi v svobodi mašili usta.

In tako tudi zdaj, v tem drugem času, v tem drugem lokalu, petin- trideset let po vojni brez besed plačam in brez pozdrava izginem skozi vrata. Ne, nisem pel, niti poskušal nisem. Nasilni zvoki anglosaške glasbe iz avtomata bi me gotovo preglasili.

Nad točilno mizo pa ličen slovenski napis: PETJE PREPOVEDANO. Za vsak primer, če bi se kdo s svojimi glaslikami le spustil v izbr- z električno ojačanim zvokom avtomata. Previdnost ni niko odveč.

Anton TORKAR

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

TOZD ŽEHLJARNA

Razširjena seja družbenopolitičnih organizacij TOZD Žehljarna in odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Žehljarna je bila v petek, 9. maja.

Obravnavali so periodični obračun prvega četrtletja letošnjega leta.

Pred pričetkom obravnave so z enominutnim molkom počastili spomin tovariša Tita.

Predsednik IO OO sindikata TOZD Žehljarna je za uvod v razpravo podal nekaj podatkov o rezultatih poslovanja, ki ni bilo najboljši. Čeprav so trimesečno proizvodnjo naredili s 101,57 %, imajo 3.170.000 dinarjev izgube. 755.000 din izgube je nastalo zaradi 1,8 % slabšega izpleta, ostala pa predvsem zaradi neurejenega odnosa med temeljnimi organizacijami glede ugotavljanja skupnega prihodka. Zaradi dveh vzrokov za nastanek takšne izgube je predsednik IO predlagal, da tudi razprava poteka v dveh delih: o notranjih in o zunanjih vplivih na slab rezultat.

Računovodja Tone Mesarič je podal obširno razlago zvišanja stroškov po temeljnih organizacijah. V nekaterih temeljnih organizacijah, predvsem vzdrževalnih, je dela le za štiri ure, plačanih pa imajo vseh osem ur in več kot je pisanih ur, več je denarja. V TOZD Žehljarna pa je norma in so delavci plačani od proizvodnje — količine izdelanih žičnikov. Ker so rezultati celotne Železarni slabi, tudi TOZD Žehljarna izkazuje izgubo.

755.000 din izgube je nastalo zaradi slabega izpleta, saj znaša izmeček mesečno celo pet do šest ton. Največ izmečka nastane v čistilnici zaradi zamešnjave dimenzij. Napaka nastane tudi pri tehtanju: v čistilnici je stehtanji več žičnikov, kot jih dobi adjustaža. Ta razlika znaša okrog 20 ton mesečno. Zaradi tega je TOZD Žehljarna obremenjena s preveliko porabo žice.

Vodja temeljne organizacije je predlagal, da se ob koncu meseca naredi inventura. Razlika naj se korigira s faktorjem. SDS naj ta predlog obravnava v sprejemni potrebne sklepe, da bo DS na seji 14. maja to obravnaval in ukrepal.

Tudi zvišanje stroškov za usluge storitvenih temeljnih organizacij je preveliko in TOZD Žehljarna meni, da ni realno. Nepravilno je, da imajo storitvene dejavnosti dobre rezultate ne glede na delo in uspeh proizvodnih obratov.

Pocinkovalnica izkazuje veliko porabo cinka in električne energije. Potrebno bo dopolniti akcijski program in ga dosledneje izvajati, saj je naročil za pocinkane žičnike veliko, predvsem iz Amerike.

Vodja temeljne organizacije je povzel iz razprave naslednje ugotovitve:

1. Glavni vzrok: neizpolnjeni plan proizvodnih temeljnih organizacij v prvih treh mesecih; tudi razmerje delitve skupnega prihodka verjetno ni povsem pravilno. Ni logično, da je TOZD Žehljarna plan v prvem tromesečju presežila, izkazuje pa toliko izgubo.

2. TOZD Žehljarna se ne strinja s sistemom delitve osebne dohodka delovnih skupnosti in storitvenih temeljnih organizacij v primerjavi z delitvijo v proizvodnih temeljnih organizacijah. Delovne skupnosti in storitvene temeljne organizacije morajo biti bolj vezane na uspeh ali neuspeh proizvodnih temeljnih organizacij.

3. slab izplen — to je slabo delo TOZD Žehljarna je treba razrešiti v lastni temeljni organizaciji.

Z izvajanjem stabilizacijskega programa so lahko zadovoljni, saj so od vseh temeljnih organizacij najbolj zmanjšali število nadur, pa tudi sklepe samoupravnih organov so izvajali in je uspeh že viden.

1. Osnovna naloga vseh delavcev Železarn, samoupravnih organov, strokovnega kadra in družbeno političnih organizacij

V jeseni bo osnovna organizacija sindikata organizirala izlet v Beograd. Če se bodo člani kolektiva s tem strinjali, bodo vsak mesec od prijavljenec pobirali 100 din.

Nekaj sredstev za sindikalno organizacijo bodo pridobili tudi s prodajo odpadnih krile. 20 % vrednosti zbranega materiala naj bi namenili za sindikat. O tem naj razpravljajo še vse SDS.

TOZD TRANSPORT

Seja izvršnega odbora OOS TOZD Transport je bila 13. maja.

Obravnavali so poslovno poročilo za prvo tromesečje, sklepe delovne volilne konference sindikata Železarn, analizo zadnjih volitev in tekoče zadeve.

Z enominutnim molkom so počastili spomin tovariša Tita.

Ugotovili so, da so poslovni rezultati boljši od prejšnjega tromesečja. Kljub temu morajo še naprej dosledno izvajati ukrepe za zboljšanje delovne discipline, zmanjšanje bolezenske odsotnosti in neupravičenih izostankov.

Predsednik IO OOS je poročal, da so se vsi delavci ob vesti o smrti tovariša TITA vedli dostojanstveno, da so se udeležili žalne komemoracije in da so določili delegate za občinsko žalno slovesnost in za žalno slovesnost delavskega sveta Železarn.

Analiza zadnjih volitev je pokazala, da so bile volitve uspešno izvedene. Pripraviti pa se bodo morali na referendum o dodatnem financiranju športnih in kulturnih dejavnosti delavcev. Referenta za šport so zadolžili, da se sestane z delegati kulturne skupnosti, ki naj bi natančno razložili, za kaj vse se ta denar porabi, kajti šele na podlagi tega se bodo delavci lahko odločili.

Kupili so enajst knjig o TITU. Vsak član kolektiva si lahko izposodi vsako knjigo za štirinajst dni.

Izpolnili so komisijo za uveljavitev zakona o združenem delu in zaradi nedelavnosti zamenjali predsednika delegacije za telesno kulturo.

Namesto venca za grob predsednika TITA so namenili 1.000 din v sklad za Titove štipendiste.

Šestim sodelavcem so odobrili socialno pomoč, 2.000 din so poslali otrokom umrlega sodelavca, družinam dveh umrlih sodelavcev pa po 500 din. Kupili so dva venca za umrlega sodelavca in en venec za spominsko ploščo padlim borcem.

Referent za šport je obvestil vse navzoče, da bo ob dnevu mladosti organizirano mladinsko tekmovanje v odbojki, košarki, nogometu in štafetnem teku. Prijavljenih je že 48 mladincev iz temeljne organizacije. Vsakemu udeležencu tekmovanja bodo za kritje stroškov malice dali 50 din.

Podan je bil predlog, da se dopolni komisija, ki pošilja mnenja o kršilih dolžnosti disciplinski komisiji, z enim članom iz delovne skupine, v kateri kršilec dela.

Referent za oddih je podal poročilo o poteku prijavljanja za letovanje na morju.

TOZD ENERGETIKA

V četrtek, 15. maja, je bila četrta seja izvršnega odbora OOS TOZD Energetika.

Pregled sklepov je pokazal, da so jih izvršili, razen sklepa o nabavi omare za dokumente in knjige vseh družbenopolitičnih organizacij v TOZD.

Temeljna organizacija je dobro poslovala. Stroški so sicer višji zaradi višje dejanske cene kupljene električne energije in zaradi zvišanja stroškov pri kisiku. Celotni prihodek je pod planom za 1 %, za 38 % je pa večji kot v enakem obdobju lani. Višji so bili predvsem materialni stroški.

Štirim sodelavcem so odobrili denarno pomoč, dodatno pa so obravnavali prošnjo sodelavke, ki je letos sicer že dobila denarno pomoč, vendar je njen socialni položaj precej kritičen, zato predlagajo konferenci sindikata Železarn, da njeno prošnjo ugodno reši.

Referent za oddih je odbor seznanil s številom prijavljenih članov za letovanje na morju: štirim sodelavcem so odobrili brezplačno letovanje.

V jeseni bodo organizirali izlet v Beograd. Ob 50-letnici bodo sodelavci kupili knjigo.

O dveh sodelavcih, ki sta v disciplinskem postopku, bodo napisali mnenje.

Spremenili so sklep št. 7 prve redne seje IO OOS z dne 29. januarja glede plačila malice udeležencem športnih tekmovanj. Sklenili so, da se 70 din na člana uporabi za skupno malico, če je tekmovanje organizirano tako, da je to mogoče, drugače pa se denar izroči vsakemu posamezniku. Povrnejo se tudi prevozni stroški.

Člani odbora so obsodili terminsko prepozno predajo knjižnega darila ob 50-letnici rojstva trem članom PIV-Energetika.

Naročili bodo sindikalni prapor in dve zastavi.

Folklorna skupina Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela (Foto Martelak)

OBČNI ZBOR DU JAVORNIK-KOROŠKA BELA

Že konec leta 1979 je potekel štiriletni mandat izvršnemu odboru Društva upokojencev Javornik-Koroška Bela. Obračun svojega dela je odbor podal članstvu na občnem zboru, ki ga je vodil France Treven, v soboto, 26. aprila. Poročali so predsednik Franc Arh, tajnica Francka Jekovec, blagajnik Lojze Smolej in kulturni referent Gabrijel Peternel. Vsa poročila so bila zelo natančna in so pokazala, da so upokojenci pred dobrimi štirimi leti dobro izbrali in so zaupali vodenje svojega društva res sposobnim in delovnim članom. Opravljena so bila številna dela na področju gospodarske dejavnosti. Tu se je prav posebno izkazal član društva Avgust Jelen, pa tudi ostali. Nihče ni odrekel sodelovanja. Uspelo jim je:

- asfaltirati dvorišče pred domom društva ter postaviti robnike,
- urediti kanalizacijo in odtok vode z dvorišča,
- urediti balinišče (zaradi tehtnih vzrokov ga niso mogli tudi pokriti)
- zgraditi so manjšo dvorano v kletnih prostorih ter jo primerno opremiti. Pri tem delu je bilo opravljenih precej udarniških ur, pri čemer so sodelovali tudi člani folklorne skupine
- nabavili so opremo za prostore društva,
- v gradnji je še sanitarni prostor v kletnih prostorih.

Uspešni so bili tudi balinarji, kegljači, šahisti, strelci.

Na srečanjih in tekmovanjih, ki jih je bilo preko 40, so prejeli številna priznanja. Tudi krožek za ženska ročna dela ni zaostajal, saj ima tedensko sestanke. Članice so pripravile razstavo ob praznovanju dneva žensk. Na razstavi so sodelovali s svojimi izdelki tudi drugi člani DU. Pripravile so dva poučna izleta: v Belo krajino in na Pohorje, v Dravsko dolino ter Dobrno.

Zelo prizadevna je bila folklorna skupina in ansambel Veseli upokojenci. Imeli so petnajst proslav ob spominskih dnevih, sedem predavanj, sedemindvajset ostalih prireditev in gostovanj ter šestinideset folklornih nastopov. Komisija za izlete je pripravila 23 izletov s 1011 udeleženci. Predsednik Franc Arh je poudaril, da so bili člani izvršnega odbora društva zelo delavni. Veliko delo so opravili blagajnik Lojze Smolej, tajnica Francka Jekovec in vodja folklorne skupine Gabrijel Peternel. Tudi drugi niso zaostajali v svojih prizadevanjih za dobro in napredek društva — prav vse bi lahko pohvalili. Predsednik se je javno zahvalil družbenopolitičnim organizacijam, ki so materialno in moralno podpirale društvo in s tem pripomogle, da se upokojenci ne čutimo odrinjene od družbenega dogajanja. Prav posebno se je zahvalil

Železarni in sindikatu Železarn, ki imata patronat nad društvom.

Iz poročila tajnice Francke Jekovec smo razbrali, da so poleg rednega dela zlasti posvečali pozornost starejšim, bolnim in nepokretnim članom društva. Predsednik in tajnica sta poudarila prizadevanje pevskega zbora DU in pevovodje Jakoba Vebra.

Zanimiv je bil podatek o gibanju števila članstva v štiriletnem obdobju. V društvo je bilo vpisanih 998 članov, odselilo, umrlo ali izstopilo je 184 članov, tako da ima društvo sedaj natančno 814 članov. Od teh je starih preko 75 let 178 in preko 80 let 69 članov. Najstarejša članica je Marija Jurec s Koroške Bele, ki bo v decembru letos stara 90 let. Druga je Francka Vidic z 88 leti in treja Terezija Bohinc s 87 leti. Vse tri so s Koroške Bele.

Da društvo res dobro in stabilizacijsko gospodari, so člani opazili v poročilu blagajnika Alojza Smoleja, katerega vestno delo in skrbno gospodarjenje s sredstvi ima pri uspešnosti največji delež. Enako prizadeven na področju gospodarjenja je točaja Peter Obid. Njegovo vzorno vzdrževanje gostišča in prijaznost do gostov privabita v dom društva veliko članov.

O težavah in uspehih folklorne skupine je članstvo seznanil vodja skupine Gabrijel Peternel.

V imenu nadzornega odbora je poročal Milan Zemljčič, ki je izrekel članom IO priznanje in zahvalo ter predlagal razrešnico.

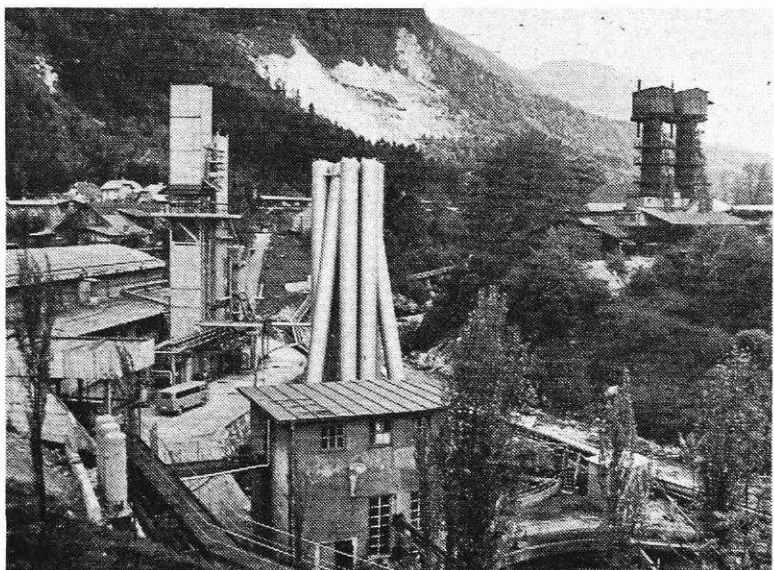
Po poročilih se je razvila razprava, v kateri so sodelovali člani in gostje. Med njimi sta zlasti Anton Svetina in Hanzi Verdnik pojasnila članom, kako deluje delegatski sistem pri skupnosti invalidsko-pokojniškega zavarovanja, kako je s počitniškimi domovi za upokojence, kako se giblje višina pokojnin itd.

Ko je bila razprava zaključena, so sledile volitve novega odbora. Predlagana kandidatna lista je bila sprejeta v celoti. Novi člani odbora so na svoji prvi konstituantni seji izbrali za predsednika Staneta Torkarja, ki bo vodil delo odbora v naslednjem mandatnem obdobju.

Pred zaključkom občnega zbora so člani potrdili še finančni načrt za naslednje enoletno obdobje.

Na občnem zboru smo lahko opazili izredno zavzetost vsega članstva za delo društva. Zelimo le, da bi tako ostalo tudi še naprej. Le tako bo novi odbor lahko uspešen. Lahko trdimo, da je naša starejša generacija svoje delovne navade in vestnost, ki je bila prisotna v času njihovega aktivnega dela v združenem delu, prenesla tudi v čas pokoja. Zelimo jim, da bi tako še dolgo ostalo in da bi bili v svojem delovnem pokopu še dolgo čvrsti in zdravi.

SB

Za Savo (IK)

30 LET SAMOUPRAVLJANJA V ŽELEZARNI

PESTROST DELA V SPOMLADANSKEM MESECU (II.)

Samoupravni organi v naši Železarni so si vseh teh minulih trideset let prizadevali, da bi bilo njihovo delo čim bolj organizirano, dobro pripravljeno in učinkovito. Zato so že dokaj zgodaj začeli ob pričetku novega mandata sprejemati programe dela. Tako so sprejeli na seji delavskega sveta 19. maja 1958 zelo dober in obsežen program dela upravnega odbora in delavskega sveta. Izbrali smo prav tega, zato ker menimo, da je med vsemi bil najbolj pester, najboljše in da je v tistem trenutku tudi najbolj odražal stanje, ne samo v Železarni temveč tudi v našem celotnem gospodarstvu. Poglejmo nekaj značilnosti tega programa dela.

1. Osnovna naloga vseh delavcev Železarn, samoupravnih organov, strokovnega kadra in družbeno političnih organizacij

je, da si z vsemi močmi prizadevajo za čim hitrejši premik v kvalitetno proizvodnjo. Ta premik je v bližnji bodočnosti nujno potreben zaradi položaja Železarn, oddaljenosti surovinske baze, stanja na tržišču, tradicije in kvalitetnega delavskega kadra.

2. Vzoredno s to nalogo pa je prav tako pomembno dobro sodelovanje z organi ObLO (občinska skupščina) in družbeno političnimi organizacijami v komuni, ker se je treba zavedati ozke povezanosti interesov Železarn in komune v dobrobit celotne družbeno politične skupnosti.

3. Glede na nove naloge, ki jih ima sindikalna organizacija, morajo samoupravni organi z njo najtesneje sodelovati.

4. Nadaljevati je treba s politiko delavskega sveta prejšnjega mandata, da se čim več sredstev sklada skupne porabe namenijo za stanovanjsko izgradnjo in za ureditev komunalnih vprašanj jeseniške občine.

5. V mandatni dobi upravnega odbora in delavskega sveta Železarn je treba končno izdelati organizacijsko shemo tovarne in posameznih obratov oziroma oddelkov s točno določenimi pravicami in dolžnostmi.

6. Veliko več pozornosti je treba posvetiti reševanju problema dela amortizacije za zamenjavo glede na zastarelost naših obratov in na kritično stanje, ki nastaja z uredbo, da se anuite investicijskih posojil prejšnjih let plačajo s temi sredstvi.

7. Glede na premik proizvodnje v kvaliteto je treba usposobiti gospodarski računski sektor (FRS) za izdelavo podrobnih kalkulacij za posamezne vrste proizvodov in kvalitete, da bi s tem samoupravni organi lahko ugotavljali rentabilnost posameznih proizvodov in usmerjali proizvodne programe.

8. Pričakovati je treba, da bo v bodoče naše tržišče zasičeno s posameznimi proizvodi, na izvoznem tržišču pa se kaže velik padec cen. Samoupravne organe je zato treba stalno obveščati o stanju na tržišču, da bi lahko sprejeli ustrezne ukrepe za spremembo cen posameznim proizvodom in za zmanjšanje proizvodnih stroškov.

9. Treba je nadaljevati s pripravi za obračunsko osamosvojitve posameznih obratov.

10. Proizvodnja je bila v I. kvartalu zadovoljiva, zato si je treba prizadevati, da bo tudi v naslednjih kvartalih izražen isti ali pa še večji porast proizvodnje. V zvezi s tem mora upravni odbor uvesti evidenco nad operativnimi mesečnimi plani.

11. Produktivnost in izpleni se v naši tovarni še lahko povečajo. Zato je treba v tej smeri podvzeti vse organizacijske ukrepe, ukrepe za mehanizacijo proizvodnje in podobno, da bi zmanjšali normative delavcev, s sistematičnim proučevanjem vzrokov nastajanja izmečka pa povečati izplen.

12. Kljub že dosedaj sprejetim ukrepom disciplina še vedno ni na potrebni višini. K reševanju tega problema je treba pristopiti takoj, pri tem pa sodelovati z družbeno političnimi organizacijami. Čimprej je treba pristopiti k obravnavi novega disciplinskega pravilnika.

13. Pospešeno je treba pristopiti k izdelavi novega »tarifnega« pravilnika, v sklop katerega spadajo analitična ocena delovnih mest, dopolnitve in popravki pravilnikov o normiranju in premiranju ter ostalega nagajevanja, da bi ob izidu navodil »državne tarifne komisije« te pravilnike lahko takoj uskladjili z navodili in jih posredovali v javno razpravo.

ZAPRTJE (OPSTIPACIJA)

To je bolezen civilizacije, ki je bila človeku poznana že od kar obstaja. V 90 % je to posledica nepravilne prehrane in nezadostnega gibanja. V to bolezen spadajo debelost, čir želodca, žolčni kamni in določena oblika črevesnega raka, predvsem raka debelega črevesa.

Refleks za defekacijo (iztrebljanje) mora biti stalen, to pa je seveda odvisno od človeka samega. Slaba volja nastopi že zjutraj, po zajtrku, če ne more opraviti velike potrebe. To se dogaja, dokler si človek s prehrano ne pomaga.

Normalno iztrebljanje blata gre po naslednjem fiziološkem načinu. Tekoča vsebina tankega črevesa pride v debelo črevo skozi odprtino, imenovano Banhinova zaklopka. Na desnem vhodnem traktu debelega črevesja se vsebina zgosti, ker stena debelega črevesa vpija vodo in ostanke neprebavljene hrane. Zgoščena snov se giblje v levi izhodni trakt debelega črevesa. Ljudje z zdravim črevesjem to gibanje občutijo nekoliko neugodno. V končnem delu se vsebina še bolj zgošča. Ko dospe v zadnji del debelega črevesa, človek občuti potrebo za izpraznitvijo. Praznjenje črevesja je pod človekovo kontrolo, česar se naučimo že v mladosti.

Opstipacija je zmanjšana frekvenca eliminiranja fecesa (blata) z oteženo pasajo črevesne vsebnosti ali trdega suhega blata.

S pomočjo statistike so izračunali, da je 40 % moških in 50 % žena opstipiranih.

Vzroki opstipacije so: hrana, siromašna na balastu in izogibanje veliki potrebi, ko je zamujen refleks iztrebljanja.

Velja naj pravilo: kadar nas tišči na blato, storimo to takoj.

Poleg naštetega so vzroki za zaprtje še: sprememba okolja — potovanje, atonija in hiperonija kolona, mentalni stres, stenozirajoči tumor črevesja, zlata žila (hemeroidi).

Opstipacija nastane tudi po zdravljenju (antacidi) za ulkarske želodca in dvanajsternika. Neugodna so predvsem tista sredstva, ki vsebujejo aluminijeve spojine.

Znaki opstipacije so počasno zmanjšanje teka, napetost, slabo počutje v trebuhu. Človek je nervozen in nerazpoložen. Zaprtje traja lahko 70 do 100 ur, ali pa še več. Zastajanje blata pomeni tudi zastajanje različnih strupov v črevesju. Že Ilija Mečnikov, znameniti ruski fiziolog, je ugotovil, da je življenje človeka v primeru z nekaterimi živalmi krajše, ker ima človek predolgo črevesje. Tudi to je potrdilo o predolgem zastajanju blata in črevesnih strupov v telesu. Za zdravje mora tudi vsak sam prispevati potrebno skrb, s tem si tudi podaljšuje življenje.

Zaprtje se včasih zdravi brez odvajalnih zdravil, s primerno hrano in zadostni tekočine. Hrana mora vsebovati mnogo vlaken, to je celuloze. V prejšnjih časih so za »gospode« uporabljali belo moko (čisto moko) brez otrobov, kar pa je bilo napačno. Danes vemo, da so otrobi izredno koristni. Danes uživamo biootrobe, ki jih zamešamo v tekočine ali jogurt, tako da opstipacije ni več.

Iz tabele je razvidno, koliko balasta imajo posamezna živila. Več ga imajo, boljše je:

meso, mast, mleko, jajca,	0,0 %
sladkor	0,1 %
bel kruh	2,0 %
ržen kruh	6,0 %
laneno seme	10,0 %
pšenične klice	0,5 %
jabolka, hruške	2,0 %
posušeno sadje	0,6–0,8 %
krompir, špinata, solata	2,0 %
zelen fižol	3,0 %
bel fižol, leča	

Domači nasvet: čez noč namočite razrezane fige, ki jih zjutraj pojejte in spijte tekočino. Tudi uživanje zelja je zdravo.

V zdravstvu danes prevladuje balastica dieta: zelenjavno-sadna, jabolčna in otrobova dieta. Vse tri diete lahko uporabljamo v dietoprofilaktične in dietoterapevtske namene. Dodatek otrobov trikrat po dve žlici na dan (grobi, pšenični otrobi) k vsakdanji, navadni hrani z malo balastnih snovi (sadju in zelenjavi) lahko nadomesti zelenjavno-sadno dieto.

Pri shujševalnih dietah ima zelenjavno sadna dieta prednost pred

Dieta obrok	Sadno-zelenjavna	Otrobova	Jabolčno-pektinska
zajtrk	čaj z mlekom črn kruh (graham) žlica sirčka	enako	enako
malica	jogurt, jabolko	jogurt z otrobi	2 jabolki
kosilo	zelenjavna juha dušeno meso zelenjavna prikuha graham kruh sadje	zelenjavna juha z otrobi	enako
malica	sadje	ostalo enako	pečena jabolka
večerja	zelenjavna solata črn kruh košček sira	otrobovo pecivo	2 jabolki
		jogurt z otrobovim pecivom sadje	jogurt jabolko

Živila v jedilnikih lahko poljubno zamenjujemo z enakovrednimi živila. Zelo pomemben je tudi režim pitja. Dnevno se priporoča spiti okrog 2 litra tekočine, predvsem odvajalni

otrobovo dieto. Otrobe pomešamo med mleko, gosto juho ali druge jedi, vključene v vse tri glavne dnevne obroke hrane. Jabolčno ali pektinsko dieto uporabljamo pri povišanem holesterolu v serumu in povečani telesni teži, v oblikah dietnih kur, ki lahko trajajo tudi do tri tedne. V primeru normalne telesne teže dodajamo normalni — navadni hrani trikrat po dve jabolki na dan (dopolnenska malica, popoldanska malica in povečerek). Če bolnik ne prenese surovega sadja ali zelenjave, ga delno nadomestimo s kuhanim sadjem ali zelenjavo. Drugače pa raje uporabimo otrobovo dieto ali jabolčno — iz kuhanih jabolok, po dr. sc. D. Pokornu

čaj ali topel Donat. Izogibajmo se uporabi kemičnih sredstev, ker se jih telo preveč navadi, efekt pa je minimalen.

Aleksander Rjancanec

Z DELOVNE SKUPŠČINE ZZZB NOV JESENICE

V veliki sejni sobi skupščine občine Jesenice je bila konec aprila redna letna delovna skupščina občinskega odbora ZZZB NOV Jesenice. Delegati krajevnih borčevskih organizacij iz občine so ob navzočnosti predstavnikov ostalih občinskih družbenopolitičnih organizacij in gostov spregovorili o delu v zadnjem mandatnem obdobju, v razpravi pa so navedli več pomembnih ugotovitev in napotil za nadaljnje delo, ki so jih nato strnili v zelo jasne in konkretne zaključke.

Uvodne misli na delovni skupščini je podal predsednik občinskega odbora ZZZB NOV Jože Ulčar. Najprej je spregovoril o zaostrenih mednarodnih odnosih in žariščih napetosti. Za tem je govoril o 35-letnici zmagovitega konca druge svetovne vojne ter izgradnji in razvoju nove Jugoslavije, v katero so neprecenljiv prispevek dali borci NOV pod vodstvom tovariša Tita. Jože Ulčar je z zadovoljstvom ugotovil, da je med 2100 borci in vojaškimi vojnimi invalidi v občini še vedno več kot polovica članov aktivnih in najrazličnejših organizacijah, tako v zvezi komunistov, SZDL, organih krajevnih skupnosti, raznih družbenih organizacijah, društvih in klubih. »Jeseniški borci vedo, kje se je začela njihova pot, kje je njihov sedanj trenutek in jutrišnja usmeritev«, je med drugim dejal Jože Ulčar.

V razpravi so ocenili, da je politično-varnostna situacija v občini dobra, seveda prizadevanja tečejo v smeri, da se odpravijo še nekatere pomanjkljivosti in napake. Razpravljali so tudi poudarili, da borčevska organizacija še ni veteranska organizacija, temveč še vedno mladostno zagnana pri graditvi naše samoupravne socialistične družbe. Govorili so tudi o skrbi za spomenike NOB, o delu koroških partizanov, borcev-prostovoljcev za severno mejo 1918–1919, o delu komisij in odborov v borčevskih organizacijah in še bi lahko naštevali. V razpravi je bilo nadalje poudarjeno, da se uspešno razvija tudi sodelovanje z ostalimi občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Tudi kritični so bili. Med drugim so opozorili na primere, ko posamezniki še vedno hočejo uveljavljati

dvojno dobo. Nekateri ponovno po več letih vlagajo zahteve, čeprav so jim jih takrat zavrnili. Komisija, ki skrbi za to področje dela, je naložila tarča pritiskov posameznikov. Navzoči so se tudi zavzeli, da se enkrat dokončno določi oziroma opredeli rok za uveljavljanje dvojne dobe.

Delegati delovne skupščine so že predhodno prešli v razpravo gradivo, v katerem je izredno obsežno in natančno opisana celotna dejavnost jeseniške borčevske organizacije v zadnjem obdobju. V poročilih je zapisano, da se je občinski odbor v lanskem letu sestal dvakrat in obravnaval več pomembnih zadev, med drugim pobudo tovariša Tita o kolektivnem vodenju in odgovornosti, o delu komisij za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, o gradnji nove elektrojekarne v jeseniški železarni in o drugih zadevah.

Predsedstvo je lani imelo skupaj osem sej, na katerih je razpravljalo kar o 83 zadevah. Tudi posamezne komisije, domilni odbori in aktivisti ZZZB NOV so uresničevali svoje programske naloge. Jeseniški borci so v lanskem letu tudi navezali tesnejše stike z borci v pobratenih občinah Valjevo in Trbovlje. Delegaciji borcev iz obeh pobratenih občin so povabili na Jesenice, kjer so se dogovorili o programu nadaljnega sodelovanja. V letošnjem marcu in aprilu so bile tudi uspešno izvedene letne skupščine krajevnih organizacij ZB NOV. Udeležba je bila izredno dobra, razprave pestre, povsod pa je bila v ospredju misel, da se bodo borci še naprej zavzemali za nadaljnji razvoj delegatskih odnosov, krepitev splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, bratstva in enotnosti naših narodov.

nega standarda in komunalnih objektov v sodelovanju z občino Jesenice.

Menimo, da k tem nalogam programa dela upravnega odbora in delavskega sveta Železarne ni kaj komentirati. Lahko pa ugotovimo, da so se tudi takrat ubadali s podobnimi problemi, kot se ubadamo danes. Tudi sedaj, v letošnjih stabilizacijskih ukrepih, imamo marsikatero nalogo takratnega programa, ki pa ni bil stabilizacijski, saj so kljub temu dobro poslovali.

Samoupravni organi Železarne so v minulih tridesetih letih veliko časa posvetili obravnavi kadrovske problematike z vsemi njenimi vidiki. Tudi na seji delavskega sveta Železarne, ki je trajala kar dva dni, in sicer 20. in 22. maja 1961, so obravnavali problematiko kadrovske-socialne službe, ki je bila prezentirana v 36 straneh obsegaajočem gradivu. Gradivo je bilo pred tem v javni razpravi, povzete javne razprave pa sta za sejo delavskega sveta Železarne pripravila komisija za kadre in komisija za organizacijo dela in storilnost.

Ceprav razprava tega obširnega in dobro pripravljenega gradiva ni nakazala posebnih pripomb in so se obrat v večini z izpostavljenimi problemi strinjali, pa so si le bili edini v tem, da je bilo že nujno, da je do takšne predstavitve kadrovske problematike sploh prišlo. Posebej pa so izpostavili problematiko zlasti v talilnicah glede prehoda na skrajšani delovni teden, zaenkrat le na 45 ur (na plavžu in v jeklarni so takrat delali polnih 56 ur na teden). Pojavili so se problemi istega zaslužka pri manj opravljenih urah in pa dodatnih delavcev, da bi lahko uvedli 4. izmeno: Fluktuacija je prav v teh obratih tudi takrat bila zelo

Z delovne skupščine občinske organizacije ZZZB NOV Jesenice (Foto J. Rabič)

prizadevali pa si bodo tudi za napredek na vseh drugih področjih naše širše in ožje družbenopolitične skupnosti.

Na osnovi pestre razprave so sprejeli tudi več zaključkov in konkretnih akcij za nadaljnje delo jeseniške borčevske organizacije. Med drugim bodo še naprej utrjevali delegatski sistem na vseh nivojih, uresničevali bodo program stabilizacije, borili se bodo proti razpisništvu, nepotrebnemu trošenju družbenega denarja in drugih oblik poizkusov znižanja standarda delovnih ljudi in občanov. Borci bodo tudi vnaprej energično zavračali pojave izkrivljanja narodnoosvobodilnega boja in revolucije. Pri nadaljnji aktivnosti organizacije ZZZB NOV bo delo članov usmerjeno v uresničevanje pobude tovariša Tita o kolektivnem vodenju, odločanju in odgovornosti. Borci se bodo enotno in brezkompromisno trudili, da bodo osnovna načela boja za socializem postala obveza enega za vse in vseh za enega.

Poleg tega so na letni skupščini oblikovali tudi nekaj konkretnih nalog za prihodnje. Občinski odbor ZZZB NOV se bo zavzemal za čimprejšnji sprejem družbenega dogovora o varstvu spomenikov, spominskih obeležij, grobov in grobišč borcev NOV v občini Jesenice. V okviru priprav za dokončno ureditev spo-

minskega parka na Plavžu bo komisija za tradicije skupaj s svetom za ohranjanje tradicij in spomeniško varstvo pri občinski konferenci SZDL skrbela za ustanovitev koordinacijskega odbora, sestavljenega iz predstavnikov družbenopolitičnih organizacij ter krajevnih skupnosti Plavž, Sava in Podmežaklja.

Naslednja pomembna naloga je popis spomenikov, spominskih obeležij, grobov in grobišč borcev NOV s podatki o dogodkih in imenih, ki jih posamezni pomniki predstavljajo. V okviru te akcije bo do konca leta 1982 izšel tudi vodnik Naši kraji v revoluciji in narodnoosvobodilni vojni, ki ga bo pripravil Franc Konobelj-Slovenko.

Nadalje bo za spomenike NOB v Planini pod Golico. Javniškim rovtu in Podkorenu treba čimprej pripraviti načrte in urediti vse formalnosti za začetek gradnje. Akcija bo tekla tudi za dograditev kurirske postaje G-22 in spominskega obeležja ob njej. Kurirska postaja bo zgrajena do konca letošnjega leta. Priprave na gradnjo ostalih kurirskih postaj bo urejal pododbor kurirjev.

Vrsta pomembnih nalog v letošnjem letu pa čaka tudi vse komisije, domilne odbore, aktivne borce ZZZB NOV in borčevske organizacije v krajevnih skupnostih.

J. Rabič

Tekmovanje enot prve pomoči (Foto J. Rabič)

Železarski globus

POLJSKA

V bližini mesta Katowice bo zgradilo zahodnonemško podjetje Krupp-Koppers napravo za vplinjavanje premoga po postopku Koppers-Totzek za letno proizvodnjo 950 milij. kub. m plina. Vplinjevala

bo premog iz bližnjega premogovnika, ki je zaradi slabih lastnosti (30 % pepela, 3 % žvepla) uporaben le za določene namene. Naprava bo opremljena tako, da bo poskrbljeno za čim bolj popolno zaščito okolja. Pridobljeni plin bodo uporabljali za pridobivanje električne energije in v bližnji železarni. Pri dobavi opreme bodo sodelovala tudi poljska podjetja.

14. Pripraviti je treba tudi ostale pravilnike o nagrajevanju za organizacijske in tehnične izpopolnitve, o prejemkih delavcev, ki so poslani na dopolnilno šolanje ali specializacijo in za podobne zadeve.

15. Čimprej rešiti vprašanja pripravnikov, način njihovega vključevanja v proizvodnjo ali za druga dela.

16. Komunalni in personalni oddelek je treba čimprej reorganizirati, da se bo lažje in boljše skrbelo za delovnega človeka.

17. Takoj je treba pristopiti k reševanju vprašanj, kot so: pranje in krpanje oblek, urejanje higienskih prostorov in sanitarij, ureditev shramb za kolesa in motorna vozila ter mleka in dodatne prehrane.

18. V smislu novega zakona o delovnih razmerjih morajo samoupravni organi v sodelovanju s sindikalno organizacijo uvesti čimboljši nadzor nad izvršenimi nadurami. Boriti se je treba za njihovo zmanjšanje, kjerkoli pa je mogoče, uvesti 4. izmeno.

19. Rešiti je treba vprašanja delovnih mest za žene, zlasti za tiste, ki jim po zakonu pripada štiriurni delovni čas. Pri tem je treba upoštevati značaj dela v posameznih proizvodnih obratih.

20. Vprašanje zaposlovanja delovnih invalidov dotedaj ni bilo zadovoljivo rešeno. Zato je treba čimprej rešiti vprašanje delovnih mest za invalide in vprašanje rehabilitacijske delavnice v sodelovanju s skupščino občine.

21. Izdelati je treba 15-letni plan razvoja tovarne, ki se že pripravlja v sklopu združenja jugoslovanskih železarn. Prav tako je treba pristopiti k širšemu perspektivnemu planu družbe.

velika. Fluktuacija je bila problematična tudi v drugih obratih, zlasti v tistih, kjer so manj zaslužili po enoti proizvoda. V valjarnah so predlagali izdelavo perspektivnega plana kadrov zlasti pa profilov za delovna mesta, ki bodo odprta po rekonstrukciji. Hkrati s tem pa bi bilo treba reševati tudi vprašanja tistih delavcev, ki zaradi starosti, boleznih ali invalidnosti ne morejo več opravljati del, ki ga delovno mesto zahteva. Takšne delavce premeščajo na druga delovna mesta, ki so lažja, pretežno tudi slabše plačana, delavci pa, da ne bi bili prikrajšani, dobivajo prejemke prejšnjega delovnega mesta. Posebej so se izpostavili vprašanje rehabilitacije invalidov, ki se je po mnenju večine vse prepočasno odvijala in tudi predolgo trajala.

V zvezi s to splošno kadrovske in socialno problematiko sta bili komisiji mnenja, da bo moralo biti težišče delavskega sveta Železarne zlasti na izpostavljenih problemih, manj pa naj bi se ukvarjal s ponovnimi sprejemi v Železarno. Delavski svet Železarne je takrat bil edini pristojen delavca, ki je bil disciplinsko odpuščen ali je samovoljno prenehal delati v tovarni, ponovno sprejeti na delo v tovarno. Komisije so predlagale, da bi o ponovnem sprejemu odločala komisija za sprejem in odpoved delovnega razmerja. Ker so na tej seji sprejemali tudi nov dopolnjen in popravljen pravilnik o delovnih razmerjih, so ta stališča lahko tudi že upoštevali pri določilih posameznih členov pravilnika.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

UPORNIKI GORNJESAVSKE DOLINE

JOŽE VIDIC

9

Dan pred uporom (15. decembra 1941) je prišla v Bohinjsko Bistrico četa policistov z nalogo, da razbije tamkajšnje zborovanje. Ker zborovanja ni bilo, se je četa zjutraj ob štirih nameravala vrniti proti Bledu. Na poti je pred Nomenjem naletela na cestne ovire in uporniško zasedo. Presenečeni so bili uporniki in Nemci.

Ohranjeni nemški dokumenti orožniške postaje v Srednji vasi govori, da se je August Dijak na orožniški postaji oglašil šele 16. decembra in to po umiku upornikov proti Koprivniku in Gorjam. Dijak je orožnikom povedal, da so ga uporniki — domačini aretirali in zasliševali ter mu odvzeli puško. Kot udeležence pri svoji aretaciji je navedel Franca Sodjo, Antona Kovača ter Viktorja in Antona Beznika.

Nemci so naglo in surovo odgovorili na upor. Že prvi dan so na Nomenju zažgali več hiš. V gorečo Ažmanovo hišo so vrgli trupli dveh ustrelenih upornikov, dveh bratov: Lourenca in Viktorja Beznika s Koprivnika. August Dijak jih je namreč naznanil, da sta sodelovala pri njegovi aretaciji in v upor.

Dan pred uporom je Franc Sodja s Češnjice na orožniški postaji v Srednji vasi kot komuniste označil Antona Sodjo, Slavka Hodnika, Gabrijela Erlaha in Jožeta Stareta. Trdil je, da so imenovani že pred vojno zbirali podpise za društvo prijateljev Sovjetske zveze. In tako so se začele verižne aretacije sodelavcev OF in udeležencev upora. Hkrati so z rojstvom hajkali po Pokljuki in s pomočjo izdajalcev sledili uporniškim skupinam.

Kakšna je bila usoda oseb, ki jih je Franc Sodja naznanil nemškemu orožnikom? Jože Stare je padel kot borec VDV enote 7. aprila 1945 na Ponikvah, Anton Sodja in Gabrijel Erlah sta bila 15. januarja 1944 ustreljena kot talca v Lescah. Radoslav Hodnik je umrl kot nemški vojak v ruskem ujetništvu. Le

izdajalec Sodja je umrl po vojni. Po upor je 24 upornikov ostalo v partizanih, drugi so se vrnili domov, od tam pa je mnoge pot vodila v begunjske zapore in taborišča.

RAZOČARANJE POD STOLOM

Tako kot so Tomaž Godec, Stane Bokal in Stane Žagar ml. pripravili vstajo po vaseh med Pokljuko in Jelovico, je Polde Stražišar organiziral vstajo po vaseh pod Stolum. Tistega večera, ko se je na Koprivniku zbralo prek 300 upornikov, je Polde Stražišar na Potokih med Javornikom in Žirovnico zbral prek 50 upornikov. To so bili fantje in moške z Jesenic, Javornika, Koroške Bele, Potokov, Most, Žirovnice, Breznice in iz drugih vasi pod Stolum.

Zborno mesto blizu železniške proge na Potokih ni bilo varno. Zato so odšli višje v hrib na Cimpkov rovt nad Potoki. Kdor ni bil dobro obut in oblečen, je zmrzoval.

Cim bolj se je noč nagibala k jutru, tem bolj so se oči ozirale proti Bledu in Bohinju.

»Če vlak danes zjutraj ne bo pripeljal delavcev iz Bohinja na delo v železarno, potem je vstaja uspeša,« so šepetali drug drugemu in prisluškovali vsakemu šumu v dolini.

»Kaj bomo napadli, tovariši? Petdeset nas tukaj zmrzuje, imamo pa samo pet pušk,« je spraševal nekdo, ki se je čutil, da za upornike ni orožja. Vsa ta uganjanja je rešilo sopihanje vlaka, ki se je iz Bohinja blížal Jesenicam.

UPORNIKI V GORNJESAVSKI DOLINI

Torej vstaja v Bohinju ni uspela! Kaj in kam sedaj? Kaj naj počno lačni, prezebli in neoboroženi moške v gozdu? Ta vprašanja so se porajala v novincem, ki so začeli zapuščati Cimpkov rovt. Nekateri so se vrnili domov že prvi, nekateri drugi ali

tretji dan. Nekateri so se pred aretacijo umaknili v Ljubljano.

Zanimivo je, kako je nemška policija odkrivala, kdo je bil udeleženec vstaje. Uporniki so bili večinoma zaposleni v jeseniški železarni. Tam so gestapovci pri delovodjih pregledali, kdo tistega dne ni prišel na delo. Tako so izpolnili seznam sumljivih oseb.

NA DOVJEM, V MOJSTRANI IN NA BELCI SO SE UPRLI

Drugo jutro, ko so na Cimpkovem rovtu ugibali, kaj je zavrlo vstajo v Bohinju, je Polde Stražišar, 40-letni jeseniški delavec, komandir čete, pogledal okrog sebe in dejal: »Potrebujem dva prostovoljca, toda ne novince.« Le pet starih partizanov je bilo okrog njega.

»Bosta šla na Pokljuko in v Bohinjsko vstajo,« je bil radoveden najmanjši med njimi. Stražišar ni odgovoril, le s kazalcem je pokazal v jeseniško smer.

»Tja grem jaz,« se je javil Ivan. »Pa še jaz,« je dodal drugi. Stražišar je z njima stopil nekaj metrov stran od skupine in jima rekel: »Še danes morata biti pri Mlakarju na Dovjem. To je rojstna hiša Jaka Rabiča. Tam nas menda čaka nekaj fantov, ki bi šli radi v partizane. Pripeljeta jih sem, spotoma pa opravite še kako akcijo.«

Kakšna naj bi bila ta akcija, ni povedal. Tega tudi spraševala nista. Opremo sta pustila na Cimpkovem rovtu, le orožje sta vzela s seboj. Nista se pa mogla odločiti, po kateri poti naj bi odšla na Dovje. Najvarnejša bi bila pot po zasneženem pobočju Karavank, toda zaradi globokega in nezgaženega snega bi bila pot zamudna in utrudljiva. Lahko bi se držala tudi ceste, toda v tem primeru bi bila takoj sumljiva. Najbolj drzna in tvegana pot do Dovjega bi bila cesta... Odločitev ni bila lahka.

Partizana, ki sta šla na pot, sta bila: Belan Franc Konobelj-Slovenko, tedaj star 25 let in Jeseničan Ivan Vovk-Zivan, prav tako star 25 let. Oba sta bila delavca železarne. Imela sta še nekaj skupnega: enak razlog za odhod v partizane. Ivana je iskal gestapo 3. julija na delu v železarni. Klicali so ga k vratarju, kjer naj bi ga aretirali. Toda Ivan jo je na drugi strani železarne popihal v gozd proti Mežakliji.

Mesec dni pozneje so nameravali aretirati Franca Konobelja. Da ga iščejo doma, ga je v železarni obvestil sosed Škofic. Slovenko je še istega dne odšel v partizane.

Pogljemo, kako sta prišla do Dovjega:

Med Potoki in Koroško Belo sta sredi dopoldneva prečkala železniško progo ter cesto in nato zavila k obrežju Save. Od tam sta po stezi šla do naselja Senožete na Javorniku in za tovarniško ambulanto zavila nazaj na hrib do železniške proge. Po razgledni poti in prek Murove sta prispela do glavne ceste na Plavžu (to je sredi Jesenic), od tam pa čez Žvagnov most in po kolovozni poti do Hrušice. Od Hrušice do Dovjega sta šla ves čas po glavni cesti. Spotoma sta srečala več nemških tovarnjakov z vojaštvom, vendar se na dva delavca na cesti niso ozirali.

Nadaljevanje

Razkrilo se ji je, da oče o tem ni hotel govoriti. Kadar je pogovor napeljala na Matico, se je izgovaril na nekaj drugega.

Da ga niso izdali, odpeljali v past, predali Italijanom, legijašem, je pomislila. Oče je bil po povratku tako čuden. Tudi danes, ko se je strinjal, da jo z mamo zakleneta? Odpri je šele, ko mu je Blisk zagrozil s pištolo. Predvsem pa je uganila, da Matica iščejo. Blisk ga je prišel iskat. Matic je najbrž mrtev. Zabolelo jo je, hudo. Rada bi zaječala. Vendar, to je zaslužila, ne sme izdati očeta. Ona ga ne bo. Tudi če ga bo zato do smrti sovražila, obojajala, njegove smrti zavestno ne bo kriva.

Nenadno je začela ponavljati, da je to vse, kar se spomni, da več ne more povedati. Blisk ni bil zadovoljen, nekajkrat jo je še vprašal za podrobnosti. Ko je dobil zmerom enak odgovor, je očitače zategnil usta in stopil k vratom. Vstopil je oče, za njim partizan, ki je bil čudno nemiren. Ni držal v roki pištole, Breda pa je opazila, da ima usnjeni tok odpet, da bi lahko naglo potegnil pištolo.

Blisk je ponudil očetu, naj sede. Počasi, v dolgem loku je zakrožil okrog mize, nekaj trenutkov stal in se mrščil. Potem je sedel. Kako minuto je nepremično gledal očeta, ki se je začel nemiren presedati.

»Zdaj pa iskreno povejte, kaj se je zgodilo z Maticem, ko ste ga odpeljali z dvorišča. Doslej ste vi zadnja sled. Če bi bil Matic kjerkoli skrit, bi obvestil partizane. Doslej nismo dobili nobenega sporočila,« je ostro, preteče pojasnjeval Blisk in ježno gledal očeta.

»Sem že povedal, da je Matic pred Kamnico zahteval, da se sam odpelje naprej. Meni ni zaupal. Odpeljal se je, voz je pripeljal moški, ki ga ne poznam. Vedel je, da čakam. Ko me je zagledal, mi je izročil vajeti in odšel. Kdo je ne vem. Nikoli ga nisem videl.«

Blisk se je užaljen, zgrajajoč nasmihal očetu. Dolgo je odmajeval z glavo. Potem le ni strpel.

»Za tako neumne nas imate. Mislite, da bomo verjeli tako prozorni laži? Na nekaj stvari ste pozabili. Nanje vas bom spomnil. Vendar pred pričami. Naj vsi zapleteni, ki jih lahko zberemo, slišijo, kako se je zgodilo.«

Blisk je naročil partizanu, ki je stražil očeta, naj pripelje mamo, Jarmana. Breda bi rada spodbodla očeta, naj se ne boji, vendar se je izogibal njenemu pogledu. Ni hotela verjeti slutnji, ni mogla. Nesrečna se je ozirala proti očetu, pogledala je tudi Bliska, ki pa je bil mrk, sovražen.

VINKO TRINKHAUS

44 IZDAJA

Mamin obraz je bil skoraj negiben. Ni kazala strahu, ne vznemirjenja. Le nejevoljo, da ji iradejo čas. Jarman pa je bil napet, zbeigan in je s pogledom iskal odgovor, ki ga je mučil. Blisk je rekel mami in Jarmanu naj sedeta. Spet je posmehljivo gledal očeta in zaničljivo stiskal usta.

»Vi pravite, prepustili ste konje in voz Maticu ter čakali pred Kamnico. Potlej je nekdo, ki ga ne poznate, voz pripeljal nazaj. Opišite tega moža, kak je bil, koliko visok, koliko let mu prisojate...«

»Ne bi ga mogel opisati. Noč, tema, takoj je odšel. Niti spregovorila nisva. Pri tem vam pa ne morem pomagati,« je rekel oče in nemočno razklenil roke.

»Ne bo treba,« se je posmehljal Blisk. »Pozabili ste na nekaj drugega. Na streljanje, bombe. Matic je imel brzostrelko, dve bombi. Brzostrelko so naši sodelavci v Kamnici slišali. Tudi bombe. Nekdo je šel zjutraj pogledat. Globel, zemlja razrita, trava požgana. Posebej večja jama, v globino. Zakaj bi po vašem ravno ta večer, ki ga omenjate, pred Kamnico streljali? Ravno v času, ko naj bi čakali, da nekdo pripelje konje, voz? Nobenega streljanja niste slišali? Tudi spotoma ne? Naj vas peljemo v Kamnico, povprašamo naše sodelavce, vaščane, ki se streljanja spominjo. Bombe so zbudile vso vas. Kot smo slišali, nekateri do jutra niso zaspali.«

Breda je gledala le očeta. Glava mu je ležala na prsi. Ko je Blisk končal, je oče še nekaj hipov premišljal. Potem je naglo dvignil glavo in z roko pokazal na Jarmana.

»Njegov Žan ga je s štirimi drugimi, mislim, da so bili štirje, pričakal v zasedi in so ga napadli. Tega nisem upal povedati,« je s pobitim glasom rekel oče. »Rad bi vse to pozabil.«

»Verjamem,« je takoj odvrnil Blisk. »Ostane še uganka, zakaj se je Žan ravno tisti večer znašel ob cesti pred Kamnico? Zakaj je nenadoma prišel v Bodičevje, se le za hip oglasil doma, potlej pa naglo odšel? Boste rekli — slutnja? Si boste spet izmišljali?«

Oče je kako minuto strmel skozi okno. Obraz mrk, skoraj negiben. Kot bi mu v strahu ali bolečini telo otrpnilo.

»Njegov Žan, morda ste slišali zanj, je bil organiziran v Straži. Organiziral je vaške fante in jih vabil v legijo. Prišel je in zahteval, da mu izročim Matico. Da ne bi prišlo do streljanja v hiši, sem pristal, da Matica odpeljem iz vasi. Moram povedati, da mi je žal.

Nadaljevanje

Orožniška postaja na Dovjem (ŽJ)

O RAZVOJU TOPNIŠTVA V IX. KORPUSU NOV IN POS

FRANC BAČNIK

35

ZAČETKI ARTILERIJE NA PRIMORSKEM — FORMIRANJE ARTILERIJE V 30. DIVIZIJI

V borbi je padel še en borec, več pa je bilo ranjenih. Ker do 4. ure zjutraj na tem delu bojišča ni bilo nadaljnjih uspehov, je komandant brigade ukazal umik.

Med tem časom pa je imel prvi bataljon 18. Bazoviške brigade nalogo zavzeti postojanko na starem gradu nad mestom. Po uspešnem napredovanju in razporeditvi okrog utrdb sta se nenadoma pojavili dve rdeči raketi — znak za preplah. S tem je bila prednost presenečenja izgubljena. Ker bataljon ni mogel prodrati v postojanko do 5. ure, se je odločil za miniranje gradu. Pod močnim zaščitnim ognjem, so se minerci približali obzidju, izvršili podminiranje in grad je ob silni eksploziji zletel v zrak. Kjer je bila postojanka, je ostalo samo kup ruševin, o posadki pa ni bilo glasu, pa tudi plena ni bilo. Vse je ostalo pokopano v ruševinah. Brigada je imela pet mrtvih in šest ranjenih borcev. Artilerija ni imela nobenih izgub. V času borbe je sovražnik poskušal intervenirati iz postojanke Ajdovščina, vendar so ga borci brigade uspešno zavrnili. Naša artilerijska enota je sicer v borbi sodelovala, nismo pa imeli nekih vidnih uspehov, ker je

bila noč temna, vseeno pa smo s streljanjem v smeri vojašnice moralno podpirali borce v napadu.

Naša artilerija se je vrnila ponovno na Otlico, na svoje staro mesto.

NAPAD NA BAŠKO GRAPO IN RUŠENJE ŽELEZNIŠKIH MOSTOV

Štab korpusa je predvidel veliko akcijo, v kateri bi sodelovale vse enote korpusa. Naloga je bila: porušiti mostove na železniški progi Podbrdo-Lucija. Začetek napada je bil načrtovan za 28. junij zvečer z nadaljevanjem čiščenja terena naslednji dan 29. junija.

Akcije se je udeležila tudi vsa posadka naše artilerije 30. divizije z dvema topoma. Z Otlice smo krenili prek Trnovskega gozda — Dolnja Trebuša na Šentviško goro. Greben te planote dominira nad vso Baško grapo, vmes je le silno strmo področje in nekaj slabih kolovozov. Na Šentviški planoti v kraju Ponikva sem se pridružil artileriji 31. divizije, ki je od tedaj naprej delovala skupaj, združena v novo imenovano enoto: Artilerija 9. korpusa NOV. Ustanovitev te artilerijske enote je bila po ukazu štaba korpusa določena že za 14. junij, zaradi ločenih borb po divizijah pa je prišlo do resnične združitve šele na Ponikvah pred borbo v Baški grapi.

Takoj po prihodu sem dobil nalogo, da z enim topom in svojim mostovom krenem v dolino Bače v vas Klavže, kjer je napadala 19. brigada — Kosovelova. Noč je bila zelo temna, nad dolino je ležala megla, pot pa je bila strma in ozka. Top je vlekel konj, borci pa so top podpirali, a se je vseeno prevrnil. Zlomila se je ojnica topa, ki je bila tudi del lafete. Konja smo vrnili in sami odpeljali top na cesto v vasi Klavže (na vzhodnih vratih ima napis: Podmelec). Top smo postavili na cesto, ki pelje k zgradbi postaje, okrog 100 metrov od zgradbe. Pred nami je bil visok betonski bunker, ki je zapiral cesto. Ker nismo vedeli, da je bunker že izpraznjen, smo nanj izstrelili nekaj strelcev. Popolna tišina mi je bila sumljiva, pa sem zato odšel po obrežju reke Bače do bunkerja in videl, da je prazen.

Borci brigade so se med tem zaradi svitanja že začeli umikati s ceste in zapuščati položaje okrog železniške postaje ter zavzemati položaje nad progo. Ker je naša enota ostala na cesti, sama, tudi mi nismo hoteli kazati nepotrebnega junaštva in smo se umaknili v vas. Skozj vasi smo prišli na zahodno stran, ki vodi proti Luciji. Domnevali smo, da sovražnik lahko s svojo

motorizacijo pripelje pomoč v postojanko. Tedaj je prišel mimo neki vaščan in nam povedal, da je tu nevarno, ker je nekoliko dalje od vasi železniški predor, pri njem pa sovražna zaseda, ki nas lahko napade.

S topom smo se ponovno vrnili na vzhodno stran vasi, kjer je pod progo kolovoz, po katerem smo prišli iz Ponikve. Če bomo še dolgo ostali na tem terenu, sem razmišljal, se bo dvignila megla, ki je do tedaj zakrivala postajo in našo pot in bo naš umik s topom po vidnem kolovozu zelo vprašljiv, saj bi bila naša kolona dober cilj branilcev postojanke. Ke je bil kolovoz proti vrhu zelo strm, da borci sami ne bi zmogli odpeljati topa in odnesti zabojev z municijo, sem odhitel nazaj v vas. V nekem hlevu sem dobil močnega vola, ga opremil in vzel potrebne vrvi za vleko topa. Kmeta — lastnika, ki je gledal iz hiše skozi zaprto okno, sem poklical naj gre z menoj, da bi mu vrnili vola. Ker ni hotel iti, sem sam odpeljal vola do topa. Tu smo top obrnili s cevjo naprej, vrvi zavezali na os topa, ojnice-lafeto je prevzel borec, drugi je peljal vola, vodstvo kolone pa sem poveril Silvu Vidicu. Kolona je krenila navkreber — še v megli, ki nas je varovala pred pogledom iz postojanke. Od slučajnega strela iz puške je bil na tej poti ranjen v nogo Silvo Vidic, vseeno pa je sam prišel do vrha, od tam pa naprej v bolnico.

Mitraljeza in njegovega pomočnika sem zadržal pri sebi in v zaščiti smo poglobili in nadzorovali teren pod seboj, to je vas Klavže, progo in cesto. Nismo čakali dolgo, ko je po cesti iz Lucije (sedaj Most na Soči) proti Klavžam pripeljal tovarnjak.

Naš mitraljez je takoj izstrelil dolg rafal na tovarnjak, istočasno pa se je nad nam na hribu oglasil tudi mitraljez 19. brigade, ki je bila tam razporejena v strelsko linijo. V vasi je tovarnjak obstal med hišami. Zato je naša trojka z vso naglico pohitela po hribu navzdol do železniške proge, preskočila progo in tekla do mostu čez reko Bačo. Ob vhodu v vas sem na ovinku postavil mitraljeza s pomočnikom, da je imel na očeh kamion v vasi in drugi ovinek, od koder bi lahko prišla intervencija iz postojanke, ki ni bila daleč. Sam pa sem teklo do kamiona, ki je imel odprta vrata, vojakov pa ni bilo nikjer. Zabarikadirali so se v hišo, ki je stala v bližini. Nisem vedel, koliko jih je. Legel sem pod kamion, da sem se zavaroval pred streli, vendar pa prišel do spoznanja, da lahko pride še kakšen kamion ali pa me sovražnik napade iz hiše. Prestrelil sem gume na vseh kolesih in kamion onespособil za nadaljnjo vožnjo in stekel do mitraljeza, ki je bil ravno tedaj dvakrat ranjen v levo roko, pomočnik pa se je že umaknil.

Nadaljevanje

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Bol za preminulim predsednikom Titom, ki je še vedno prisotna med delovnimi ljudmi in občani radovljiške občine, je prerasla v odločno pripravljenost dosledno izpolnjevati njegovo pot. V tem smislu so izvele vse seje, sestanki in zborovanja, ki so se zvrstila po KS, DPO, SIS, skupščinskih organih in društvenih organizacijah. Tudi iz knjig žalosti, ki so bile odprte v času žalovanja v vseh KS in v večini delovnih organizacij, je moč razbrati vsestransko privrženost delu in spominu tov. Tita. Učenci osnovnih in srednjih šol so napisali številne leposlovne sestavke in pesmi o Titu, ki so jih objavljali v svojih glasilih in raznih časopisih.

Na 94. seji izvršnega sveta OS Radovljica 12. maja so sprejeli sklep o soglasju za povečanje stanarin in najemnin. Obravnavali so predlog odloka o določitvi prispevnih stopenj za programe SIS družbenih dejavnosti v občini, ki bodo veljale od 1. junija do 31. decembra 1980, potem ko bo odlok sprejela občinska skupščina. Na dnevnem redu je bila tudi obravnava predloga odloka o organizaciji uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko, predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov občine Radovljica, ocena planskih dokumentov OZD s področja gospodarstva in negospodarstva za 1980. leto in poročilo o delu upravnih organov občinske skupščine Radovljica za 1979. leto.

Na osnovi novega statutarnega sklepa OK ZK Radovljica je bila 14. maja v skupščinskih dvorani v Radovljici prva programska volilna konferenca OK ZK Radovljica. Po obsežnem poročilu o delu občinske konference in njenih organov za dvoletno obdobje. Na zasedanju so obravnavali in potrdili programsko usmeritev OK ZK za obdobje maj 1980 – maj 1981.

V drugi polovici maja bodo zasedale skupščine vseh občinskih SIS v Radovljici. Delegati bodo obravnavali pripombe delavcev združenega dela na ponujene elemente za sklepanje samoupravnih sporazumov o temeljnih planov za srednjeročno obdobje 1981–1985. Vse skupščine bodo sprejemale ugotovitvene sklepe za nove prispevne stopnje od bruto osebnih dohodkov zaposlenih za posamezne SIS.

V občinski organizaciji ZZZ NOV Radovljica je v dvajsetih krajevnih organizacijah včlanjeno nad 3.600 udeležencev in aktivistov NOB. Poprečna starost članstva je dosegla že 62 let. Več kot 450 članov ZZZ NOV je še vedno zaposlenih v združenem delu, medtem ko jih več kot polovica deluje aktivno v družbenopolitičnih organizacijah, krajevni samoupravi in v delegatskem sistemu.

Na Bledu je bilo od 7. do 11. maja 13. mednarodno srečanje pisateljev združeno z zasedanjem skupščine mednarodnega PEN kluba. Osrednja tema srečanja je bila Pisatelj med kritiko in bralci. Ob smrti tovariša Tita so književniki 8. maja počastili njegov spomin s komemorativno sejo, s katere so poslali sožalno brzojavko predsedstvu SFRJ.

Po odloku vseh treh zborov občinske skupščine Radovljica se je z veljavnostjo od 1. maja 1980 znižala prispevna stopnja iz osebnih dohodkov iz delovnega razmerja od dosedanjih 0,50 na 0,15 %. Novi odlok je bil sprejet na podlagi resolucijskih določil o zmanjšanju splošne porabe.

S 1. junijem bodo začele veljati nove višje cene stanarin in najemnin v radovljiški občini. Stanarine bodo višje za 29,17 %, najemnine za poslovne prostore, kjer opravljajo storitveno dejavnost in za garaže bodo višje za 20 %, vse druge najemnine za poslovne prostore pa bodo višje za 30 %.

Po dokončnih podatkih statistične službe in oddelka za notranje zadeve skupščine občine Radovljica je bilo lani prijavljeno na območju občine 291.815 turistov, od teh 181.626 domačin in 110.189 tujih. 8185 domačin gostov je bilo več kot 1978. leta, tujih pa manj za 378.

V radovljiški občini je bilo lani 476 porok, od teh so bile 3 svečane poroke, 4 občani so sklenili zakonsko zvezo v tujini. V občini je sklenilo zakonsko zvezo 156 parov iz drugih slovenskih občin, 21 parov pa iz drugih jugoslovanskih republik.

Po podatkih upravnih organov občinske skupščine je imel v 1979. letu motorno vozilo vsak tretji občan radovljiške občine. Samo lani je bilo registriranih 2.365 motornih vozil, od teh kar 2.182 novih osebnih avtomobilov.

V zadnjih petih letih se je v radovljiški občini kljub povečani varnostni dejavnosti občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in večjem poseganju postaje milice ter drugih dejavnosti število prometnih nesreč povečalo za skoraj 7 %. Vzročno dejstvo je vsaj dejstvo, da so se v tem obdobju prometne nesreče s smrtnim izidom zmanjšale za polovico.

Delavci upravnega organa za obče zadeve v radovljiški občini so lani opravili pregled v zvezi z ugotavljanjem stanja hišnih števil na 8.500 zgradbah. Ugotovili so, da kar 519 lastnikov ni imelo zadovoljivo oštevilčenih svojih zgradb.

Osnovna organizacija ZSMS Gorje je konec lanskega leta dobila v tamkajšnjem domu TVD Partizan prostore, v katerih bo sejna soba in mladinski klub. Mladi so v več kot 125 urah prostovoljnega dela sami opravili nekatere ureditve prostorov, vendar pa bodo morali v maju opraviti še najmanj 200 ur, da bodo lahko začeli uporabljati ta prostor. Za nabavo notranje opreme pričakujejo pomoč tudi od krajevnih skupnosti.

Delegati skupščine KS Radovljica so na aprilskem zasedanju v skoraj popolni sestavi ponovno najbolj odločno zahtevali od izvršnega sveta OS Radovljica, da nemudoma, najpozneje pa do 1. junija, poskrbi za prenehanje dovoza smeti in odpadkov na odlagališče Jezerca v Radovljici. Kljub prepovedi, ki jo je izrekala sanitarna inšpekcija, se smeti kopičijo, tako da je plast smeti že 4 metre višja od nivoja jame.

Izobrazbena sestava zaposlenih v radovljiški občini je, kot pokažejo zadnji analitični podatki, še dokaj neugodna. Še vedno je namreč dobrih 17 % delavcev, ki nimajo dokončane osnovne

šole. Še bolj pripriljiv podatek pa je, da je kar 38 % nekvalificiranih delavcev nad potrebami, zato pa le 69 % polkvalificiranih, 87 % kvalificiranih in 89 % visokokvalificiranih. V gospodarstvu je zasedenost delovnih mest s potrebno višjo izobrazbo komaj 52, z visoko pa 60 odstotna.

V KS Podnart družbenopolitične organizacije dobro skrbijo za redno informiranje občanov. Razen svojega glasila, ki izhaja občasno, imajo v tej krajevni skupnosti 140 naročnikov Glasla, 130 naročnikov na Našo obrambo, 114 naročnikov na revijo Avtomoto, 75 Nedeljskega, 53 Komunista, 38 Dela, 36 TV-15, 24 krajanov naroča Kmečki glas in še druga glasila in revije. Železarja prejema 17 naročnikov.

Trgovsko podjetje Živila Kranj gradi v središču Bleda pri hotelu Trst novo sodobno restavracijo, na mestu, kjer je do predlanskega stala točilnica »Peglezen«. Ta se je zrušila ob eksploziji plina. Nov objekt, ki ga gradi obrtno gradbeno podjetje Grad z Bleda, bo s povečanimi sedežnimi zmogljivostmi v spodnjih prostorih in na terasi, računajo na skupaj okoli 130 sedežev, mnogo prispeval k hitri in cenični postrežbi domačin in tujih gostov, tudi zaradi izredne prometne lokacije. Načrtujejo, da bodo objekt odprli že na začetku letošnje turistične sezone.

S prvim majem je začel redno poslovati Partizanski dom Vodiška planina na Jelovici, ki bo odprt za vse goste do konca oktobra. Letos se bo od 21. maja do 8. oktobra zvrstilo v domu 14 desetdnevni izmen gostov. Oskrbni dan za člane ZZZ NOV in ožje svoje bo od 195 do 205 din, za njihove otroke do 10. let starosti pa od 140 do 155 din. Za nečlane bo cena oskrbnega dne od 205 do 220 din, za njihove otroke pa od 170 do 180 din. Dom je znan po lepi legi in dobrih gostinskih storitvah, premore pa 50 ležišč.

Na razpis Železniškega gospodarstva Ljubljana o literarnih in likovnih prispevkih, posvečenih 60-letnici železničarske stavke v Ljubljani, so se odzvali tudi učenci osnovnih šol iz radovljiške občine. Med 11.180 slovenskimi učenci, kolikor jih je sodelovalo na natečaju, so se razmeroma dobro odrezali zlasti blejski in bohinjski šolarji. Za literarni spis je prejel drugo nagrado Marjan Zupan z Bleda, tretjo nagrado pa je dobila Lili Cufer iz Bohinjske Bistrice. Prvo nagrado za likovni prispevek je prejel Igor Žemva, tretjo nagrado Lavra Strgar ter Bojan Zagorac z Bleda. Posebno nagrado – brezplačno železniško vozovnico za izlet, je prejel 6. a razred osnovne šole dr. Josip Plemelj z Bleda.

Učence in učitelje Glasbene šole Radovljica je smrt predsednika Tita, kot vse druge, globoko presunila, še zlasti, ker je bil velik prijatelj glasbe in petja. Njegovemu spominu so se odločili s priložnostno razstavo fotografij, ki ponazarjajo srečanje predsednika Tita z mladimi glasbeniki in pevci. Razstavili so tudi notna gradiva pesmi o Titu.

V torek, 13. maja, ob 18. uri so pripravili v dvorani radovljiške graščine spominski koncert pod naslovom »Pesmi o Titu«. Razen učencev Glasbene šole so nastopile tudi pevke dekliškega zbora Pedagoške gimnazije iz Radovljice.

Na 24. pohodu, po poteh partizanske Ljubljane 11. maja so se še posebno izkazali člani ekipe Teritorialne obrambe občine Radovljica v sestavi Janez Sitar, Milan Kotnik in Srečo Kopač. V svoji skupini so bili najboljši in zasedli prvo mesto. Lani so bili radovljiški teritorialci drugi.

AFRIŠKA AVANTURA MLADEGA JESENIČANA

Pred kratkim se je vrnil s štirimesečne poti po Afriki 21-letni Jeseničan DUŠAN ŠEBJANIČ. Veliko je videl in veliko doživel na tem potovanju – sicer pa naj nam pripoveduje kar sam:

»Od doma sem šel sredi septembra lani z nahrbtnikom na ramenih in z enim starim milijonom v žepu. V Franciji sem teden dni obiral grozdje in si tako prislužil še 700 frankov (ali 3.500 din v našem denarju). Odločil sem se, da grem v Afriko. Z avtoštopom sem prepotoval Francijo in Španijo in se v Malagi vkrcal na ladjo za maroški Tanger. Iz Maroka sem šel v Alžirijo, od tam pa naprej skozi Saharo proti jugu – vse z avtoštopom. Na poti sem spoznal nekega nadzornika datteljevih nasadov – posledica tega poznanstva je bila, da sem si z datelji pokvaril železodec. A prave neprijetnosti so se šele začele. Na meji z Nigrom, ko sem imel že več kot pol Sahare za seboj, mi niso hoteli dati tranzitne vize in hočeš-nočeš sem se moral vrniti ponjo v 2500 km oddaljeni Alžir. V Tamaransetu, v osrčju Sahare, sem naletel na dva mlada Ljubljancina, sicer študenta Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo, ki ju prav tako niso pustili v Niger. Kje vse ne sreča našega človeka!

Do Tamaranseta je bil še asfalt, naprej proti jugu pa se je začelo puščavsko brezpotje. Kljub temu se mi je posrečilo prebiti do Niameya, glavnega mesta Nigra. Tam sem srečal tri belce: dva Švicarja in enega Francoza, ki so nameravali kupiti pirogo (lesen rečni čoln na vesla) in se podati z njim po reki Niger navzdol. Pridružil sem se jim. Potovanje po reki je trajalo šest dni. Puščava se je umikala travnati savani in ta gozd. Reka nas je nosila skozi nedotaknjeno divjino, toda ponoči so nas ognji z rečnih bregov in zamolklo bobnanje le opozarjali, da tudi tod živijo ljudje. Domačini so nas povsod prijazno sprejemali. Njihovi poglavariji so nam odstopali svoje kočje, da smo v njih prenočevali. Če pa zvečer nismo uspeli priti do ljudi, smo prenočevali kar na prostem.

Ni bilo prijetno, ker nisem imel mreže proti komarjem, niti kinina proti malariji, niti zdravil proti drugim tropskim boleznim – še čepel nisem bil nič. No, pa se me kljub temu ni lotila nobena bolezen.

Med plovbo po reki navzdol smo se nekajkrat komaj izognili brzicam in slapovom, plašili smo jate flamingov, celo na povodne konje in na krokodile smo naleteli. In ta srečanja niti niso bila tako nedolžna: povodni konji nam je prevrnil čoln in krokodil je ugriznil Francoza v nogo. Na srečo je bil to kajman, majhni afriški krokodil in pobili smo ga, še preden je utegnil Francoza resneje raniti.

Po skoraj enem tednu razburljive plovbe nas je reka Niger naplavila v G-tyi na meji z Beninom. Tam smo pirogo prodali in se razšli vsak na svojo stran. Jaz sem nadaljeval pot v Benin. Ker je ta država v dobrih odnosih z Jugoslavijo, so me čez mejo spustili kar brez vize. V vlaklu, kjer so ljudem v natrpanih vagonih delale družbo tudi domače živali: ovce, koze, kokoši in race, sem se pripeljal v Cotonou na obali Gvinejskega zaliva. Tam so mi ponoči, ko sem spal na plaži, pokradli ves denar, ostal mi je le potni list. Šel sem na policijo, toda namesto, da bi mi pomagali, so me zaprli. Šele čez nekaj dni so me izpustili. Hotel sem v Togo, a so me na meji zavrnili, ker nisem imel vize. In ker me tudi v Beninu zdaj, ko sem bil brez denarja, niso hoteli več videti, sem dva dni preždel s stometrskem omejenem pasu, dokler se me ni usmilila skupina ganskih delavcev, ki so se vračali s sezonskega dela v Lagosu in mi dali nekaj denarja, tako da se mi je posrečilo dobiti tranzitno vizo za Nigerijo.

V Lagosu sem se zatekel na jugoslovansko ambasado, kjer so me zelo prijazno sprejeli in mi posodili denar za nadaljnjo pot. V mestu Kano na

severu Nigerije sem na gradbišču jugoslovansko-nigerijske družbe NE-CCO teden dni vozil landrover, kar mi je spet navrglo nekaj cvenka za povratek domov. V Nigru sem doživel hudo prometno nesrečo, prevrnil se je tovornjak, v katerem sem se vozil. Trije potniki so bili mrtvi, jaz sem jo na srečo odnesel le z nekaj buškami. – In potem nekaj dni za tem še eno, tokrat z osebnim avtomobilom. Avto se je namreč sredi puščave vžgal. No, s šoferjem sva jo srečno odnesla.

Končno se mi je le posrečilo priti skozi Saharo do Orana in od tam z ladjo do Španije. A tudi pot iz Španije domov mi ni bila ravno z rožicami posuta: zima je pritiskala, pa tudi denarja že zdavnaj nisem več imel.

Vse to in še marsikaj drugega mi je povedal Dušan o svoji poti po Afriki. Na črno celino ga poleg zemljevidov in fotografij spominja tudi kobrina koža, ki jo prinesel s seboj in mu zdaj krasi steno v njegovem jeseniškem stanovanju. Ta koža je še toliko več vredna, ker je kobro ubil sam v nigerijskem pragozdu, koža pa je dal pripraviti nekemu domačinu za škatlo cigaret.

Potovanje je kot mamilo. Človek se ga težko odvadi. Komaj se je vrnil iz Afrike, Dušan že razmišlja o novem potovanju. Pravi, da se bo še letos odpravil v Južno Ameriko. Prav gotovo bo tudi od tam prišel bogatejši za marsikatero življenjsko izkušnjo.

E.T.

Tako sedaj cveto tulipani v spominskem parku na Plavžu. (Foto B. Blenkus)

OBČINSKO TEKMOVANJE V VESELI ŠOLI

V petek, 16. maja je bilo v osnovni šoli Gorenjski odred v Zirovnici občinsko tekmovanje v Veseli šoli. Udeležili so se ga veselošolci petih osnovnih šol jeseniške občine.

Iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice se je pomerilo v znanju 51 veselošolcev, iz OŠ Karavanški kurirji NOV Koroška Bela 70, iz OŠ Jeseniško-bohinjski odred Kranjska gora 11, iz OŠ 16. december Mojstrana 25, iz OŠ Gorenjski odred Zirovnica pa 58 veselošolcev.

Učence OŠ Tone Čufar smo zaman pričakovali, saj se tega tekmovanja edini ne udeležujejo. Vsaka skupina veselošolcev je pisala teste v svojem razredu. Na vprašanja iz različnih področij smo odgovarjali 20 minut. Priznam, da so bile naloge trd oreh za naše glave.

Po končanem tekmovanju smo v jedilnici pomalicali. Nato smo odšli v telodavnico, kjer smo počakali na objavo rezultatov. Pedagoški delavec Tone Dežman je pozdravil vse veselošolce, nam čestital za uspeh, vsem občinskim prvakom pa je razdelil diplome in značke.

Tovarna Iskra je pokrovitelj letošnjega tekmovanja v Veseli šoli: pokrovitelj občinskega tekmovanja je bila Iskra TOZD Telekomunika-

cije Blejska Dobrava. Predstavnika Irena Strajnar in Janez Ločniškar sta nam predstavila svojo temeljno organizacijo in nas navduševala za poklice elektrotehnične stroke. Vsem tekmovalcem sta podelila tudi značke.

Rezultati tekmovanja: 3. razred: 1. Jana Obermajer OŠ Gorenjski odred, 2. Nadja Flander OŠ Karavanški kurirji NOV, 3. Nataša Šturm OŠ Gorenjski odred

4. razred: 1. Davorin Kunstelj OŠ Gorenjski odred, 2. Marjana Drolc OŠ Gorenjski odred, 3. Mojca Pavšič OŠ Karavanški kurirji NOV.

5. razred: 1. Samo Mekina OŠ Gorenjski odred, 2. Alenka Mertelj OŠ Jeseniško-bohinjski odred, 3. Tanja Mekina OŠ Gorenjski odred.

6. razred: 1. Janko Kalan OŠ Prežihov Voranc, 2. Borut Potočnik OŠ 16. december, 3. Igor Dremelj OŠ Karavanški kurirji NOV.

7. razred: 1. Lilijana Kač OŠ Prežihov Voranc, 2. Elizabeta Srager OŠ 16. december, 3. Blanka Bertalančič OŠ Prežihov Voranc.

8. razred: 1. Branka Bešter OŠ Gorenjski odred, 2. Matjaž Brudar OŠ Gorenjski odred, 3. Tomaž Mertelj OŠ Jeseniško-bohinjski odred.

Občinski prvaki v znanju iz Vesele šole so torej: Jana Obermajer, Davorin Kunstelj, Samo Pavšič, Janko Kalan, Lilijana Kač in Branka Bešter.

Vsi razen prvakov 7. in 8. razrede, ki nista dosegla 85 % znanja, se bodo 1. junija udeležili republiškega tekmovanja v Ljubljani.

Polona Zupančič, novinarski krožek 6. a OŠ Gorenjski odred Zirovnica

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

Gabriel GARCIA MARQUEZ: Polkovnik nima nikogar, ki bi mu pisal. Cankarjeva založba 1979. O pričujočem kratkem romanu ne kaže razpravljati, ne da bi hkrati omenili *Sto let samote* — delo, s katerim je Garcia Marquez postal znan po svetu, pa tudi pri nas. Povedati pa je še treba, da avtor sam najboljši čen Polkovnika. Napisal ga je med svojim bivanjem v Parizu kot povsem neznani pisatelj. Okoliščine, v katerih ga je pisal (revščina, lakota) so, kot vse kaže, odločilno vplivale na izbiro snovi in na doživljanje: tudi polkovnik v tej knjigi se daje z revščino. Poleg tega pa se zdi, da so te okoliščine vtisnile pečat tudi slogu, v katerem je roman napisan. Polkovnik nima nikogar, ki bi mu pisal: kako razvlečen naslov, v slovenščini vrhu tega še nekam nejasen. Delo, ki nosi ta naslov, pa je zgosteno, asketsko obtesano do golih mišic in kosti, razen tega pa stvarno.

Včasih pravimo literarnim delom, v katerih je umetniški učinek dosežen s kar najbolj skopimi sredstvi, da so »klasična«. Prav to se je posrečilo v pričujoči zgodbi razmeroma mlademu pisatelju. Vendar evropskim bralcem, vajenim in včasih tudi sitim klasične z njim ni mogel dati ničesar novega. Zato je razumljivo, da se je občinstvo začelo zanimati zanj šele po uspehu kasnejših *Sto let samote*. V *Sto letih* se nam odpira nov svet — nov, ali pa star, že pozabljen. Sodobna evropska in ameriška književnost jemlje v poštev skoraj samo še posameznika, zgubljenega v množici sebi podobnih; v *Sto letih samote* je spet pomembna rodovina, plemo kot nosilec mitskih vsebin, vez med generacijami. Res gre tu za samoto, ampak to pravzaprav ni tista samota, ki smo je vajeni v Evropi in ki se je včasih niti ne zavedamo več. Pravzaprav bi bilo treba še raziskati, na kakšno samoto je meril avtor, ko označuje nekatere člane družine Buendia (za to družino gre v *Sto letih*), da so bili na mističen način zaznamovani s samoto.

Nasprotno pa je samota, v kateri se je znašel polkovnik, junak pričujočega romana, čisto otipljiva, dejanska, utemeljena v tem, da junak nima sorodnikov, da je star in reven. Polkovnik živi sam s starajočo se in bolešno ženo in s petelinom, ki naj bi mu z nastopom v petelinjih bojih prinesel celo premoženje. Dotlej polkovnik vsak dan hodi v pristanišče, kamor ladja pripelje pošto. Polkovniku nihče nikoli ne piše. Dejansko niti ne pričakuje sorodniških in prijateljskih pisem: za pokojnino gre, ki bi mu jo morali že pred desetletji začeti pošiljati, ali pa vsaj za kašne vesti o tem.

Stranka, za katero se je polkovnik bojeval, je bila sicer v državljanski vojni poražena, vendar si je eden izmed voditeljev, preden se je predal,

izgovoril obljubo, da hodo oficirji, ki so se vdali, prejemale pokojnino. Ta obljuba ni bila izpolnjena, polkovnik, starčevsko trmast in zabiti, pa ne neha verjeti, da bo konec koncev le dosegel svojo pravico.

Je to žalostna, mračnijaška ali hedasta storija? Skušaj avtor z njo zbuditi v nas solzavo usmiljenje — ali pa morda odpor do brezsrčne državne birokracije? Polkovnik, bi, namesto, da hodi na pošto, končno lahko vsaj poskusil loviti ribe ali obdelati vrt, pa mu to niti na misel ne pride. Ves je zaverovan v obljubo, ki mu jo je nekoč dal Aureliano Buendia, uporniški vodja, ki ga poznamo iz romana *Sto let samote*. Je polkovnik sploh še živ človek, nekdanji revolucionar, ali pa je le še posušena lupina, titula, čin? Čeprav je njegov edini sin pred kratkim padel v boju s tem režimom, čeprav tudi on sam kdajpakdaj raznaša protivladne letake, pa se zdi, da je dejansko postal delček te na mrtvih idejah utemeljene strukture, proti kateri se je v mladosti boril in ki mu zdaj odreka pokojnino.

Vendar pisatelj ne izreka teh misli o svojem junaku, pač pa stvarno opisuje vsakdan svojega junaka in njegove žene. Skozi vsakdanja

opravila in vsakdanje stiske sije njuna preostala človečnost. Prigoda s petelinom, ki naj bi jima prinesel bogastvo, pa jima dejansko odjeda zadnje mrvice hrane, samo podčrtuje polkovnikovo čudaštvo, njegovo nezmožnost, da bi sprejel svet tak, kot je. Res bi lahko rekli, da česar pisatelj v tekstu nikjer ne trdi, namreč, da je polkovnik dejansko nor, starčevsko nor, ko pričakuje pokojnino, glede katere bi že pred desetletji moral obupati. Prav tako starčevsko nor pa je bil tudi kralj Lear, najbolj »moderni« izmed vseh tragičnih junakov stare književnosti.

Roman *Sto let samote* nas ob branju očara s svojo bujnostjo, z bohotnim prepletenjem zgod, v katerih mgoli nenavadnih, grozljivih in pravičnih dogodkov. V Polkovniku vsega tega ni. Staranje je človeški problem, in biti v oblasti brezdušne državne mašinerije je tudi človeški problem, kot je človeški problem to, da se ti duša posuši in zgrbanči kot kos starega usnja. Ta zelo človeška problematika je v pričujočem romanu prikazana zelo prepričljivo. Resnica te zgodbe je kruta, resnica, vendar nas prav kot taka nepriznava prevzame.

Marko Hudnik

SEDMO TRADICIONALNO SREČANJE PIHALNIH ORKESTROV SOZD SŽ

Po programu komisije za kulturo pri koordinacijskem odboru sindikata SOZD Slovenske železarne je bilo letošnje sedmo tradicionalno srečanje pihalnih orkestrów, ki delujejo v posameznih delovnih organizacijah SOZD Slovenske železarne, v soboto, 17. maja, v Lescu. Organizator je bila osnovna organizacija sindikata tovarne Verig Lesce. Kot vsa zadnja leta so se srečanja udeležili: pihalni orkester Štorskijh železarjev, pihalni orkester Ravenskih železarjev, pihalni orkester Jeseniških železarjev in pihalni orkester tovarne Verig Lesce. Srečanju so prisostvovali tudi predstavniki samoupravnih in družbenopolitičnih organov delovnih organizacij SOZD Slovenske železarne, predstavniki Zveze kulturnih organizacij Slovenije in združenja pihalnih orkestrów Slovenije. Zveze kulturnih organizacij občine Radovljica in ostali občani radovljiške in jeseniške občine.

Kot je že običaj na teh srečanjih, so se godbeniki — železarji že zgodaj zjutraj pričeli zbirati pred tovarno Verig v Lescu. Zaradi različne oddaljenosti so prvi prispeli godbeniki z Jesenic, nato iz Štor in nazadnje še iz Raven. Vse godbenike je sprejel pihalni orkester tovarne Veriga in predstavniki delovne organizacije. Člani folklorne skupine, pa so vsakemu godbeniku pripeli značko srečanja.

Letošnje srečanje je bilo še posebej slovesno, saj je bilo v okviru

praznovanja srebrnega jubileja pihalnega orkestra tovarne Veriga iz Lesce, ki je imel slavnostni koncert na predvečer srečanja v Lescu.

Kmalu po prihodu so godbeniki formalni paradi na čelu z jugoslovanskimi, slovenskimi in partijskimi zastavami. Za njimi so korakali predstavniki posameznih orkestrów, nato nosilci emblemov posameznih delovnih organizacij, sindikalni prapor in godbeniki, ki so z udarnimi koraknicami dajali še poseben ton tej zares veličastni paradi slovenskih železarjev.

Kmalu po paradi je bil na prireditvenem prostoru na Žagi, ki je bil za to prireditev primerno okrašen, slavnostni del srečanja. Po uvodnih otvoritvenih fanfarah je vse navzoče pozdravil predsednik sindikata tovarne Veriga Lesce. Nato pa so se vsi prisotni poklonili umrlemu predsedniku republike in velikemu tvorcu današnjosti predsedniku Titu z enominutnim molkom. V koncertnem delu so se s krajšim programom predstavili vsi štirje pihalni orkestri, ki so tokrat igrali borbene in revolucionarne pesmi.

Prvi so igrali godbeniki iz Štor. Zaigrali so korračnico Draga Lorbeke Na juriš, nato Gvida Učakarja venček z naslovom Slovenski partizan št. 1 in kot zadnjo skladbo še Jožefa Bruna Slovenske cvetke. Za njimi se je predstavil pihalni orkester Jeseniških železarjev s korračnico Ivana Knifca Jeseniškim železarjem, nato z Adolfa Giranda koncertno uverturo in nazadnje še skladbo Nikica Kalodjera Splet bratstva in enotnosti, ki jo je orkester zaigral v spomin na tovarniša Tita in njegovo veliko delo pri graditvi bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Pihalni orkester ravenjskih železarjev se je predstavil s skladbo Emila Glavnika Po poteh narodnih herojev, nato Davorina Jenka Kosovo ter nazadnje še z Leskovo skladbo Partizanska folklorja. Slavljenec in organizator, pihalni orkester tovarne Veriga iz Lesce, se je predstavil s korračnico Nikice Kalodjera Bitka na Neretvi in skladbo Gvida Učakarja Slovenski partizan št. 2.

Po podelitvi spominskih plaket so vsi štirje orkestri skupaj zaigrali še tri korračnice in to Pozdrav iz Lesce. Vsi so prihajali in Svoboda je naša domovina. Na koncu programa je o pomenu srečanja spregovoril predsednik koordinacijskega odbora zveze sindikatov SOZD Slovenske železarne Anton Lojen.

Po skupnem kosilu se je nadaljevalo tovariško srečanje v Sobcu, kjer so godbeniki izvedli priložnostni program v veliko zadovoljstvo številnih obiskovalcev tega lepega campinga.

Srečanje je v celoti uspelo in ponovno dokazalo visok kvaliteten nivo vseh orkestrów. Kljub temu, da je srečanje namenjeno predvsem delavcem železarjem in predelovalcem, dobiva vedno večji pomen v slovenskem kulturnem prostoru. To nedvomno potrjuje pravilno usmeritev kulturnega dela komisije za kulturo, saj je to enkratna priložnost za izmenjavo mnenj, načina dela in podobno, predvsem pa poglobljanja tovariških odnosov med slovenskimi železarji in predelovalci Štajerske, Koroske in Gorenjske. Kljub temu, da srečanje ni tekmovalnega značaja, so bili vsi orkestri zelo dobro pripravljeni, kar so dokazali z izredno kvalitetnim izvajanjem skladb, tako da smo slovenski železarji upravičeno lahko ponosni na več kot 200 članski orkester Slovenskih železarjev. M.

TROJKE EKIP PRVE POMOČI POKAZALE DOBRO ZNANJE

Oddelek za ljudsko obrambo skupščine občine Jesenice in občinski odbor Rdečega križa Jesenice sta v soboto, 17. maja, na športnem igrišču v Podmežaklju izvedla vsakoletno občinsko tekmovanje trojk prve medicinske pomoči enot civilne zaštite. Sodelovalo je 85 trojk iz temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in združenega odreda pri občinskem štabu civilne zaštite občine Jesenice.

Pred začetkom tekmovanja so najprej z minuto molka počastili spomin na tovarniša Tita. Zbrane tekmovalce in predstavnike občinskih družbenopolitičnih organizacij je pozdravil predsednik občinskega odbora tekmovanja Pavle Dolar. Poudaril je pomembnost tega vsakoletnega tekmovanja, na katerem se ekipe seznanjajo s tradicijami partizanske sanitete, vzdržujejo trajno usposobljenost za nudenje prve pomoči, njihovo znanje pa je izrednega pomena tudi v okviru aktivnosti obrambnih priprav in ob elementarnih nesrečah.

Vse trojke so na sobotnem tekmovanju pokazale dobro znanje, največ točk pa je zbrala trojka prve medicinske pomoči enote civilne zaštite krajevne skupnosti Planina, pod

Golico, druga je bila trojka iz Hidroelektrarne Moste, tretja pa trojka Merkurja — TOZD Universal Jesenice.

J. R.

UČENCI OSNOVNIH ŠOL RAZSTAVLJAJO

Jutri, 23. maja bodo ob 17. uri v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli razstavo likovnih del učencev osnovnih šol jeseniške občine. To je že druga razstava zapored, ki jo organizirajo člani likovnega kluba DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar, v počastitev in pozdrav prazniku mladosti.

Razstavo, ki bo odprta vsak dan, razen nedelje, od 9. do 12. in od 16. do 19. ure, do vključno 4. junija, bodo odprli s kratkim glasbenim programom, ki ga bodo izvajali učenci jeseniške glasbene šole.

IZLET V BAZO 20

Pionirji-planinci smo se tokrat odpeljali na izlet v Bazo 20. Spotoma smo se ustavili še na gradu Turjak, v Kočevskem muzeju in v partizanski bolnici Jelendol.

V soboto, 17. maja, smo se ob 6. uri zbrali pred železniško postajo na Jesenicah. Z avtobusom smo se odpeljali še v Zirovnico, kajti na izlet smo šli planinci iz osnovnih šol Tone Čufar in Prežihov Voranc z Jesenic in iz osnovne šole Gorenjski odred iz Zirovnice. Peljali smo se skozi Kranj, Ljubljano in se ustavili pri gradu Turjaku. Vreme je bilo oblačno in kazalo je na dež. Po makadamski cesti smo se odpravili na grad. Spotoma smo ogledovali naravo, ki se je zdaj že dokončno prebudila. Pred Turjakom smo najprej opazili staro lipo. Od vodnice smo zvedeli, da zgodovina gradu sega daleč v turške čase. Turjak so oblegali Turki, premagali takratnega vojvodo in ga oglavili. Njegovo glavo so odnesli v Carigrad kot vojno trofej. Kasneje so jo turjaški gospodje odkupili. Bila je tako draga, da je turški paša s tem denarjem dal zgraditi eno najlepših džamij. Kasnejši vojvoda Andrej je Turke zvalil v dolino Kolpe. Čeprav je bila turška vojska v premoči, saj je štela 38.000 mož, vojvoda pa jih je imel le 5.000, jih je vseeno napadel. Napadel jih je ponoči in tako iznenada, da je polovica Turkov poskakala v mrzlo Kolpo, misleč, da gre vsa krščanska vojska nadnje. Veliko jih je utonilo, ostale pa so pogladi v beg. Naslednji dan so jih vode potegnile tudi mrtvega paša. Ta poraz je Turkom nagnal strah v kosti, da niso več upali oblegati gradu.

Tudi med NOB je Turjak igral pomembno vlogo. Po kapitulaciji Italije so se v njem zbrali belogardisti. A vsi niso bili za to, da bi se zaprli v grad. Tako jih je v gradu ostalo le 700 do 800. Ti so hodili ropat in

krast po okoliških vaseh. Partizani so kmalu zvedeli za belogardiste. Brigada Franceta Prešerna je dobila ukaz, da uniči belogardiste. Prvi dni niso imeli uspeha, nato pa so zaprli vodovod in belogardisti so ostali brez vode. Kljub temu jih niso mogli uničiti. Ko pa je k partizanom pobegnil nasilno mobiliziran belogardist — Turjačan, jim je pokazal vzhodno steno, ki je bila najšibkejša. Partizani so jo porušili in ujeli 695 belogardistov. Nedolžne so pustili, ostale pa odgnali v Kočevski rog, kjer so jim sodili. Po vojni so obnovili grad in sedaj je turistična zanimivost.

Iz Turjaka smo se odpeljali v Kočevje, kjer smo si ogledali Šeško dom. Videli smo veliko slik, dokumentov in orožja. Zvedeli smo, da je bila ta stavba pred vojno Sokolski dom, med vojno je bila v njej ustanovljena prva slovenska vlada, sedaj pa je muzej.

Iz Kočevja smo se odpeljali po slabi in vijugasti cesti do Lukovega doma. Od tam smo se odpravili do partizanske bolnice Jelendol. Med potjo smo prišli do kopalskega partizanov, umrlih v bolnici. Od grobišča smo se odpravili do bolnice. Videli smo preproste priprave, s katerimi so zdravniki zdravili partizane. Po ogledu bolnice smo se odpravili do Baze 20. Tudi tam smo videli mnogo različnih dokumentov, izrezkov iz časopisov, slik borcev in političnih voditeljev, zemljevide in preprosto pohištvo. Tam je bil glavni štab partizanske vojske Slovenije, IO OF Slovenije CK KPS, propagandni oddelek, glavna tiskarna Slovenije in druge enote, ki so povezovalе vso Slovenijo. Po ogledu Baze 20 smo se vrnili k avtobusom, kjer smo pomalicali in se odpeljali domov. Med potjo smo se kratkočasili z raznimi igrkami in tako nam je čas hitro minil.

Klemen Gričar

USPEŠEN SEMINAR ZA ČLANE SAMOUPRAVNIH ORGANOV ISKRE

Prejšnji teden, v sredo in četrtek, 14. in 15. maja, je Delavska univerza Jesenice v prostorih Iskre na Blejski Dobravi organizirala seminar za člane samoupravnih organov tamkajšnje TOZD. Udeležba je potrdila, da so najuspešnejše oblike dela tiste, ki upoštevajo potrebe udeležencev in ki so jim tudi krajjevo blizu, najboljše v sami TOZD.

Tako smo se za program predhodno dogovorili in določili datum seminarja. V Iskre so poskrbeli za prostor in obvestili udeležence, organizacijo pa je za klub samoupravljalcev prevzela Delavska univerza Jesenice.

V dveh dneh je bilo na seminarju 33 slušateljev (od 43 možnih kandidatov, kar znaša 77%), od teh jih je program v celoti poslušalo 19. Oceno so ugodne, še zlasti, ker je bil program posebej prilagojen udeležencem. Sodelovali so štirje predavatelji s temami o samoupravnih organiziranih združenega dela, o informiranju v TOZD, o temeljnih nalogah odbora za samoupravo delavsko kontrolo in o vodenju sestankov.

To je že drugi seminar, ki smo ga organizirali v organizaciji združenega dela in v času, ki udeležencem ustreza. Oha sta bila zelo dobro obiskana. Ker vemo, da so v mnogih organizacijah združenega dela letos na novo izvolili samoupravne organe, pa mnogi novi člani še nimajo dovolj znanja s tega področja, je Delavska univerza pripravljena podobne semi-

narje še organizirati. Še zlasti, ker so take oblike dela tudi v programu kluba samoupravljalcev za leto 1980.

MVM

JESENIŠKO OBČINO OBISKALA DELEGACIJA IZ PODKLOŠTRA

Prejšnji teden je jeseniško občino obiskala delegacija iz Podkloštra iz avstrijske Koroske. Člane delegacije je med drugim sprejel tudi predsednik skupščine občine Slavko Osredkar. Namen njihovega obiska na Jesenicah pa je bil, da se vzpostavijo nadaljnji stiki in sodelovanje v okviru treh obmejnih občin na različnih področjih. Kot je bilo dogovorjeno v okviru kulturnega sodelovanja, se bo pihalni orkester Jeseniških železarjev udeležil letošnjega srečanja pihalnih orkestrów, ki bo 9. avgusta v Podkloštru. Že letošnje jesen pa bo pihalni orkester iz Podkloštra vrnil obisk jeseniškim godbenikom.

J. R.

Mladinski pevski zbor Maribor (Foto B. Blenkuš)

NAJBOLJŠI MLADI PEVCI EVROPE SO ZAPELI NA JESENICAH

V petek, 16. maja, se je v organizaciji Glasbene mladine na Jesenicah z dvema nastopoma predstavil kvalitetni mladinski pevski zbor iz Maribora. Zbor je poseben znan po tem, da je bil zaradi svojega izredno kvalitetnega petja petkrat zapovrstjo zmagovalac mladinskih pevskih zborov v Jugoslaviji, trikrat je bil prvi na celjskem festivalu, prvi je bil med zbori vzhodnoevropskih držav, ki so nastopili v Varni in najboljši je bil na tekmovanju zahodnoevropskih držav v Belgiji. Za svoje uspešno in kvalitetno delo in petje je zbor prejel nagrado Prešernovega sklada, Gallusovo plaketo in plaketo Mladosti.

Doslej je zbor koncertiral že po skoraj vseh evropskih državah. Njegova zadnja turneja je bila v Angliji. Zbor je izdal tri plošče svojih pesmi, posnel pa je tudi kaseto z osemnajstimi pesmimi, in sicer na tekste Mitja Ribičiča. Izšla bo ob plenumu kulturnih delavcev, ki bo v Velenju.

Zbor deluje kot samostojno društvo. Sestavljajo ga najboljši pevci iz raznih šol Maribora. Zbor strokovno vodi, vadi in mu dirigira Branko Rajšter, glasbeni pedagog, na klavirju pa zbor spremlja Nevenka Hohnjec.

Poslušalci obeh koncertov na Jesenicah so najboljši mladinski pevski zbor v Evropi z zanimanjem poslušali in mu za njegovo kvalitetno izvajanje dali vse priznanje.

B.

VRSTNI RED PROSILCEV STANOVANJ ZA LETO 1980

Odbor za stanovanjska vprašanja pri delavskem svetu železarne Jesenice objavlja predlog dopolnjenega vrstnega reda z novimi prosilci za stanovanja v skladu z 32. členom pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev v delovni organizaciji železarna Jesenice.

Na objavljeni predlog imajo pravico podati pripombe vsi delavci TOZD in delovnih skupnosti železarne in sindikalne organizacije. Pripombe v pisni obliki zbira odbor za stanovanjska vprašanja 15 dni po objavi.

Na osnovi zbranih podatkov bo odbor za stanovanjska vprašanja sprejel vrstni red.

Odbor je na svoji šesti seji 12. decembra 1979 tudi predlagal, da se prek samoupravnih delovnih skupin začne razprava o uvedbi namenskega varčevanja za pridobitev stanovanjske pravice, in sicer tako, da bi se kandidati za stanovanje že ob vložitvi vloge zavezali za podpisano izjavo, da bodo namensko varčevali za finančno soudeležbo.

bo. Ta izjava bi bila dokument, na osnovi katerega bi na oddelku za obračun osebnega dohodka mesečno odtegovali določeno vsoto.

Tak predlog se je izoblikoval na podlagi vsakoletnih izkušenj ob dodelitvi stanovanj, ko prosilci nimajo privarčevanega denarja za finančno soudeležbo kot prispevek za pridobitev stanovanjske pravice in zato večkrat stanovanje odklonijo, čeprav so glede na potrjena finančno sposobni plačati prispevek.

KADROVSKI SEKTOR
odd. za družbeni standard

TEK. ST.	PRIMEK IN IME	TOČKE PO PRAVIL.	DATUM VLOŽ. VLOGE	VRSTA STANOVANJA	ŠTEV. CLA. NOV.	OBRAT	DEL. ST.
1	SVETINA ADI	387	19 12 1977	GARSONJERA	1	33 PROFILARNA	20790
2	ERLAH FRANC	379	10 10 1979	DVOSOBNO	3	13 VALJ. ZICE	06925
3	LAPANJA VENCESLAV	371	27 02 1975	DVOSOBNO	3	37 ZEBLJARNA	16934
4	KRSTANJ VILJAMIR	370	05 07 1979	GARSONJERA	1	31 HLAD. VALJ.	00985
5	HATČIČ AVDO	365	04 04 1975	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	23897
6	MEĐIČ IDRIZ	364	05 06 1979	DVOSOBNO	4	01 PLAVZ	18779
7	DEBEVČ JANEZ	354	09 08 1979	GARSONJERA	1	32 ŽICARNA	18904
8	ALISIČ ASIM	346	22 02 1978	TROSOBNO	4	89 TRANSPORT	18885
9	SIMIONOV VANCE	345	04 11 1976	TROSOBNO	5	35 JEKLOVLEK	17964
10	KOVAR IVAN	345	21 02 1979	DVOSOBNO	3	82 REM. DEL.	23930
11	KOLMAN ALOJZ	336	22 03 1976	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	24220
12	MAVRI RUDOLF	333	26 09 1974	GARSONJERA	1	32 ŽICARNA	20684
13	MILJANOVIC BOŠKO	333	25 12 1979	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	20684
14	ŠTRMFELJ CILKA	326	19 06 1979	GARSONJERA	1	99	
15	ROT ANGELA	325	28 02 1977	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	80707
16	MEKINDA JOZICA	324	21 05 1979	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	21524
17	OSMANČEVIĆ FAJIB	322	11 07 1974	DVOSOBNO	3	94 KADR. SPLOS.	29642
18	DERLING MIROSLAV	321	18 10 1973	ENOSOBNO	2	98 DRUŽB. PREH.	60021
19	ČUPAČ LAJČA	320	12 12 1978	TROSOBNO	6	82 REM. DEL.	22770
20	DEBELAK STANKO	319	09 11 1979	DVOSOBNO	4	33 PROFILARNA	26389
21	AVGUŠTIN ZLATKO	318	22 03 1976	GARSONJERA	1	18 VALJ. 2400	21382
22	BEHLIČ IBAHIM	318	02 02 1979	DVOSOBNO	4	32 ŽICARNA	30610
23	BAHTIČ LATIF	317	10 07 1975	DVOSOBNO	3	35 JEKLOVLEK	23694
24	ŠOTLAR MAKSIMILJAN	317	16 05 1979	TROSOBNO	4	02 JEKLARNA	21141
25	GERŽIČ MUHAREM	314	06 04 1973	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	30865
26	SUBOTIČ RADE	314	26 08 1976	DVOSOBNO	3	35 JEKLOVLEK	29062
27	AMIDŽIČ SEVKO	313	23 08 1974	GARSONJERA	1	01 PLAVZ	23085
28	PAJNTAR FRANC	313	17 10 1979	DVOSOBNO	3	98 DRUŽB. PREH.	60747
29	TRAKO SENADA	310	16 08 1978	TROSOBNO	4	36 ELEKTRODNI	25025
30	MALEK NADA	307	24 10 1979	GARSONJERA	1	82 REM. DEL.	25116
31	KRNICAR SREČO	305	25 10 1978	TROSOBNO	4	82 REM. DEL.	81448
32	CUND ZDENKO	304	02 05 1979	GARSONJERA	1	11 BLOOMING	22997
33	KUNSEK MARKO	304	29 08 1979	GARSONJERA	1	82 REM. DEL.	81038
34	ROTAJ VINKO	304	08 11 1979	GARSONJERA	1	13 VALJ. ZICE	25675
35	KOČET IVAN	303	17 10 1975	DVOSOBNO	3	92 KOMERC. FIN.	27972
36	MEVED ROZALIJA	302	02 11 1976	GARSONJERA	1	83 VZDRŽEV.	25545
37	PAZLAR VINKO	299	07 06 1978	GARSONJERA	1	89 TRANSPORT	22761
38	RABIČ JANEZ	299	16 05 1979	ENOSOBNO	2	82 REM. DEL.	27328
39	DIVJAK FRANC	298	28 02 1975	DVOSOBNO	3	32 ŽICARNA	29284
40	SOVLJ MIROSLAV	298	05 03 1975	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	81281
41	SVETINA CIRIL	297	05 01 1977	GARSONJERA	1	11 BLOOMING	09761
42	SIMENC FRANC	297	09 02 1979	DVOSOBNO	3	89 TRANSPORT	03249
43	KOLNAR MIHAEL	295	10 03 1978	DVOSOBNO	4	35 JEKLOVLEK	25679
44	KOŠIR JURE	294	15 01 1979	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	25363
45	JOVANOVIČ GORGI	293	12 11 1974	TROSOBNO	4	94 KADR. SPLOS.	32130
46	KRAMAR CVETKA	293	21 07 1978	GARSONJERA	1	01 PLAVZ	27333
47	MEDIZAVEC FRANC	292	29 05 1975	GARSONJERA	1	31 HLAD. VALJ.	04747
48	ZMITEK MARJAN	291	03 02 1977	DVOSOBNO	3	13 VALJ. ZICE	25821
49	DABIČ DRAGUTIN	289	09 09 1979	DVOSOBNO	3	97 EK. TKR. NOV.	27703
50	BANOSEK ALOJZ	289	20 12 1974	DVOSOBNO	4	13 VALJ. ZICE	29633
51	VUKALIČ ALE	289	15 04 1975	GARSONJERA	1	94 KADR. SPLOS.	28475
52	MARŠE TATJANA	289	22 12 1975	GARSONJERA	1	87 ENERGETIKA	26667
53	OGREINC IVAN	288	25 02 1975	TROSOBNO	5	97 EK. TKR. NOV.	27262
54	ALEKSIČ DRAGICA	288	25 06 1979	DVOSOBNO	3	11 BLOOMING	29901
55	PETROV JANE	287	19 06 1975	GARSONJERA	1	01 PLAVZ	27042
56	ZELENIK JOŽE	285	27 11 1975	TROSOBNO	4	35 JEKLOVLEK	29033
57	KAPIČ HASAN	285	18 08 1976	DVOSOBNO	3	82 REM. DEL.	23665
58	KEMPERLE MIRAN	285	24 09 1978	DVOSOBNO	3	89 TRANSPORT	28033
59	REMAR JOŽE	285	06 07 1977	TROSOBNO	3	21 HVB	28794
60	ŽURMAN MARJAN	285	05 11 1977	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	30186
61	STEFANOVIČ ILČO	284	04 05 1976	GARSONJERA	1	01 PLAVZ	28835
62	PIVAČ ISMET	284	01 06 1978	ENOSOBNO	2	82 REM. DEL.	28318
63	ČURDIČ ZAIM	284	27 07 1979	DVOSOBNO	2	98 DRUŽB. PREH.	60880
64	ALKIČ HALIDA	283	09 04 1975	DVOSOBNO	2	82 REM. DEL.	28318
65	MAZIČ ESAD	284	22 02 1974	DVOSOBNO	3	97 EK. TKR. NOV.	27202
66	ČIHRMIRO	282	16 10 1975	DVOSOBNO	3	98 DRUŽB. PREH.	60884
67	DZINDIČ MEJRA	282	06 01 1977	DVOSOBNO	6	83 VZDRŽEV.	27403
68	ŽUPANČIČ PAVEL	282	04 05 1977	GARSONJERA	1	32 ŽICARNA	25674
69	ŽVAGEN ALOJZ	282	31 10 1978	ENOSOBNO	2	97 EK. TKR. NOV.	29129
70	ZEN JANEZ	281	09 06 1975	DVOSOBNO	3	13 VALJ. ZICE	30653
71	DŽAFIČ ZULFO	281	04 03 1976	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	28026
72	PUKIČ ALOJZ	280	08 11 1974	GARSONJERA	1	81 STROJ. DEL.	28010
73	PLAVSIČ NIKOLA	280	01 09 1975	DVOSOBNO	3	87 EK. TKR. NOV.	28198
74	DZAMASTAGIČ VEHID	280	24 12 1976	DVOSOBNO	3	83 VZDRŽEV.	25438
75	JAN MILAN	280	28 12 1976	GARSONJERA	1	06 LVARNA	25278
76	SEBANIČ MILAN	280	03 02 1979	DVOSOBNO	4	35 JEKLOVLEK	28581
77	OMANOVIČ OSMAN	279	18 12 1978	DVOSOBNO	4	89 TRANSPORT	23566
78	KARČIČ ADEM	279	2 09 1978	GARSONJERA	1	02 JEKLARNA	28990
79	BODIČ ALMAZ	279	04 09 1978	GARSONJERA	1	82 REM. DEL.	28997
80	BANOVIČ MIČO	278	28 08 1975	GARSONJERA	1	82 REM. DEL.	28997
81	PONJAVIČ PEJO	278	21 10 1975	DVOSOBNO	4	81 STROJ. DEL.	28022
82	JAGURDIČA FAHIM	277	21 11 1975	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	28714
83	TROJER RADOVAN	277	25 01 1977	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	28401
84	PLIVAC ESAD	276	17 01 1975	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	29699
85	MLADENOVIČ TOMISLAV	276	16 08 1976	GARSONJERA	1	21 HVB	27343
86	BUGANIČ ADEM	276	12 06 1978	ENOSOBNO	2	94 KADR. SPLOS.	19212
87	ALISIČ MUHAREM	275	01 09 1975	DVOSOBNO	3	89 TRANSPORT	30559
88	PASIČ REDŽEP	275	12 03 1976	GARSONJERA	1	32 ŽICARNA	27192
89	SAVIČ MLADŽAN	275	14 07 1976	DVOSOBNO	3	82 REM. DEL.	27920
90	GORŠE TOMAZ	275	30 08 1976	DVOSOBNO	3	83 VZDRŽEV.	29863
91	BUHA MIROSLAV	275	09 06 1978	TROSOBNO	4	31 HLAD. VALJ.	04549
92	KELVIŠAR IGOR	274	09 06 1978	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	26063
93	DAUTOVIČ IBRO	274	14 04 1972	DVOSOBNO	3	31 HLAD. VALJ.	30328
94	SRAČIČ URSKA	274	18 04 1975	GARSONJERA	1	21 HVB	27848
95	PANZARLOVIČ BORA	274	19 08 1976	DVOSOBNO	3	35 JEKLOVLEK	29078
96	ŽASEV TIME	273	12 11 1973	DVOSOBNO	3	11 BLOOMING	28040
97	DŽURJIČ ANTON	273	04 04 1977	DVOSOBNO	3	82 REM. DEL.	29464
98	NIKOLIČ RATKO	273	06 04 1977	GARSONJERA	1	81 STROJ. DEL.	28872
99	NUMANOVIČ RASIM	273	25 01 1978	GARSONJERA	1	83 VZDRŽEV.	29111
100	HAVIČ FADIL	272	22 10 1976	DVOSOBNO	3	21 HVB	31558
101	KRAGULJ ZORAN	272	26 05 1977	ENOSOBNO	2	81 STROJ. DEL.	28724
102	KRAŠOVEC MIRKO	272	02 02 1978	TROSOBNO	5	97 EK. TKR. NOV.	28021
103	BABIČ JANEZ	272	21 07 1978	GARSONJERA	1	18 VALJ. 2400	29810
104	STOJAN MARJANA	271	05 03 1975	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	30896
105	DŽINIČ AVDO	271	23 12 1975	ENOSOBNO	4	89 TRANSPORT	28090
106	KONDIČ MILAN	271	23 11 1976	DVOSOBNO	2	87 ENERGETIKA	29462
107	BEŠIČ SAFET	271	09 12 1976	ENOSOBNO	2	32 ŽICARNA	28569
108	JOVANOVIČ ČEDOMIR	270	30 01 1978	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	28635
109	DALJEVIČ RAKA	270	17 07 1972	DVOSOBNO	3	11 BLOOMING	27678
110	HERJOT JORDAN	270	24 07 1973	GARSONJERA	1	83 VZDRŽEV.	29249
111	IBRAHIMOVIČ ALIJA	270	20 04 1976	ENOSOBNO	2	13 VALJ. ZICE	29229
112	NIKOLOVSKI BORO	270	10 08 1976	ENOSOBNO	2	81 STROJ. DEL.	28500
113	REBERNIK FRANC	270	02 10 1976	ENOSOBNO	2	97 EK. TKR. NOV.	28823
114	JERŠIN BRANKO	269	22 01 1976	TROSOBNO	4	02 JEKLARNA	19528
115	DREŠAR VALENTIN	269	22 03 1973	ENOSOBNO	2	83 VZDRŽEV.	29838
116	SABOTIN FRANC	269	07 05 1975	GARSONJERA	1	92 KOMERC. FIN.	28222
117	PRETNAR MARIJA	269	26 11 1975	DVOSOBNO	3	31 HLAD. VALJ.	27889
118	JAN POLONA	269	29 01 1976	DVOSOBNO	3	97 EK. TKR. NOV.	30421
119	SKUBE ANTON	269	16 02 1976	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	30513
120	HANDANAGIČ HUŠE	269	17 03 1976	GARSONJERA	1	83 VZDRŽEV.	29801
121	TOMIČ TIHOMIR	269	05 05 1976	DVOSOBNO	2	94 KADR. SPLOS.	30187
122	CIZMIČ ADIL	269	26 08 1976	DVOSOBNO	2	01 PLAVZ	27654
123	DRAGIČEVIČ IVAN	269	20 09 1976	GARSONJERA	1	82 REM. DEL.	27627
124	PETROVIČ MATO	269	15 05 1978	ENOSOBNO	2	21 HVB	30944
125	VLAHEK SREČKO	269	23 08 1979	DVOSOBNO	2	02 JEKLARNA	27023
126	KRAMAR MARJAN	268	31 08 1976	GARSONJERA	1	83 VZDRŽEV.	26800
127	POLANEČ MARJAN	268	10 02 1977	DVOSOBNO	3	87 ENERGETIKA	29645
128	TROŠT RUDOLF	268	14 03 1977	DVOSOBNO	3	11 BLOOMING	28824
129	HRVAČANIN MIODRAG	268	13 06 1977	DVOSOBNO	3	83 VZDRŽEV.	28688
130	HOROZOVIČ HIMZO	268	01 09 1977	TROSOBNO	5	94 KADR. SPLOS.	22212
131	BOTOJČIČ RASIM	268	16 12 1977	GARSONJERA	1	11 BLOOMING	29308
132	TERZIČ HASAN	268	21 08 1978	GARSONJERA	1	32 ŽICARNA	27142
133	KILJUNIČ HUŠEIN	268	23 11 1978	DVOSOBNO	4	32 ŽICARNA	26495
134	MILJKOVIČ DŽURO	268	27 08 1979	GARSONJERA	1	82 REM. DEL.	29467
135	PANIČ SIMO	267	03 05 1974	DVOSOBNO	3	21 HVB	29714
136	SINKOVIČ FRANC	267	29 12 1975	DVOSOBNO	3	11 BLOOMING	28874
137	NIKOLIČ MILENKO	267	29 03 1977	DVOSOBNO	3	83 VZDRŽEV.	27523
138	BJELOPOLJAC MUJO	267	24 02 1978	GARSONJERA	1	21 HVB	31924
139	JURKOVIČ MIHA	267	06 04 1978	DVOSOBNO	3	21 HVB	28556
140	ROŠIČ SULEJMAN	267	30 05 1978	DVOSOBNO	3	31 HLAD. VALJ.	29577
141	LOVIČ SENAD	267	04 10 1978	DVOSOBNO	2	02 JEKLARNA	29575
142	KRETIČ MILAN	266	13 04 1976	TROSOBNO	4	02 JEKLARNA	22468
143	HELANOVIČ JOCO	266	13 04 1976	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	30274
144	STAGIČ FADIL	266	24 05 1976	DVOSOBNO	3	82 REM. DEL.	28828
145	ALJEVIČ FADIL	266	20 01 1977	GARSONJERA	1	32 ŽICARNA	28893
146	ZRNIČ CEDO	266	06 05 1977	GARSONJERA	1	11 BLOOMING	28936
147	MUŠIČ SEF	266	25 10 1977	DVOSOBNO	3	33 PROFILARNA	31374
148	KESIČ REFIK	266	22 08 1978	TROSOBNO	7	01 PLAVZ	31008
149	BERTONČELJ SANDI INČ	266	22 08 1978	ENOSOBNO	2	13 VALJ. ZICE	30025
150	ČATIČ ILIJAZ	265	05 12 1978	TROSOBNO	7	35 JEKLOVLEK	26918
151	BEČAR SUAD	265	05 10 1976				

DIJAK FRANC

298

28 02 1975

DVOSOBNO

3

32 ŽICARNA

29284

40

SOVLJ MIROSLAV

298

05 03 1975

GARSONJERA

1

97 EK. TKR. NOV.

81281

41

SVETINA CIRIL

297

05 01 1977

DVOSOBNO

3

11 BLOOMING

09761

42

SIMENC FRANC

297

09 02 1979

DVOSOBNO

3

89 TRANSPORT

03249

43

ČOLNAR MIHAEL

295

10 03 1978

TROSOBNO

4

35 JEKLOVLEK

25579

44

KOSIR JURE

294

15 01 1979

DVOSOBNO

4

02 JEKLARNA

25363

45

JOVANOVIČ GORGI

293

12 11 1978

TROSOBNO

4

94 KADR. SPLOS.

32130

46

KRAMAR CETKA

292

21 07 1978

GARSONJERA

1

01 PLAVZ

27933

47

MEĐIČ VECERJAN

292

29 05 1975

TROSOBNO

4

31 HLAD. VALJ.

25821

48

ZMETEK MARJAN

291

03 02 1977

GARSONJERA

1

13 VALJ. ZICE

25821

49

DABIČ DRAGUTIN

290

09 09 1976

DVOSOBNO

3

97 EK. TKR. NOV.

27703

50

RANOSEK ALOJZ

289

20 12 1974

DVOSOBNO

4

13 VALJ. ZICE

29632

51

VUKALIČ ALE

289

15 04 1975

GARSONJERA

1

94 KADR. SPLOS.

28475

52

MAKSE TATJANA

289

22 12 1975

GARSONJERA

1

87 ENERGETIKA

26667

53

OGRINC IVAN

288

25 02 1975

TROSOBNO

5

97 EK. TKR. NOV.

27262

54

ALEKSIČ DRAGICA

288

25 06 1979

DVOSOBNO

3

11 BLOOMING

29901

55

PETROV JANE

287

19 06 1975

GARSONJERA

1

01 PLAVZ

27042

56

ZELENIČ JOŽE

285

27 11 1975

TROSOBNO

4

35 JEKLOVLEK

29033

57

KAPIČ HASAN

285

18 08 1976

DVOSOBNO

3

82 REM. DEL.

23665

58

KEMPERLE MIRAN

285

24 09 1976

DVOSOBNO

3

89 TRANSPORT

28033

59

REMAR JOŽE

285

08 07 1977

TROSOBNO

3

21 HVB

28794

60

ZURMAN MARJAN

285

05 11 1977

DVOSOBNO

3

02 JEKLARNA

30186

61

STEFANOVIČ ILČO

284

04 05 1976

GARSONJERA

1

01 PLAVZ

28835

62

PIVČIČ ISMET

284

01 09 1978

ENOSOBNO

2

82 REM. DEL.

28818

63

ČORDEČ ZAIM

284

27 07 1979

DVOSOBNO

2

98 DRUŽB. PREH.

60880

64

ALDIČ HALIDA

283

09 04 1975

DVOSOBNO

3

34 VRATN. POD.

21362

65

MAZIČ ESAD

282

22 02 1974

DVOSOBNO

3

97 EK. TKR. NOV.

17202

66

ČIH MIRKO

282

16 10 1975

DVOSOBNO

6

88 DRUŽB. PREH.

60888

67

DŽINDIČ MEJRA

282

06 01 1977

DVOSOBNO

3

83 VZDRŽEV.

27403

68

ZUPANČIČ PAVEL

282

04 05 1977

GARSONJERA

1

32 ŽICARNA

25674

69

ZVAGEN ALOJZ

282

31 10 1978

ENOSOBNO

2

97 EK. TKR. NOV.

29129

70

ŽEN JANEZ

281

09 06 1975

DVOSOBNO

3

13 VALJ. ZICE

30653

71

DŽAFIČ ZULFO

281

04 03 1976

DVOSOBNO

3

02 JEKLARNA

28026

72

PUKSIČ ALOJZ

280

08 11 1974

GARSONJERA

1

81 STROJ. DEL.

28010

73

PLAVSIČ NIKOLA

280

01 09 1975

DVOSOBNO

3

97 EK. TKR. NOV.

28198

74

DŽAMASTAGIČ VEHD

280

24 12 1976

DVOSOBNO

3

83 VZDRŽEV.

25439

75

JAN MILAN

280

28 12 1976

GARSONJERA

1

06 JEKLARNA

25278

76

SEBANIČ OSMAN

279

03 02 1979

DVOSOBNO

1

35 JEKLOVLEK

28551

77

KAZIČ ADEM

279

24 09 1976

DVOSOBNO

3

21 HVB

31242

78

HODIČ ALMAZ

279

04 09 1978

GARSONJERA

1

89 TRANSPORT

23566

79

BANOVIČ MIČO

278

28 08 1975

GARSONJERA

1

02 JEKLARNA

28990

80

PONJAVIČ PEJO

278

21 10 1975

GARSONJERA

1

82 REM. DEL.

28997

81

JAGURDIČ FAHIM

277

21 11 1975

DVOSOBNO

4

81 STROJ. DEL.

30822

82

TROJER RADOVAN

277

25 01 1977

GARSONJERA

1

97 EK. TKR. NOV.

26714

83

PLIVAC ESAD

276

17 01 1975

DVOSOBNO

4

02 JEKLARNA

28401

84

MLADENIČ TOMISLAV

276

16 08 1976

ENOSOBNO

2

02 JEKLARNA

29699

85

BUGANIK ADEM

276

22 12 1977

GARSONJERA

1

21 HVB

27343

86

ALIŠIČ MUHAREM

276

12 06 1978

ENOSOBNO

2

94 KADR. SPLOS.

19212

87

PASIČ REDŽEP

275

01 09 1975

DVOSOBNO

3

89 TRANSPORT

30559

88

SAVIČ MLADŽAN

275

12 03 1976

GARSONJERA

1

32 ŽICARNA

27192

89

GORŠE TOMAZ

275

14 07 1976

DVOSOBNO

3

82 REM. DEL.

27920

90

BUHA MIROSLAV

275

30 08 1976

DVOSOBNO

4

83 VZDRŽEV.

28963

91

KELVIŠAR IGOR

275

06 06 1978

TROSOBNO

4

31 HLAD. VALJ.

24498

92

KALTOVIČ IBO

274

14 12 1972

DVOSOBNO

3

02 JEKLARNA

26065

93

SRANČ URŠKA

274

18 04 1975

DVOSOBNO

3

31 HLAD. VALJ.

30328

94

PANZALOVIC BORA

274

19 08 1976

GARSONJERA

1

21 HVB

27848

95

ZASEV TIME

273

12 11 1973

DVOSOBNO

3

35 JEKLOVLEK

29078

96

DŽURJIČ ANTON

273

04 04 1977

DVOSOBNO

3

11 BLOOMING

28040

97

NIKOLIČ RATKO

273

06 04 1977

DVOSOBNO

3

82 REM. DEL.

29464

98

NUMANOVIČ RASIM

273

25 01 1976

GARSONJERA

1

81 STROJ. DEL.

28872

99

HAVIČ FADIL

272

22 10 1976

GARSONJERA

1

83 VZDRŽEV.

29111

100

KRAGULJ ZORAN

272

26 05 1977

DVOSOBNO

3

21 HVB

31558

101

KRASOVEC MIRKO

272

02 02 1978

ENOSOBNO

2

81 STROJ. DEL.

26724

102

BABIČ JANEZ

272

21 07 1978

TROSOBNO

5

97 EK. TKR. NOV.

28021

103

STOJAN MARJANA

271

05 03 1975

GARSONJERA

1

18 VALJ. 2400

29810

104

DŽINIČ AVDO

271

23 12 1975

DVOSOBNO

3

02 JEKLARNA

30896

105

KONDIČ MILAN

271

23 11 1976

DVOSOBNO

4

89 TRANSPORT

28090

106

BESIČ SAFET

271

09 12 1976

107

JOVANOVIČ CEDOMIR

271

30 06 1978

DVOSOBNO

2 32 ŽICARNA | 28569 |

108

DALJEVIČ RAJKO

270

17 01 1972

DVOSOBNO

3 02 JEKLARNA | 28533 |

109

HRISTOV JORDAN

270

24 07 1973

DVOSOBNO

3 11 BLOOMING |

 27678 |

110

IBRAHIMOVIČ ILIJA

270

20 04 1976

GARSONJERA

1 83 VZDRŽEV. |

 29249 |

111

NIKOLSKI BORO

270

10 08 1976

ENOSOBNO

2 13 VALJ. ZICE |

 29229 |

112

REBERNIK FRANC

270

02 10 1976

DVOSOBNO

2 81 STROJ. DEL. |

 28500 |

113

JERŠIN BRANKO

270

22 11 1976

ENOSOBNO

2 97 EK. TKR. NOV. |

 28823 |

114

DREŠAR VALENTIN

269

22 03 1973

TROSOBNO

4 02 JEKLARNA |

 19528 |

115

SABOTIN FRANC

269

07 05 1975

ENOSOBNO

2 83 VZDRŽEV. |

 29838 |

116

PRETNAR MARIJA

269

26 11 1975

GARSONJERA

1 92 KOMERC. FIN. |

 29222 |

117

JAN POLONA

269

29 01 1976

DVOSOBNO

3 31 HLAD. VALJ. |

 27889 |

118

SKUBE ANTON

269

16 02 1976

DVOSOBNO

3 97 EK. TKR. NOV. |

 30421 |

119

HANDANAGIĆ HUSE

269

17 03 1976

DVOSOBNO

3 02 JEKLARNA |

 30513 |

120

TOMIČ TIHOMIR

269

05 05 1976

GARSONJERA

1 83 VZDRŽEV. |

 29051 |

121

ČIZMIČ ADIL

269

26 08 1976

ENOSOBNO

2 02 JEKLARNA |

 29301 |

122

DRAGIČEVIČ IVAN

269

20 09 1976

DVOSOBNO

3 94 KADR. SPLOS. |

 30187 |

123

PETROVIČ MATO

269

15 05 1978

GARSONJERA

1 01 PLAVZ |

 30187 |

124

LAHKEK SREČKO

268

25 06 1978

ENOSOBNO

2 82 REM. DEL. |

 27627 |

125

KRAMAR MARJAN

268

31 08 1976

DVOSOBNO

2 21 HVB |

 30944 |

126

POLANEC MARJAN

268

02 10 1977

GARSONJERA

1 02 JEKLARNA |

 27023 |

127

TROŠT RUDOLF

268

14 03 1977

DVOSOBNO

3 83 VZDRŽEV. |

 26800 |

128

HRVČANIN MIRODRAG

268

13 06 1977

DVOSOBNO

3 87 ENERGETIKA |

 29645 |

129

HOROZOVIČ HIMZO

268

01 09 1977

DVOSOBNO

3 11 BLOOMING |

 28824 |

130

BOTOJČIČ RASIM

268

16 12 1977

DVOSOBNO

3 83 VZDRŽEV. |

 28688 |

131

TERZIČ HASAN

268

21 08 1978

TROSOBNO

5 94 KADR. SPLOS. |

 22212 |

132

KLJUNIČ HUSEIN

268

23 11 1978

GARSONJERA

1 11 BLOOMING |

 29308 |

133

MILJKOVIČ DŽURO

268

27 08 1979

GARSONJERA

1 32 ŽICARNA |

 27142 |

134

PANIČ SIMO

267

03 05 1974

DVOSOBNO

4 32 ŽICARNA |

 26495 |

135

SINKOVIČ FRANC

267

29 12 1975

GARSONJERA

1 82 REM. DEL. |

 29467 |

136

NIKOLIČ MILENKO

267

29 03 1977

DVOSOBNO

3 21 HVB |

 29714 |

137

BJELOPOLJAC MUJO

267

24 02 1978

DVOSOBNO

3 11 BLOOMING |

 28874 |

138

JURKOVIČ MIHA

267

06 04 1978

GARSONJERA

1 83 VZDRŽEV. |

 27523 |

139

ROSIČ SULEJMAN

267

30 05 1978

DVOSOBNO

3 21 HVB | 31924 |

140

LOVIČ SENAD

267

04 10 1978

DVOSOBNO

3 21 HVB |

 28556 |

141

KRSTIČ MILAN

266

13 04 1976

DVOSOBNO

3 31 HLAD. VALJ. |

 29577 |

142

BJELONOVIČ JOČO

266

24 05 1976

ENOSOBNO

2 02 JEKLARNA |

 28575 |

143

STANOJEVIČ LJUBO

266

24 05 1976

TEK. ST.	PRIMEK IN IME	TOČKE PO PRAVIL.	DATUM LOZ. VLOGE	VRSTA STANOVANJA	ŠTEV. ČLANOV	OBRAT	DEL. ST.
337	KOBENTAR HELA	243	08.01.1978	GARSONJERA	1	92 KOMERC. FIN.	80224
338	ČEPKA ANTON	243	28.01.1978	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	30171
339	DANILOV TOME	243	02.02.1978	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	30662
340	MATUŠ KATARINA	243	27.02.1978	DVOSOBNO	3	94 KADR. SPLOS.	31195
341	KONDIC MIRA	243	05.04.1978	TROSOBNO	4	99	
342	PRAČALIĆ SELIM	243	12.04.1978	ENOSOBNO	2	11 BLOOMING	27785
343	NAUNOV JOVICA	243	11.09.1978	GARSONJERA	2	89 TRANSPORT	30108
344	TREVEN FRANC DIPL. SC	243	01.03.1979	GARSONJERA	1	94 KADR. SPLOS.	32161
345	KADIRIĆ MUHAREM	243	11.04.1979	ENOSOBNO	2	83 VZDRŽEV.	31389
346	SUBASIĆ HASO	243	09.05.1979	ENOSOBNO	2	21 HVB	31919
347	JEGINOV FERID	243	23.05.1979	DVOSOBNO	3	21 HVB	31583
348	TOMEŠIĆ ANDRIJA	242	03.12.1974	DVOSOBNO	3	32 ŽICARNA	30111
349	SMILOVIĆ AHMO	242	06.02.1975	TROSOBNO	4	02 JEKLARNA	30286
350	JMSIROVIĆ JUSUF	242	09.12.1976	GARSONJERA	1	39 PROFILARNA	30954
351	ANGELOV LJUBCO	242	10.03.1977	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	31337
352	INTIHAR VLASTA	242	04.10.1977	GARSONJERA	1	83 VZDRŽEV.	31278
353	DOČIĆ MILORAD	242	12.12.1977	DVOSOBNO	3	11 BLOOMING	31566
354	GRČIĆ MUHAMED	242	02.02.1978	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	31905
355	ARSOV FIDANCO	242	06.03.1978	DVOSOBNO	3	11 BLOOMING	29895
356	HAFIZOVIĆ BECIR	242	10.07.1978	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	28913
357	MUMINOVIĆ HUSEIN	241	04.04.1974	DVOSOBNO	4	11 BLOOMING	27755
358	TADIĆ JOZO	241	03.02.1975	TROSOBNO	6	11 BLOOMING	22171
359	URSIC RADOMIL	241	04.06.1975	GARSONJERA	1	83 VZDRŽEV.	30764
360	JAKELJ EMIL	241	09.03.1977	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	30133
361	TRAJANOV DRAGAN	241	11.08.1977	ENOSOBNO	2	33 PROFILARNA	30960
362	UTROŠA ZLATA	241	30.03.1978	ENOSOBNO	2	21 HVB	31442
363	SMIT STANE	241	27.06.1978	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	31161
364	BLAGOJEVIĆ NEDELJKO	241	26.08.1978	ENOSOBNO	2	82 REM. DEL.	30787
365	SUPUK MIRSAĐ	241	13.12.1978	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	31268
366	NUHANOV KASIM	241	18.12.1978	ENOSOBNO	2	36 ELEKTRODNI	30704
367	NEMECIĆ DIŠKO	240	05.03.1979	GARSONJERA	1	33 PROFILARNA	32685
368	ASČIĆ MUSTAFA	240	12.11.1979	DVOSOBNO	3	82 REM. DEL.	27461
369	STOJANOV JORDAN	239	01.08.1975	GARSONJERA	1	83 VZDRŽEV.	31164
370	KOKALJ RADO	239	31.12.1976	ENOSOBNO	2	89 TRANSPORT	31749
371	TORBIĆ MILANKO	239	31.05.1978	DVOSOBNO	4	31 HLAD. VALJ.	32480
372	ČATIĆ HUSNIJA	239	23.10.1978	ENOSOBNO	2	83 VZDRŽEV.	31825
373	SPORAR BOJAN	239	25.10.1978	DVOSOBNO	3	94 KADR. SPLOS.	31343
374	MARJANAC SLAVICA	239	12.12.1978	ENOSOBNO	2	82 REM. DEL.	30947
375	KLINAR SREČKO	239	12.04.1979	ENOSOBNO	2	21 HVB	31294
376	BERNARD VOJKO	239	31.05.1979	ENOSOBNO	2	01 PLAVZ	31088
377	STUPAR MITAR	239	14.08.1979	GARSONJERA	1	31 HLAD. VALJ.	30728
378	MAJČENOVIĆ STANKO	239	18.09.1979	DVOSOBNO	3	89 TRANSPORT	34187
379	NEDELJKO STEFAN	239	24.10.1979	GARSONJERA	1	31 HLAD. VALJ.	30683
380	VINDIŠ ANTON	239	14.12.1979	DVOSOBNO	3	01 PLAVZ	31856
381	DJEKIĆ DUŠKO	239	17.12.1979	ENOSOBNO	2	97 EK. TKR. NOV.	29286
382	LIZIĆ ANTON	238	03.03.1977	ENOSOBNO	2	13 VALJ. ŽICE	31693
383	LIZIĆ ASIM	238	22.08.1977	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	31617
384	MITEV KOCE	238	11.11.1977	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	31310
385	KADIRIĆ ASIM	238	23.01.1978	ENOSOBNO	2	36 ELEKTRODNI	31177
386	MULEJ ANA	238	16.02.1978	ENOSOBNO	2	21 HVB	30695
387	REKAR NEVENKA	238	13.03.1978	GARSONJERA	1	81 STROJ. DEL.	31699
388	PFEIFER EMIL	238	24.03.1978	ENOSOBNO	2	11 BLOOMING	30970
389	RASIĆ JURE	238	12.06.1978	GARSONJERA	1	94 KADR. SPLOS.	30706
390	ROPRET LOJZKA	238	26.06.1978	DVOSOBNO	3	01 PLAVZ	30880
391	PETKOVIĆ VLASTIMIR	238	03.10.1978	GARSONJERA	1	11 BLOOMING	30437
392	FOČAKOVIĆ IZET	238	05.10.1978	ENOSOBNO	2	35 JEKLOVLEK	31243
393	KREŠKA TOMO	238	22.11.1978	GARSONJERA	1	89 TRANSPORT	29971
394	BEHADEROVIĆ ZIJAD	238	19.03.1979	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	31929
395	ALAGIĆ BAKIR	238	22.11.1979	GARSONJERA	1	87 ENERGETIKA	30151
396	UŠTIĆ MARJAN	238	28.11.1979	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	27313
397	BEČAREVIĆ MUHAMED	238	17.12.1979	DVOSOBNO	3	94 KADR. SPLOS.	27900
398	CVETANOV JORDAN	237	07.05.1974	GARSONJERA	1	82 REM. DEL.	31329
399	LANGUŠ TANJA	237	23.06.1978	DVOSOBNO	3	21 HVB	31956
400	VUKALIĆ TASIM	237	12.07.1978	GARSONJERA	1	18 VALJ. ŽICE	31133
401	KADIĆ HUSEIN	237	04.09.1978	GARSONJERA	1	13 VALJ. ŽICE	31072
402	KUMALIĆ SUYAD	237	25.10.1978	GARSONJERA	1	02 JEKLARNA	30633
403	ANTONIĆ DUSAN	237	13.12.1978	TROSOBNO	5	31 HLAD. VALJ.	33161
404	BAŠIĆ BAJRO	237	24.09.1979	DVOSOBNO	4	01 PLAVZ	27336
405	CREPLUJA CVIJAN	236	16.05.1973	DVOSOBNO	3	98 DRUŽB. PREH.	28596
406	MICEVSKI METODI	236	06.12.1974	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	31019
407	HLEBANJA BERTA	236	19.01.1977	GARSONJERA	1	97 EK. TKR. NOV.	31808
408	TASIĆ STOJIMIR	236	07.04.1977	GARSONJERA	1	87 ENERGETIKA	31106
409	SLIŠAR METKA	236	20.02.1978	GARSONJERA	1	94 KADR. SPLOS.	30819
410	ALIŠIĆ ZLATAN	236	18.04.1978	DVOSOBNO	2	11 BLOOMING	32589
411	MAHMUDJAN VAHID	236	17.07.1978	ENOSOBNO	2	81 STROJ. DEL.	29610
412	SEMIĆ MILICA	236	13.11.1978	DVOSOBNO	3	83 VZDRŽEV.	29975
413	LJUBIČIĆ HUSEIN	236	30.01.1979	ENOSOBNO	2	32 ŽICARNA	31977
414	HORVAT ANTON	236	26.04.1979	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	30771
415	SELMIOVIĆ FERID	235	22.09.1975	ENOSOBNO	2	06 LIVARNA	31887
416	DENIĆ DJEMAL	235	06.03.1978	DVOSOBNO	3	02 JEKLARNA	31433
417	SAVANOVIĆ BRANKO	235	15.02.1979	DVOSOBNO	3	81 STROJ. DEL.	17925
418	MUSIĆ MIRSAĐ	235	16.05.1979	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	31826
419	TOPIĆ ANTO	235	25.12.1979	TROSOBNO	4	01 PLAVZ	22786
420	DUGAR MARJAN	234	30.12.1974	ENOSOBNO	2	81 STROJ. DEL.	30929
421	EFREMOM VELIČKO	234	13.04.1978	TROSOBNO	4	83 VZDRŽEV.	30788
422	KURBEGOVIĆ VELID	234	22.06.1978	GARSONJERA	1	18 VALJ. ŽICE	32085
423	LAHARAR CVETKA	234	24.07.1978	DVOSOBNO	3	11 BLOOMING	31061
424	SEFERAGIĆ SEAD	234	13.12.1978	GARSONJERA	1	02 JEKLARNA	32674
425	JAKUPOVIĆ HASAN	234	15.02.1979	ENOSOBNO	2	83 VZDRŽEV.	31476
426	REĐIĆ SAKIB	234	02.03.1979	ENOSOBNO	2	18 VALJ. ŽICE	31819
427	ZERIĆ IRFAD	234	05.04.1979	ENOSOBNO	2	83 VZDRŽEV.	31614
428	KOVAČEVIĆ SAVAN	234	17.05.1979	ENOSOBNO	2	81 STROJ. DEL.	31232
429	ALAGIĆ REMZO	234	20.06.1979	ENOSOBNO	2	89 TRANSPORT	32556
430	ZULIĆ MUJO	234	21.06.1979	GARSONJERA	1	37 ZEBLJARNA	27566
431	RAMIĆ MUHAMED	234	28.06.1979	DVOSOBNO	3	83 VZDRŽEV.	31097
432	ROŠIĆ JANEZ	234	10.08.1979	ENOSOBNO	2	33 PROFILARNA	31345
433	ILIĆ DRAGOJE	234	02.10.1979	DVOSOBNO	3	37 ZEBLJARNA	28921
434	MUHIĆ REDŽO	234	06.12.1979	TROSOBNO	4	87 ENERGETIKA	27347
435	STOJANOVSKI SLAVKO	234	20.12.1979	GARSONJERA	1	01 PLAVZ	31323
436	VARMAN ADAM	233	07.12.1973	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	31358
437	PETROVIĆ PETER	233	03.12.1975	GARSONJERA	1	81 STROJ. DEL.	31955
438	VUKALIĆ RASIM	233	26.06.1978	GARSONJERA	1	81 STROJ. DEL.	31117
439	CAMDŽIĆ JAKUB	233	29.08.1978	GARSONJERA	1	81 STROJ. DEL.	31110
440	MAJČIĆ DRAGO	233	19.07.1978	DVOSOBNO	3	83 VZDRŽEV.	30457
441	VIKIĆ RIFET	233	05.09.1978	ENOSOBNO	2	18 VALJ. ŽICE	31350
442	SEFAP SLAVKO	233	22.11.1978	GARSONJERA	1	21 HVB	31648
443	JOVIĆ VOJO	233	08.12.1978	GARSONJERA	1	83 ENERGETIKA	31420
444	NEČIĆ FRANC ING	232	02.02.1978	ENOSOBNO	2	87 ENERGETIKA	31917
445	ZIČAK ENES	232	12.07.1978	DVOSOBNO	3	35 JEKLOVLEK	24209
446	KEČAN ZORAN	232	04.09.1978	GARSONJERA	1	02 JEKLARNA	33181
447	DELIC EJUB	232	24.10.1978	GARSONJERA	1	02 JEKLARNA	23680
448	REKELJ JANA	232	23.11.1978	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	31563
449	LUKAN JOŽICA	232	21.12.1978	ENOSOBNO	2	32 ŽICARNA	31498
450	HADŽIĆ RASIM	232	19.11.1979	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	29805
451	BAJRIĆ HUSEIN	231	14.03.1977	GARSONJERA	1	35 JEKLOVLEK	30635
452	PIBER JERCA	231	14.04.1977	DVOSOBNO	3	83 VZDRŽEV.	31491
453	BOGIĆEVIĆ NIKOLA	231	22.06.1977	GARSONJERA	1	01 PLAVZ	31385
454	KAMENIĆ RAMIZ	231	15.11.1977	ENOSOBNO	2	97 EK. TKR. NOV.	31879
455	MIHAJLOV BLAGOJČO	231	05.04.1978	GARSONJERA	1	94 KADR. SPLOS.	32394
456	SMILOVIĆ MEVLUDIN	231	01.08.1979	ENOSOBNO	2	32 ŽICARNA	31661
457	KANANOVIC REDŽO	230	02.04.1979	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	30488
458	TERSEGLAV JANEZ	230	14.06.1979	ENOSOBNO	2	21 HVB	32218
459	MELIĆ MIRSAĐ	230	12.08.1979	ENOSOBNO	2	32 ŽICARNA	31723
460	MICOV LJUBOMIR	230	26.09.1979	ENOSOBNO	2	83 VZDRŽEV.	31766
461	SMAJLIĆ SUKKA	230	12.10.1979	ENOSOBNO	2	01 PLAVZ	31385
462	MEŽEK IGOR DIPL. ING	229	26.12.1979	ENOSOBNO	2	97 EK. TKR. NOV.	31879
463	MULALIĆ SALKO	229	29.03.1979	DVOSOBNO	3	94 KADR. SPLOS.	32394
464	DUDAKOVIĆ OSMAN	229	19.04.1979	GARSONJERA	1	32 ŽICARNA	31661
465	KADIĆ FADIL	229	26.04.1979	ENOSOBNO	2	83 VZDRŽEV.	32897
466	BUZIMKIĆ HASIM	229	14.05.1979	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	30488
467	DOŠENOVIĆ BRANKO	229	10.08.1979	ENOSOBNO	2	32 ŽICARNA	31723
468	SEJIDINOVIĆ TEUFIK	229	14.08.1979	ENOSOBNO	2	21 HVB	32218
469	MELIĆ RABJIA	229	08.10.1979	ENOSOBNO	2	32 ŽICARNA	32537
470	SARHATLIĆ HAJRIJA	228	08.02.1973	DVOSOBNO	4	98 DRUŽB. PREH.	60907
471	MIVATOVIĆ PETAR	228	26.01.1979	ENOSOBNO	2	83 VZDRŽEV.	31696
472	SMAJIĆ IBRAHIM	228	02.02.1978	GARSONJERA	1	87 ENERGETIKA	31926
473	KEČAN MILORAD	228	04.09.1978	ENOSOBNO	2	81 STROJ. DEL.	31597
474	SAHIOVIĆ FAHRIJA	228	01.12.1978	GARSONJERA	1	02 JEKLARNA	32209
475	PADER IVANKA	228	26.12.1978	ENOSOBNO	2	97 EK. TKR. NOV.	31795
476	MIRKOVIĆ STEVO	228	25.05.1979	GARSONJERA	1	31 HLAD. VALJ.	31220
477	KERIĆ RAJIF	228	05.06.1979	ENOSOBNO	2	02 JEKLARNA	31473
478	SARHATLIĆ HASIB	228	14.06.1979	DVOSOBNO	4	02 JEKLARNA	32720
479	TOMIĆ DRAGOLJUB	228	10.07.1979	DVOSOBNO	4	21 HVB	32128
480	BERONJA MIRKO	228	03.10.1979	GARSONJERA	1	18 VALJ. ŽICE	32514
481	HEŠIĆ ZEJMLI	228	04.10.1979	GAR			

103	SMAJČIĆ MEHMET	145	04 08 1977		ENOSOBNO	2	11	BLOOMING	29275
104	POTOČNIK ANTON	143	28 07 1975	DVOS.	TROSOBNO	1	02	JEKLARNA	25148
105	CEHAJIĆ SABIT	142	03 02 1979		ENOSOBNO	2	02	JEKLARNA	30095
106	PETROV LJUBOMIR	141	04 09 1978		DVOSOBNO	3	02	JEKLARNA	28466
107	DEMEČ IVAN	140	06 10 1978	DVOS.	DVOSOBNO	1	33	PROFILARNA	05730
108	PARIZANIN VOJISLAV	137	20 06 1974		TROSOBNO	3	83	VZDRŽEV.	27287
109	GRGIĆ SLJA	137	20 06 1974		ENOSOBNO	2	98	DRUŽB. PREH.	60884
110	MUSIĆ ISMETA	134	20 12 1976	GARS.	ENOSOBNO	2	36	ELEKTRODNI	29599
111	RUSTJA RUDI	134	23 02 1977		DVOSOBNO	3	31	HLAD. VALJ.	25215
112	HALIMOVIC ASIM	133	03 09 1976		DVOSOBNO	3	83	VZDRŽEV.	31099
113	ROZIĆ ZVONKA	132	14 12 1977		DVOSOBNO	3	83	VZDRŽEV.	28011
114	KERNIC DUSAN	132	16 10 1978		ENOSOBNO	2	42	REM. DEL.	28101
115	CEHAJIĆ EUAD	130	22 03 1976		ENOSOBNO	2	89	TRANSPORT	30763
116	ZVAN PAVEL	130	29 01 1979		GARSONJERA	1	87	ENERGETIKA	26328
117	KOLOMAR JOSIP	130	10 09 1979	DVOS.	TROSOBNO	1	02	JEKLARNA	19249
118	VASIĆ MILENKO	129	07 03 1977	ENOS.	DVOSOBNO	3	02	JEKLARNA	28730
119	PODGORSEK CIRIL	127	11 06 1976		DVOSOBNO	3	33	PROFILARNA	26751
120	SEDLAREVIĆ RADENKO	127	15 07 1976		DVOSOBNO	1	02	JEKLARNA	30627
121	MUSTAFOVSKI IMER	127	20 07 1978		TROSOBNO	1	32	ZICARNA	29546
122	CUZAR SONJA	127	18 01 1979		ENOSOBNO	2	83	VZDRŽEV.	31651
123	HADŽIĆ MUSTAFA	126	03 10 1977		DVOSOBNO	3	36	ELEKTRODNI	29617
124	LEPER NENAD	125	09 02 1979		DVOSOBNO	3	81	STROJ. DEL.	30682
125	BURNIK FRANCI	124	29 08 1974		DVOSOBNO	3	01	PLAVZ.	25696
126	KOKALJ PAVEI	121	13 12 1977	GARS.	ENOSOBNO	2	83	VZDRŽEV.	25123
127	REKIĆ ATIP	120	05 07 1977		DVOSOBNO	3	21	HVB	31543
128	RAVNIN MARIJA-NADA	120	02 12 1977	DVOS.	TROSOBNO	1	92	KOMERC. FIN.	29679
129	NUŽIĆ MANOJLO	119	17 12 1976		DVOSOBNO	3	32	ZICARNA	27796
130	ZMIJEK MARKO	119	23 03 1977		TROSOBNO	1	42	REM. DEL.	23833
131	ZMAN DANI	118	12 05 1977		GARSONJERA	1	92	KOMERC. FIN.	31298
132	HODŽIĆ FADIL	118	22 06 1979	ENOS.	ENOSOBNO	2	02	JEKLARNA	31370
133	JOVEV BOJAN	111	01 09 1978		ENOSOBNO	2	21	HVB	31899
134	KLINAR BOJAN	108	05 07 1977		GARSONJERA	1	98	DRUŽB. PREH.	60844
135	HODŽIĆ SMAIL	108	09 06 1978		ENOSOBNO	2	01	PLAVZ.	31529
136	DINDIĆ MESUD	102	08 02 1977		DVOSOBNO	3	02	JEKLARNA	29988
137	HAUS BRANKO	93	19 01 1979		GARSONJERA	1	81	STROJ. DEL.	30269
138	MIHAJLOVIĆ TOMISLAV	91	22 12 1977		ENOSOBNO	2	89	TRANSPORT	31744
139	ZAMAN KLARA	91	00 00 1979		GARSONJERA	1	82	REM. DEL.	32300
140	BICEK SIMON	90	23 07 1979		GARSONJERA	1	97	EK. TKR. NOV.	30754
141	BERLICH VOJKO	85	09 08 1979		GARSONJERA	1	97	EK. TKR. NOV.	31188
142	VARL DUŠICA	83	09 08 1979	DVOS.	TROSOBNO	1	92	KOMERC. FIN.	81551
143	POGODA R. DUSAN	80	02 08 1979		GARSONJERA	1	83	VZDRŽEV.	31708
144	MLAKAR ANDREJA	78	26 03 1979		GARSONJERA	1	82	REM. DEL.	31828
145	HORVAT DRAGO	75	28 12 1979		GARSONJERA	1	83	VZDRŽEV.	32682
146	DOKIĆ ZARKO	70	13 04 1979		GARSONJERA	1	31	HLAD. VALJ.	26292
147	JAKAC RADMILO	65	07 08 1979		ENOSOBNO	2	92	KOMERC. FIN.	32786
148	BERNARD ANA	60	01 08 1979		TROSOBNO	4	97	EK. TKR. NOV.	31483
149	VOLK MARJAN	46	22 12 1978		ENOSOBNO	2	21	HVB	31391

REŠENA STANOVANJSKA VPRAŠANJA

Z dodelitvijo novozgrajenih stanovanj, s kombinacijami in zamenjavami je odbor za stanovanjska vprašanja od 25. aprila 1979 dalje rešil stanovanjska vprašanja sledečim prsilcem iz vrstnega reda.

Tek. št.	Prilimek in ime	TOZD-DS	Dobljeno stanovanje	Zap. št. vrst. reda
1.	Krapež Edvard	hlad. valj.	trosočno	31
2.	Zurc Jože	SEO, TKR, NG	trosočno	32
3.	Naumovski Miso	jeklarna	trosočno	39
4.	Dudić Drago	energetika	trosočno	50
5.	Juvantić Anton	vzdrževanje	trosočno	54
6.	Škenderović Safet	valj. blum. št.	trosočno	55
7.	Škenderović Munib	hlad. valj.	trosočno	56
8.	Milaković Savka	jeklarnik	trosočno	57
9.	Dobroviček Sergej	vzdrževanje	trosočno	58
10.	Begić Vinko	plavž	trosočno	59
11.	Samaržija Djuro	plavž	trosočno	171
12.	Skubić Marjan	transport	trosočno	178
13.	Šovalj Ante	elektrone	trosočno	208
14.	Čaušević Ejub	jeklarna	trosočno	193
15.	Begović Mujo	hlad. valj.	trosočno	193
16.	Mahmutović Esad	KS I	trosočno	komb.
17.	Dolinar Sašo	vzdrževanje	trosočno	komb.
18.	Brun Jožica	valj. deb. plo.	trosočno	komb.
19.	Domjanec Jože	vzdrževanje	trosočno	komb.
20.	Čatić Idriz	plavž	trosočno	223
21.	Andreja Johan	transport	trosočno	komb.
22.	Torkar Bogomir	stroj. del.	trosočno	komb.
23.	Škabar Stanko	vzdrževanje	trosočno	209
24.	Černe Natalija	HV Bela	trosočno	19
25.	Dugonjić Vebid	jeklarna	trosočno	36
26.	Zlatanov Gorgi	HV Bela	trosočno	41
27.	Atanasov Penčo	transport	trosočno	44
28.	Čamdić Rahman	transport	trosočno	komb.
29.	Škerjanc Bruno	transport	trosočno	61
30.	Terseglav Franc	transport	trosočno	62
31.	Daničlov Jovan	elektrone	trosočno	63
32.	Mujić Safet	plavž	trosočno	66
33.	Šmid Ivanka	upokoj.	trosočno	zamenjava
34.	Rajić Svetko	jeklarna	trosočno	71
35.	Zych Miro	SEO, TKR, NG	trosočno	76
36.	Pretnar Matevz	vzdrževanje	trosočno	77
37.	Ščap Ivan	stroj. del.	trosočno	80
38.	Troblj Ivo	hlad. valj.	trosočno	89
39.	Humeremović Nesib	jeklarna	trosočno	92
40.	Ličof Anica	družb. preh.	trosočno	94
41.	Koder Stane	energetika	trosočno	95
42.	Pogačar Pero	KO-FI	trosočno	98
43.	Petrić Radojka	KS I	trosočno	komb.
44.	Branko Vlahček	transport	trosočno	sofinanc.
45.	Krmelj Emil	remont. del.	trosočno	zamenjava
46.	Bremc Stanislav	upokoj.	trosočno	zamenjava
47.	Jakić Avguštin	HV Bela	trosočno	117
48.	Hadžisulejmanović Ta.	vzdrževanje	trosočno	komb.
49.	Kovac Hilmiša	plavž	trosočno	zamenjava
50.	Šenčeter Ivan	vzdrževanje	trosočno	33
51.	Kotamara Jovo	transport	trosočno	komb.
52.	Luzija Janja	transport	trosočno	zamenjava
53.	Mlinarić Cveto	SEO, TKR, NG	trosočno	komb.
54.	Kejžar Marjan	Kosmoser.	trosočno	komb.
55.	Volčini Anton	transport	trosočno	106
56.	Keserović Enver	upokoj.	trosočno	108
57.	Svetec Stefan	upokoj.	trosočno	zamenjava
58.	Žnidar Franciška	upokoj.	trosočno	zamenjava
59.	Mulej Janez	vzdrževanje	trosočno	17
60.	Alagić Taib	valj. bl. št.	trosočno	70
61.	Numanagić Saima	družb. preh.	trosočno	93
62.	Vojniković Hasan	plavž	trosočno	147
63.	Slepčević Milan	valj. bl. št.	trosočno	63
64.	Dudešin Mihajlo	elektrone	trosočno	33
65.	Avdić Hidajeta	vratni pod.	trosočno	87
66.	Kadić Muharem	transport	trosočno	82
67.	Midžan Mustafa	jeklarna	trosočno	90
68.	Nikolić Vlado	transport	trosočno	komb.
69.	Pretnar Vitomir	KS I	trosočno	67 sofin.
70.	Mavrić Anton	elektrone	trosočno	zamenjava
71.	Živko Alojz	upokoj.	trosočno	zamenjava
72.	Babić Cezim	remont. del.	trosočno	69
73.	Herman Ivan	jeklarna	trosočno	zamenjava
74.	Medić Fehim	hlad. valj.	trosočno	146
75.	Josifova Veselka	KS I	trosočno	104
76.	Branc Marjan	vzdrževanje	trosočno	206
77.	Birk Stane	jeklarnik	trosočno	49
78.	Haskić Mujaga	HV Bela	trosočno	138
79.	Pirić Muradif	plavž	trosočno	73
80.	Adrović Lutvija	energetika	trosočno	komb.
81.	Turkušić Alija	valj. deb. plo.	trosočno	84
82.	Tubin Drago	plavž	trosočno	78
83.	Razinger Jože	valj. bl. št.	trosočno	45
84.	Bradaška Silvo	remont. del.	trosočno	sofinanc.
85.	Lović Ibrahim	livarna	trosočno	182
86.	Čehajić Muarem	plavž	trosočno	153
87.	Cikovski Kirčo	jeklarna	trosočno	159
88.	Zupančič Ivanka	KS I	trosočno	komb.
89.	Preželj Dušan	jeklarna	trosočno	57
90.	Bojić Asim	valj. bl. št.	trosočno	157
91.	Jakimov Blaže	valj. bl. št.	trosočno	47
92.	Mulalić Munib	HV Bela	trosočno	66
93.	Nikić Mladen	upokoj.	trosočno	zamenjava
94.	Gusar Stane	KS I	trosočno	zamenjava
95.	Medja Dragica	elektrone	trosočno	zamenjava
96.	Medja Dragica	elektrone	trosočno	152
97.	Bećarević Cezim	vzdrževanje	trosočno	156
98.	Musić Refik	plavž	trosočno	60
99.	Turkušić Mehmed	jeklarna	trosočno	

VELIKA BRITANIJA

Po britanskih podatkih je v letih 1979 in 1978 deset največjih železarskih družb zahodnega sveta izdelalo naslednje količine surovega jekla v milij. ton:

	1979	1978
1. Nippon Steel, Japonska	33,5	31,2 (1)
2. U. S. Steel, ZDA	27,0	28,4 (2)
3. Bethlehem Steel, ZDA	17,6	17,1 (3)
4. British Steel, Velika Britanija	17,5	16,7 (4)
5. Nippon Kokan, Japonska	14,1	13,4 (5)
6. Thyssen, ZR Nemčija	13,5	11,8 (9)
7. Kawasaki Steel, Japonska	12,7	12,0 (8)
8. Sumitomo, Japonska	12,9	12,0 (7)
9. Pilsider, Italija	12,4	13,0 (6)
10. James & Laughlin, ZDA	10,4	6,7 (17)

Razpredelnica kaže, da so med desetimi največjimi železarskimi družbami štiri japonske, tri iz ZDA in po ena iz Velike Britanije, ZR Nemčije in Italije.

KAKO JE PRIŠLO DO UKINITVE ELEKTRODNE TOVARNE NA BLEJSKI DOBRAVI

Namenil sem se, da napišem nekaj spominov na nekdanjo tovarno elektrod na Blejski Dobravi, ki so jo podrli leta 1936. Še je nekaj delavcev, ki so delali v njej, mnogo pa jih ni več med nami.

Leta 1929 sem prišel na Blejsko Dobravo kot novo pečen inženir. Na delo me je sprejel tedanji direktor inženir Karl Becker, pravi Nemec, in sicer zato, ker sem doštudiral v Nemčiji, slučajno na isti višji tehniški šoli kot on.

Izdelave elektrod kot elektrotehnik nisem poznal. Direktor me je postavil za svojega pomočnika. Tako sem dobival od njega vsakodnevne napotke in naloge. Razen tega sem se sam posvetil študiju izdelave elektrod, ker mi direktorjeve informacije niso zadostovale za opravljanje vseh proizvodnih nalog.

V zelo kratkem času sem spoznal, da je v tovarni zelo kritično razpoloženje. Obratni inženir Galasch je bil prav tako Nemec. Na svoja vprašanja o proizvodnji nisem dobival odgovorov, ne od inženirja in ne od direktorja. Zato sem uporabil drug način, ki me je zelo hitro in temeljito uvedel v skrivnosti izdelave elektrod. Povezal sem se z mojstri in delavci v proizvodnji. Ti so mi zelo rade volje odgovarjali na vprašanja, obenem pa veliko povedali o napakah in nepravilnostih, ki se pojavljale v proizvodnji. Direktor je bil pravi »svetovalec«, nihče mu ni smel ugovarjati, ker je menil, da ne more nihče ničesar narediti brez njega, ker le edino on pozna proizvodnjo. Tako sem opazil, da je bil tudi obratni inženir pri njem v nemilosti, ker je slutil, da že preveč ve o proizvodnem procesu.

Težave v proizvodnji so naraščale z dneva v dan. Direktor me je priganjal vsak dan, naj najdem tiste, ki sabotirajo in onemogočajo nemoteno proizvodnjo. Delavci so mi zaupali, zato sem tudi vedel, da med njimi ni »saboterjev«, kot jih je imenoval direktor. Zelo previdno sem opozoril direktorja večkrat, da leži krivda v surovinah, vendar tega ni hotel priznati.

Od povsod smo začeli dobivati ugovore in reklamacije izdelkov. Vsi mojstri in delavci so menili, da je vzrok proizvodnje v surovini antracit. Tega direktor nikakor ni hotel priznati. Na predlog, naj da antracit laboratorijsko, preiskati, je enostavno odgovoril: »Ich bin Laboratorium« (jaz sem laboratorij). Ni se zavedal, da greši prav v tem. Do tedaj so namreč uporabljali izključno le angleški antracit, katerega je direktor dobro poznal. V tem času pa je uprava zaradi ugodnejše cene kupila ruski antracit. Z njegovo uporabo pa so se začele težave v proizvodnji. Z ruskim antracitom so postopali pač tako, kot so bili navajeni postopati z angleškim. Kljub namigom direktorja ni reagiral, češ da ga ne bo nihče učil, kako je treba postopati s surovinami. Vendar se je pozneje pokazalo, da je bilo njegovo stališče popolnoma napačno.

V 1930. letu je dobila Kranjska industrijska družba (KID) veliko naročilo elektrod za elektropeči, ki so jih Sovjeti gradili v Zaporozju. Premier elektrod je znašal kar 2 m. Zato so bile elektrode sestavljene iz segmentov, ki so morali biti natančno obdelani in enake kakovosti glede na električno obremenitev. Začelo se je s proizvodnjo, in sicer z ruskim antracitom. Takoj v začetku se je pokazalo, da kakovost segmentov ni taka, kot smo je bili navajeni pri elektrodah, izdelanih iz angleškega antracita. Pri obdelavi segmentov se je pokazala slabša kakovost, iz površin so se luščile cele školjke — znak slabih lastnosti. Opozorili so direktorja, ki pa ni ukrenil ničesar, da bi se ugotovil pravi vzrok nepravilnosti. Tolažil se je s tem, da Sovjeti pač elektrod ne poznajo, ker se niso imeli z njimi opravka in ne bodo opazili slabše kakovosti. Sovjeti so poslali svojega prevzemalca, ki je elektrode prevzel; pri prevzemu sem bil prisoten. Prevzemalec ni ugotovil, da so elektrode slabe kakovosti, ker ni bil dovolj strokovno podkovan. Direktor je bil zadovoljen: ali ste videli, vse je bilo v redu. Elektrode so bile odpremljene.

V Zaporozju so elektrode montirali v peči in začeli z obratovanjem. Kmalu so se pokazale napake. Elektrode se se začele pregrevati, segmenti so se nepravilno obrabljali, začeli so odpadati večji kosi od elektrod. Pečarji so morali ustavljati peči in odstranjevati oddrobljene kose, kar je močno oviralo proizvodnjo ferolegura. Končno so peči ustavili in reklamirali vso pošiljko elektrod in jo postavili KID na razpolago, obenem pa razveljavili naročilo. V Zaporozje je šel zastopnik KID in se sam prepričal o stanju in KID je morala takrat plačati milijonsko škodo. Elektrod se ni izplačalo yoziti nazaj, zato so jih morali pustiti tam brezplačno.

To je bila težka preizkušnja, ki je pozneje povzročila zaustavitev in prodajo tovarne. Lastniki — delničarji KID z Westnom na čelu, so se močno odzvali na ta neuspeh in škodo. Direktor železarne Noot je prišel s svojimi spremljevalci nekega jutra v tovarno na Blejski Dobravi. Sklical je vse uslužbence in jim predstavil novega direktorja s takojšnjim nastopom. Stari direktor ni smel več prestopiti praga tovarne. Za posrednika med novim direktorjem dr. Somogyjem in starih direktorjem inž. Beckerjem sem bil postavljen jaz. Vendar je toliko časa, da se je bivši direktor odselil.

Novi direktor nas je vse zasljal in dal takoj v preiskavo angleški in ruski antracit. Preiskave so pokazale, da je v resnici med obema antracitoma velika razlika. Najnavedem: angleški antracit je kristaliziran kockasto in z žerenjem na 1400 stop. Celzija odda skoraj vse hlapljive sestavine; nasprotno pa ruski antracit nima izrazitih kristalov in se kolje v podolgovatih zrnih. Hlapljive sestavine oddaja zelo težko in eno samo žarjenje na isto temperaturo ni zadostovalo. Žarjenje se je podaljšalo, tako da se je potem ruski antracit žarilo vedno po dvakrat in se stalno laboratorijsko kontroliralo hlapljive sestavine, ki so največji sovražnik v proizvodnji elektrod. Hlapljive sestavine pri pečenju elektrod do 1450 stop. Celzija močno srišane elektrode zrahljajo in jim pri prehodu iz notranjosti navzven povzročajo mikroskopske razpoke, ki povzročajo porast specifičnega upora, povečajo toplotni koeficient in zmanjšajo trdnost snovi.

Z novim postopkom je sicer dobila tovarna ponovno zaupanje v kakovost, vendar pa je bila v koncernu z nemško tovarno elektrod Siemens v Berlinu, ki je obvladala skoraj ves trg v Evropi na tem področju. Siemens je ponudil KID, da odkupi elektrodno tovarno pod pogojem, da jo KID poruši, vse stroje lahko porabi za drugo proizvodnjo, le veliko stiskalnice mora uničiti ali jo predelati na drugačno uporabo. Tako je KID tovarno prodala in z denarjem zgradila na Jesenicah tovarno šamot

ALI SMO ŠE MESTO HOKEJA?

Že nekaj časa je minilo od zaključka hokejske sezone 1979/80. V javnosti žal vse do sedaj nismo zasledili ocen te sezone, niti bilo slišati niti besede o oceni sedanjega stanja hokeja na Jesenicah. Nasprotno, imam občutek, da smo celo zelo hitro pozabili na športno panogo, ki ima v naši jeseniški občini celo prioriteten pomen.

Namen mojega prispevka seveda ni peneževati sezone, za to so poklicani drugi, od hokejskih delavcev in drugih telesno kulturnih organizacij. Moj prispevek naj bi bil le razmišljanje o nekaterih odnosih do hokejskega športa in s tem do športa na sploh.

Jeseniški hokejisti so v minulem državnem prvenstvu osvojili drugo mesto in po mojem mnenju celo več, kot je bilo pred začetkom tekmovanja mogoče računati. Ekipa je bila izredno pomoljena, zato neizkušeni in hokejski strokovnjaki so sami napovedovali, da bo drugo mesto že uspeh, enako celo prvemu mestu. Potek prvenstva je potem pokazal, da bi naši hokejisti zaslužili celo prvo mesto, saj je bila točka zaostanka za Olimpijo bolj splet nekaterih neugodnih okoliščin — od poškodb igralcev do sojenja, — v odločilnih trenutkih pa ni bilo tudi športne sreče. Velik napredek jeseniške ekipe je bil seveda rezultat dobrega strokovnega dela v klubu ter zagnanosti in discipline samih igralcev. Ti so v hokejskem klubu celo ustanovili svoj mladinski aktiv in tako sami poskušali rešiti nekatere probleme, ki že nekaj časa spremljajo hokejski šport.

Jesenice vsa leta veliko prispevajo tudi k afirmaciji jugoslovanskega hokeja v mednarodni areni, vsi uspehi naše izbrane vrste, ki je bila v svojih višjih zelo blizu celo A skupini svetovnega hokeja, so vezani prav na hokejiste, ki so zrasli v Podmežaklju.

Reprezentante, na katere smo lahko ponosni, imamo tudi sedaj in tako naj bi bilo tudi v bodoče. Njihove sposobnosti, mladostna zagnanost in želja po napredovanju in discipliniranosti pa so jamstvo, da lahko ob strokovnem delu in večji, včasih samo iskreni moralni podpori, pričakujemo v prihodnje še boljše čase jeseniškega hokeja.

In kako se ob vsem tem obnašamo na Jesenicah? Za hokejiste Olimpijo so se po končani sezoni kar vrstila priznanja in sprejemi. Kaže, da jim je bila letošnja zares tesna zmaga še posebno dragocena, s čimer posredno dajejo priznanje tudi našemu jeseniškemu hokeju. Na Jesenicah pa nam za las izgubljeni naslov in celo

nenadrtovano drugo mesto očito ne pomeni veliko. Saj ne mislim, da bi morali prireditelji sprejemati skromno priznanje in besedo zahvale pa bi vsekakor športniki zaslužili. Tako pa so posamezniki — hokejisti, ki so častno branili tudi državne barve, doživljali celo razočaranje, ko so pri svojih delih in opravilih ostali dobesedno brez osebnega dohodka.

Na Jesenicah smo bili zelo ponosni na hokej in njegove uspehe. Seveda je bilo nemogoče pričakovati, da bomo vedno samo zmagovali in osvajali najvišje naslove v domačih tekmovanjih. Viški in krize so v športu običajni in tudi za jeseniški hokej so prišla krizna obdobja, ki pa jim moramo vsi skupaj — športniki, športni delavci in ljubitelji hokeja na tribunah znati tudi prenesti. Tudi v tem se kaže prava športna vzgoja. Igre naših hokejistov so v minuli sezoni zopet v večjem številu gledalce na tribune športne hale. Glasnejši je bil znani JE-SE-NI-CE, JE-SE-NI-CE, ki se ob mednarodnih srečanjih sprevrže v JUGOSLAVIJA, JUGOSLAVIJA, kar pomeni tudi pomemben izraz naše narodnosti in državne pripadnosti.

Za nadaljevanje dela na področju hokejskega športa nas ne obvezuje samo tradicija. Toliko smo že vložili v jeseniški in jugoslovanski hokej, da bi tudi sedaj ne smeli biti brezbržni, kako bo v bodoče.

V minulih dneh velike žalosti ob smrti našega dragega tovariša Tita, ki je bil vedno tudi velik pobudnik športne aktivnosti, sem v Sportstih novostih (5. maj 1980) prebral tudi beležko o tem, da je tovarš Tito v letu 1966 v Ljubljani otvoril svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. V spomin je zapisano, da je z zanimanjem spremljal nekaj srečanj, če drugače ne, pa vsaj pred televizijskim sprejemnikom in da je bil posebno vesel, da je naša reprezentanca premagala Norveško, ki ima vsekakor tradicijo v tem športu. Tovarš Tito je pri tem dejal: »Prvi put na ovom svjetskom prvenstvu gledam ovaj sport i mogu reći, da se mi mnogo više sviđa od ostalih sportskih igara, daleko više i od fudbala... I kod nas bi trebalo, u svim republikama, više gajiti hokej. To je lijep muški sport.«

Mislím, da nas tudi to obvezuje, da posvetimo na Jesenicah več skrbi hokeju. Pa ne samo hokeju. Posvetiti moramo več pozornosti celotnemu vrhunskemu športu. Kakor tudi množičnosti v športu, če ne, mo, da bomo še naprej priče stagnacije jeseniškega športa.

Franci Kosir

ALPSKI SMUČARJI — ENAJST REPREZENTANTOV 80-81

V petek, 16. maja, so se v Mariboru na šestanku pododboru za kvaliteto odločili o sestavi alpskih reprezentanc za sezono 1980/81. Kot vedno je bila tudi tokrat seja izredno »šorbena«, trajala je od treh popoldan skoraj do enajstih zvečer.

V komisiji imajo pravico glasovanja klubi, ki imajo najmanj dva reprezentanta in člani strokovnega sveta, ki ga sestavljajo trenerji posameznih reprezentanc. To pomeni 20 glasov, ob odsotnosti Triglava 19.

Z moško A reprezentanco ni bilo posebnih težav. Iz nje je izpadel Mišo Magušar, ki ni izpolnil zastavljenih ciljev, nova člana pa sta Janez Zibler iz Trzica in po več letih predaha spet prisotnost Jesenic z Grego Beneditkom. Reprezentanco sestavlja osem tekmovalcev: Krizaj,

Strel, Kuralt, Franko, Zibler, Oberstar, Cerkovnik in Beneditk, ki ima letos dokaj zanimiv poletni program. Za spremembo ne gredo v Argentino, ampak v Avstralijo in Novo Zelandijo, kjer so FIS tekmovanja, kjer bodo lepe možnosti za izboljšanje točk, kar je še posebej pomembno za Beneditka. Uspeh v alpskih disciplinah je izjemno odvisen od štartne številke, zato je za mlajše tekmovalce glavni cilj boj za točko.

Tudi v ženski A ekipi je osem predstavnic, vendar še brez naših. Zato pa sta v B skupini letos dve: Benedičičeva in Zivnarjeva. Tu je bila diskvalifikacija Klavžičeve, ki je po rezultatih sicer v vrhu te ekipe, vendar v treh letih ni pokazala opaznega napredka, zato je bil strokovni svet mnenja, da nadaljnje vlaganje vanjo ni smotno. Na koncu je sicer ostala v reprezentanci, vendar bo zanimivo videti, ali je imel strokovni svet prav ali ne.

Daleč najbolj napeto je bilo pri moški B reprezentanci. Strokovni svet se je odločil za zelo zanimiv predlog. V ekipo je predlagal pet izredno mladih, vendar mogoče najbolj talentiranih tekmovalcev zadnjih let, ki so na pionirskih tekmah prvi do danes, razen Krizaja, posegli v evropski vrh. To so Peter Petrol, Petrovič, Čizman, Knific in naš Oblak. S tem gre v B reprezentanci za dolgoročno delo s tekmovalci, ki naj bi po več letih v tej ekipi prišli v A reprezentanco. Ostalim petim članom pa je glavni cilj evropski pokal in težko je verjeti, da bi komu uspelo priti naprej. Za teh pet mest pa je bilo najprej izredno izenačenih tekmovalcev in tudi največ pritožb na predlog strokovnega sveta. Na koncu se je Podboj preselil nazaj v mladinsko, v ekipo pa so šli Branik, Kreačič — Alpetour, Ribnikar — Tržič, Horvat — Alpetour in Karničar — Jezersko.

V mladinski reprezentanci je kar pet naših: Lavčičar, Pogrebenik, Naglič, Žan in Robič, od skupno 12 tekmovalcev. Tudi tu je bilo kandidatov precej, nekateri so skušali Žana in Robiča spraviti v pionirsko reprezentanco, vendar neuspešno, ker gre za tekmovalca, ki sta samo na dveh tekmah slovenskega pokala v višji kategoriji — slovenskem prvenstvu na Zatrniku zbrala več točk, kot nekateri kandidati za reprezentanco v osemih tekmah.

Pionirskih vrstah sta dva novince. Roinik iz jeseniškega in Kotnikova iz Kranjskogorskega kluba.

Moči so po novem razdeljene takole: Alpetour 17 reprezentantov, Olimpija 12, Jesenice 11, Novinar 9, Tržič 6, Triglav 4, Branik 4, Fuzinar 3, Bled 2, Gorica 1, Jezersko 1, Matajur 1, Smučar 1, Črna 1, Kamnik 1.

Se vedno je v vodstvu Alpetour, ki ima tokrat lepo prednost. Zanimivo je, da osem njihovih tekmovalcev ni iz Skofje Loke, ampak iz Kranja pet in Medvod dva in eden iz Celja. Pri tem ne bi hotel oporekati uspeha Alpetourja, gre za ugotovitev, da je Kranj še vedno izredno pomemben vir alpskih smučarjev. Žal pa nima profesionalnega kadra in najboljši uhajajo v Skofjo Loko.

Za jeseniško občino pomeni 11 mest tekmovalcev iz Alpetourja. Olimpija ali Branikom, gre za bistveno manjše možnosti. Uspeh je rezultat drugačnega selekcioniranja, katerega skušajo vpeljati tudi v Ljubljani.

Za napredek jeseniškega alpskega smučanja je ključno vprašanje trenerski kader. Še en profesionalni trener je nujnost mimo katere se ne da naprej. Le tako bo kadrovanje novih občinskih reprezentantov kontinuirano.

130 TEKMOVALCEV NA KROSU

Na tradicionalnem krosu, ki ga je v počastitev dneva mladosti, 35-letnice osvoboditve in 35-letnice delovanja TVD Partizan Javornik — Koroška Bela organiziral TVD Partizan — Koroška Bela v soboto, 17. maja, dopoldne, je sodelovalo 123 predstavnikov predšolske in šolske mladine ter pionirjev — članov TVD Partizana.

REZULTATI:

— cicibanke: 1. Martina Kikelj, 2. Polona Malenšek, 3. Urška Noč;
— cicibani: 1. Goran Parežanin, 2. Janez Jesih, 2. Sandra Lukanič, 3. Lela Ečimović;
— pionirji 1. in 2. razred: 1. Aleš Sodja, 2. Sandi Miklič, 3. Jani Mohorčič;
— pionirke 3. in 4. razred: 1. Romana Kučina, 2. Damjana Arton, 3. Ljubica Trkulja;
— pionirji 3. in 4. razred: 1. Janez Smolej, 2. Peter Muhar, 3. Sandi Štular;
— pionirke 5. in 6. razred: 1. Mojca Markič, 2. Alenka Meznar, 3. Leja Grobošek;
— pionirji 5. in 6. razred: 1. Bojan Hribar, 2. Roman Podlipnik, 3. Ismet Bunic;
— pionirke 7. in 8. razred: 1. Milica Jakša, 2. Barbara Malenšek, 3. Nada Merlin;
— pionirji 7. in 8. razred: 1. Jani Pirc, 2. Željko Grvalc, 3. Samo Leban.

ŠTUDIJSKE UGODNOSTI ZA IZOBRAŽEVANJE OB DELU

SŽ — ŽELEZARNA JESENICE z o. so. o., CESTA ŽELEZARJEV 8 — 64270 JESENICE

za šolsko leto 1980/81 razpisuje študijske ugodnosti za izobraževanje ob delu:

III. stopnja VŠOD	1
II. stopnja	
— Fak. za strojništvo	1
— VŠOD	1
I. stopnja	
Ekonomska fakulteta	
— računovodska smer	3
— bančno-devizna smer	1
— notranja trgovina	2
FNT — dislociran odd. za metalurgijo pri ŽIC	25
Fak. za strojništvo	1
Fak. za elektro tehniko	1
Višja gasilska šola Zagreb	1
Šola za metalurške delavce	50

Prošnja za pridobitev študijskih ugodnosti mora vsebovati naslednje podatke:

- rojstni datum,
- TOZD in oddelek,
- delovne naloge, ki jih delavec opravlja,
- delovna doba v Železarni.

Prošnje je treba poslati na kadrovski sektor — odd. za izobraževanje do 25. junija 1980.

RAZPIS ŠTIPENDIJ

SŽ — ŽELEZARNA JESENICE z o. so. o., Cesta železarjev 8 — 64270 Jesenice

RAZPISJE ZA ŠOLSKO LETO 1980/81 NASLEDNJE ŠTIPENDIJE

1. Visoke šole (visokošolski študij):	
FNT — metalurija	8
— matematika	1
Fakulteta za strojništvo	4
Fakulteta za elektro tehniko	2
Ekonomska fakulteta — finančna usmeritev	5
VŠOD — računalništvo	1
2. Višje šole (višješolski študij):	
Fakulteta za arhitekturo, gradb., geodezijo	
— odd. za geodezijo	1
3. Srednje šole:	
TSS pri Žel. izobr. centru Jesenice	
— metalurški odd.	20
Šolski center tiska in papirja	
— grafično tehn. usmeritev	1
4. PKMEŠ pri Žel. izobr. centru Jesenice	
— strojni mehanik	30
— ključavničar — varilec	5
— orodni ključavničar	5
— strugar	20
— elektrikar	20
— klepar	4
— vodovodni instalater	8
5. Šolski center — gostinska šola Bled	
— kuhar	3
— natakar	3
6. ŠMD pri Žel. izobr. centru Jesenice	
— talilec v črni metalurgiji	15
— valjavec	15
— hladni valjavec	20
— žičar	15
— kovač	4

Kandidati morajo prijaviti za štipendiranje na obrazcu DZS 1.65 priložiti:

1. overjene prepise ali fotokopije dokazil o učenem uspehu (letno spričevalo za šol. leto 1979/80, spričevalo o zaključnem izpitu, potrdilo o vseh opravljenih izpiti);
2. osebni dohodki staršev (navedeni v prijavi ali v posebni prilogi) se morajo izračunati za koledarsko leto 1979; višina otroškega dodatka mora biti posebej označena.

Prijave bo sprejemal kadrovski sektor Železarne Jesenice DO 25. JUNIJA 1980.

ODPRTO LETNO KOPALIŠČE UKOVA

Če bodo ugodne vremenske razmere — toplo vreme, bo v nedeljo, 25. maja, odprto letno kopališče Ukova.

Vstopnina za obisk v kopališču bo v sezoni 1980 naslednja:

- otroci, učenci, dijaki, vojak: celodnevni obisk 15,00 din, vstop po 14. uri 8,00 din,
 - odrasli: celodnevni obisk 25,00 din, vstop po 14. uri 15,00 din.
- Kopališče bo kot ostala leta tudi v letošnji sezoni odprto:
- ob delavnikih od 9. do 18. ure
 - ob sobotah od 8. do 18. ure in
 - ob nedeljah in praznikih od 8. do 18. ure.

Športno društvo Jesenice in njegova delovna skupnost se toplo priporočata za obisk kopališča.

ODPRTO TENIS IGRIŠČE

V športnem parku v Podmežaklju je od 15. maja odprto teniško igrišče s tremi igrišči.

— cena za enournno uporabo igrišča je 60.000 din,

— cena permanentne vstopnice za leto 1980 je 700,00 din.

Prednost do uporabe igrišč bodo imeli lastniki permanentnih vstopnic. Od igrišč

ralcev bo zahtevana pravilna obutev — copate z mehkimi podplati brez zarez.

Igrišče bo odprto:

- ob delavnikih od 9. do 12. in 15. do 19. ure,
- ob sobotah od 8. do 12. in 14. do 19. ure,
- ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. in 14. do 18. ure.

Iz pisarne SD

JESENIŠKI DRŠALCI USPEŠNO ZAKLJUČILI SEZONO

Letošnja drsalna sezona je zaključena in pomladni meseci so čas, da v posameznih klubih ocenijo dosežene rezultate in uspehe. Tudi člani drsalnega kluba Jesenice so na zadnji seji upravnega odbora pregledali dosežke in uspehe letošnje sezone, ki je bila ena najbolj uspešnih, odkar deluje jeseniški drsalni klub.

Ze v začetku je treba poudariti, da sta v Sloveniji trenutno aktivna le dva drsalna kluba, in sicer v Celju in na Jesenicah. Tekmovalci iz teh dveh klubov v celoti zastopajo slovenske vrste na vseh državnih prvenstvih.

Drsalni klub Jesenice, ki šteje 50 članov, ima v svojih vrstah 30 aktivnih tekmovalcev in tekmovalcev v vseh kategorijah. Pred nedavnim zaključeno sezono so drsalci začeli zelo zavzeto. Treningov, ki so bili po urah zelo skromni, sedem ur tedensko, so se vedno udeleževali v polnem številu in ledena ploskva v dvorani v Podmežaklju v času njihovih treningov nikoli ni bila prazna.

Tekmovalno sezono so začeli z izbirnim klubskim tekmovanjem, kjer so doleteli tekmovalce, ki so nastopali na tekmovanjih. Poleg udeležbe na medklubskem tekmovanju v Celju so bila za jeseniške tekmovalce pomembna predvsem tri prvenstva, in sicer republiško prvenstvo, državno prvenstvo za mladince, mladince in članke ter pionirsko državno prvenstvo.

Republiškega prvenstva, ki je bilo v Celju, se je udeležilo 16 posameznikov in en par. Ze tukaj se je začela serija letošnjih uspehov. Par Romana Kučina in Sandi Avenik je osvojil naslov republiškega prvaka. Na visoka mesta so se uvrstili tudi posamezniki. Sandi Avenik je bil med mladinci drugi, Magda Potočnik je pri članicah prav tako dosegla drugo mesto. Pri mladinkah je bila Katarina Vidali druga, Tea Mulej pa tretja. Tudi v pionirski konkurenci so bile drsalke uspešne. Mojca Kurboš in Maruša Urbanec sta v svojih skupinah zasledili drugo mesto.

Naslednje odlične rezultate so drsalci dosegli na državnem prvenstvu za mladince, mladinke in članke v Zagrebu. Par Romana Kučina in Sandi Avenik je k naslovu republiškega prvaka dodal še naslov državnega prvaka v mladinskih dvojicah. Med posamezniki je bil pri mladincih Sandi Avenik tretji, pri mladinkah pa je

bila Magda Potočnik osma. Skupaj se je tega prvenstva udeležilo sedem tekmovalcev in en par.

Naslednji preizkus drsalnega znanja jeseniških tekmovalcev je bil na pionirskem državnem prvenstvu, ki je bilo v Subotici. Sodelovalo je pet tekmovalcev. Mojca Kurboš je bila sedma, Irina Vauhnik pa deseta.

Poleg rednih treningov, ki so se jih, kot že rečeno, vsi tekmovalci udeleževali polnoštevno, so v klubu organizirali tudi drsalno šolo, katero je v dveh izmenah obiskovalo 70 otrok v starosti do sedmih let. Ob zaključku šole so izvedli tudi pregledno tekmovanje. Mlade drsalce, ki so se najbolje odrezali, so vključili v klub in s tem povečali tekmovalne vrste. Nadalje je klub tudi letos ob zaključku praznovanja dedka Mraza organiziral drsalno revijo v dvorani v Podmežaklju.

Ob obsežni in pestri dejavnosti pa ni manjkalo tudi težav. Kljub prizadevnim in marljivim treningom uprava za vzdrževanje športnih objektov v Podmežaklju ni imela dovolj razumevanja za delo kluba. Probleme so imeli z garderobo, saj so se ob preureditvi njihove garderobe, saj so se ob preselitvi v sodniško garderobo, ki pa je bila mnogo premajhna. Slučaji in oblačiti so se morali kar pred ledeno ploskvijo. Tudi s predvajanjem glasbe pri nastopih so imeli kopic težav.

Ozvočenje je bilo resnično slabo, tako da je bilo na prireditvah namesto glasbe slišati le hreščanje, kar je seveda pri obiskovalcih ustvarjalo negotovost. Tudi pri denarju ni šlo brez težav. Drsalni klub dobi vsako leto od telesnokulturne skupnosti Jesenice 30.000 dinarjev dotacije, kar je seveda resnično minimalno. Verjetno je ob tem odveč poudarjati, da morajo za opremo, drage so predvsem drsalke, tudi starši drsalcev globoko seči v žep.

Za vse dosežke drsalcev na prvenstvih in drugih tekmovanjih gre zahvala tudi vestni trenerji, nekdanji državni reprezentanti Maji Zupančičevi.

Jeseniški drsalci so po enomesečnem premoru sedaj v pomladnih mesecih že začeli s suhim treninji v telovadnici in na športnem igrišču. Deset tekmovalcev bo v okviru priprav na novo sezono odšlo tudi v otroško letovišče v Novigrad, kjer bodo prav tako izvajali program letnih treningov.

J. Rabic

REKREACIJSKO IN TEKMOVALNO SANKANJE

Rekreacijsko sankanje se razlikuje od tekmovalnega sankanja že po sami opremi. (Tekmovalno sankanje se deli na dve disciplini — sankanje na naravnih progah in sankanje na tekmovalnih progah. Vendar se v tem članku pri tem ne bi zadržal, kajti to je že novo poglavje in ne spada k temu naslovu.)

Tekmovalno sankanje spada med »tehnične discipline«.

Začnimo že pri pripravi — dober tekmovalnik mora biti kondicijsko dobro pripravljen. Poleg splošnih športnih priprav si mora tekmovalnik sanko sam pripraviti ter popravljati. (Drzne ploskve se za različne proge in sneg menjavajo). Podoben je motoristu, ki si mora motor sam ustrezno pripraviti ali vsaj znati povedati, kje je okvara, da mehaniki ustrezno popravijo. Dober tekmovalnik je sam sebi mehanik. Zato so sankarji običajno že po poklicu ustrezno strokovno usposobljeni (šoferji, ključavničarji, orodjarji itd.). Ulčar je, na primer, kot visokokvalificirani kovač in strugar sam izdeloval sanko.

O tekmovalnih sankah Polde Krasevec pravi takole: Vsako leto moram kupiti nove sanki, kajti v tujini vsako leto pripravijo neko novo konstrukcijsko zamisel in če ne sledimo temu, smo takoj v zaostanku. Sam si je iz domačih materialov izdelal sanko na koleških za poletni trening. Žal pa pri nas še ni proste asfaltirane ceste za trening. Poleg sanki je potrebno imeti še poseben dres, čelado, maže in rezervne sanice (sanica — krivina

za sanko). Vse skupaj stane tekmovalca več kot 10.000 din.

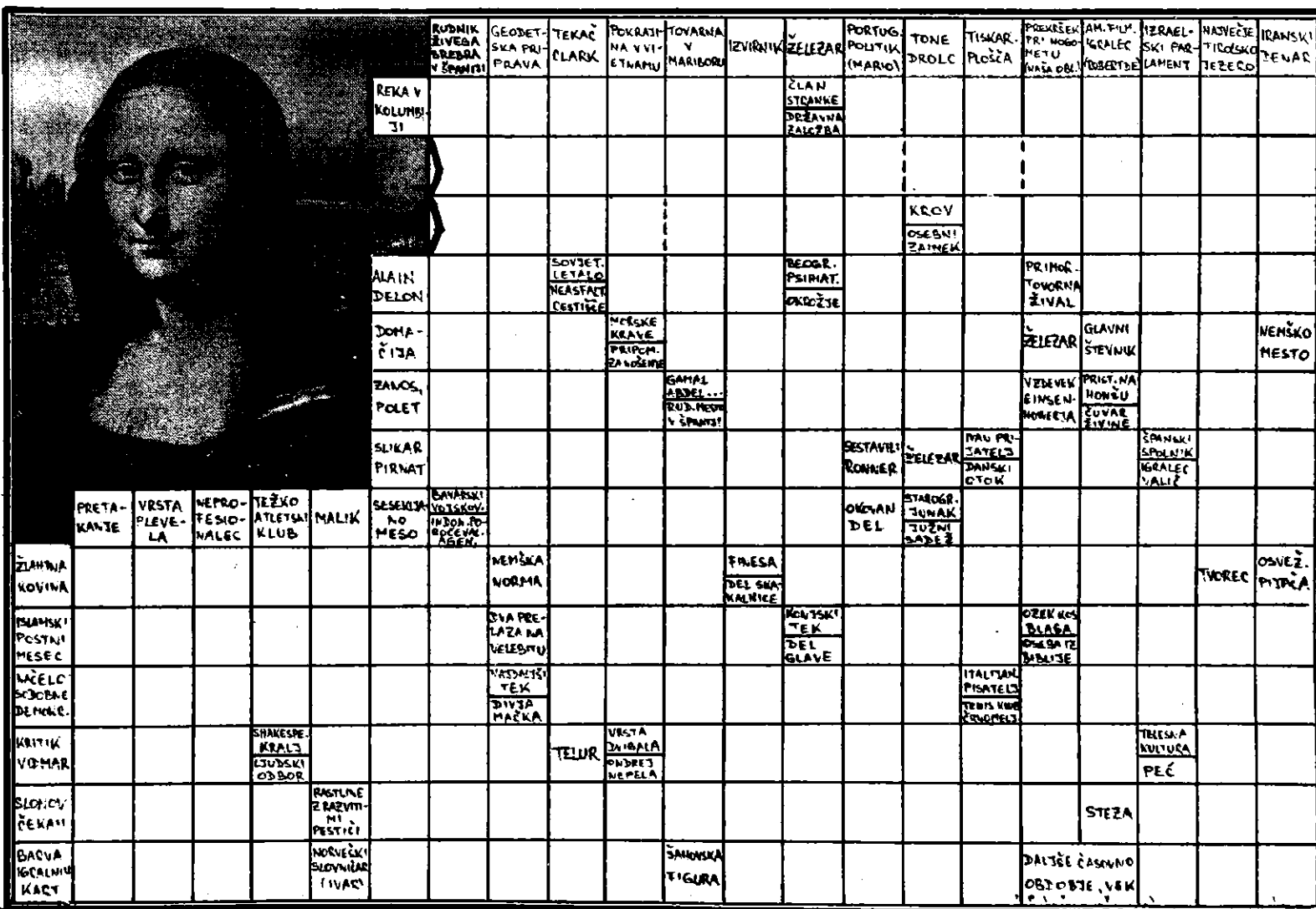
Sankanje ima na Jesenicah dolgoletno tradicijo. Zato bo čez poletje potrebno zgraditi sankasko progo v opuščnem kamnolomu, ki je v sklopu športnega parka Podmežaklja. Na tej progi bodo lahko sankali tudi rekreativci.

Mnogim občanom bomo na ta način omogočili cenen rekreativni šport, tudi v zimski krajini in na svežem zraku.

Naslednja olimpijada bo v Sarajevu in tja spadajo tudi tekmovalci v Jesenic. Samo pomislite, kakšna bi bila Planica brez domačih tekmovalcev. Tekmovalno sankanje je zahteven šport in se ne more primerjati z rekreativnim sankanjem.

Rezultati, ki jih navajam, prepričljivo govorijo o resnih pripravah in ogromnem trudu novih tekmovalcev:

- tretje mesto ekipno na drugem svetovnem prvenstvu na naravnih progah v Italiji v ekipi: Mirko Klinar, Vinko Lavčizar, Marjan Meglič (Jesenice), Jože Nemeč (Tržič), Stanko Koler (Idrija);
 - republiško prvenstvo: prvo mesto — dvosedi — Krasevec in Klinar;
 - člani: Mirko Klinar — tretje mesto;
 - mladinci: Janko Meglič — drugo mesto;
 - članice: Barbka Rev — republiška prvakinja;
 - pokal mesta Jesenice — prvo mesto Jesenice ekipno.
- Da bi bili rezultati takšni ali pa še bolj, je potrebno zgraditi še omenjeno sankasko progo. Progi bi ob pomoči občanov zgradili sankarji sami, saj so že doslej znani kot skromni in delavni športniki.

PETEROBOJ 1980

Trinajsti peteroboj železarjev, kemikov, steklarjev, kovinarjev in gumarjev je bil v soboto, 17. maja, v Kranju. Prireditelj peteroboja je bilo športno rekreativno društvo Gumar, delovne organizacije Sava Kranj. Na peteroboj so sodelovale ekipe: Steklarna Hrastnik, Feralit Zalec, Sava Kranj in Železarna Jesenice, manjkala je ekipa Donita iz Medvoda.

Železarno je zastopalo 60 športnikov v naslednjih panogah: mali nogomet, rokomet, odbojka, namizni tenis, moški in ženske, šah, kegljanje na asfaltu, moški in ženske, ribolov, streljanje z zračno puško, moški in ženske, medtem ko v pikado nismo imeli svojih predstavnikov; torej osem moških in štiri ženske discipline. Tekmovalo se je na igriščih SD Sava v Strazišču, v telovadnici TVD Partizan Strazišče in v telovadnici na Primskem, v strelski dvorani na Hujah, na kegljišču Triglav, tekmovalje ribičev pa je bilo v bajeju Bobovk pri Kokrici. Organizacija tekmovalj je bila odlična, čeprav na različnih krajih.

Železarji, tako kot lansko leto, tudi letos niso igrali vidnejše vloge, pa tudi razočarali niso. Ekipe so bile izbrane na hitro, brez kakršnikoli priprave, pa tudi vseh najboljših ni bilo v ekipah iz najrazličnejših vrstov. V vseh ekipah pa je bilo čutili borbenost in pripravljenost dati vse od sebe za čimboljši končni uspeh.

Sveđa pa ni cilj tega peteroboja le šport, ampak spoznavanje in zblizevanje delavcev - športnikov iz različnih krajev in različnih proizvodnih panog, tako da je tudi po tej strani peteroboj v celoti uspel.

Predhodni pokal je letos osvojila ekipa Sava iz Kranja, ki je bila najboljša v ženski in moški konkurenci. Letos je bil prvič podeljen pokal fair play, v spomin na športnega referenta iz naše železarne Janja Jenka, prejela pa ga je ekipa Feralita iz Zaleca.

14. športne igre železarjev, kemikov, steklarjev, kovinarjev in gumarjev, peteroboj 1981, bo v Zalcu, upajmo, da spet z vsemi petimi ekipami in v športnem ter prijateljskem vzdušju.

Rezultati peteroboja:

MALI NOGOMET:
Sava - Steklarna 6:4, Železarna - Feralit 4:2, Steklarna - Feralit 11:3, Sava - Železarna 7:0, Železarna - Steklarna 5:8, Feralit - Sava 2:5.

UVRSTITEV EKIPE: 1. Sava Kranj 6 točk, 2. Steklarna Hrastnik 2, 3. Železarna Jesenice 2, 4. Feralit Zalec 0 točk.

ROKOMET:
Sava - Feralit 27:24, Železarna - Steklarna 20:18, Feralit - Steklarna 32:23, Sava - Železarna 31:17, Železarna - Feralit 20:19, Steklarna - Sava 17:24.

UVRSTITEV EKIPE: 1. Sava Kranj 6 točk, 2. Železarna Jesenice 4, 3. Feralit Zalec 2, 4. Steklarna Hrastnik 0 točk.

ODBOJKA:

Steklarna - Železara 0:2, Sava - Feralit 2:0, Železarna - Feralit 2:1, Steklarna - Sava 0:2, Sava Železarna 0:2, Feralit - Steklarna 2:0.

UVRSTITEV EKIPE: 1. Železarna Jesenice 6 točk, 2. Sava Kranj 4, 3. Feralit Zalec 2, 4. Steklarna Hrastnik 0 točk.

NAMIZNI TENIS - MOŠKI:
Sava - Steklarna 5:0, Feralit - Železarna 0:5, Steklarna - Železarna 1:5, Sava - Feralit 5:0, Feralit - Steklarna 0:5, Železarna - Sava 5:2.

UVRSTITEV EKIPE: 1. Železarna Jesenice 6 točk, 2. Sava Kranj 4, 3. Steklarna Hrastnik 2, 4. Feralit Zalec 0 točk.

SAH:

Feralit - Sava 0:4, Steklarna - Železarna 0:4, Sava - Železarna 2:2, Feralit - Steklarna 4:0, Steklarna - Sava 1:3, Železarna - Feralit 3:1.

UVRSTITEV EKIPE: 1. Sava Kranj 9 točk, 2. Železarna Jesenice 9, 3. Feralit Zalec 5, Steklarna Hrastnik 1 točka.

(Sava je prva po Sonnebergovem pravilu.)

KEGLJANJE - MOŠKI:

1. Sava Kranj, 2610 kegljev, 2. Steklarna Hrastnik 2594, 3. Železarna Jesenice 2540, 4. Feralit Zalec 2249 kegljev.

NAJBOLJŠI POSAMEZNIKI: 1. Lado Žigon - Sava Kranj (456 podrtih kegljev), 2. Albert Ramšak, Feralit Zalec (450 podrtih kegljev), 3. Drago Zajc - Sava Kranj (449 podrtih kegljev).

RIBOLOV:

1. Sava Kranj 1930 gramov, 2. Železarna Jesenice 1575, 3. Steklarna Hrastnik 1340, 4. Feralit Zalec 20 gramov.

NAJBOLJŠI POSAMEZNIKI: 1. Nejko Toplak - Sava Kranj (990 g).

STRELJANJE - MOŠKI:

1. Steklarna Hrastnik 666 krogov, 2. Feralit Zalec 666, 3. Sava Kranj 640, 4. Železarna Jesenice 484.

NAJBOLJŠI POSAMEZNIKI: 1. Franc Kotnik - Feralit Zalec (178 krogov), 2. Željko Hrncić - Steklarna Hrastnik (176 krogov), 3. Karel Gušak - Feralit Zalec (168 krogov).

NAMIZNI TENIS - ŽENSKE:

Feralit - Železarna 0:3, Sava - Feralit 3:0, Železarna - Sava 0:3.

UVRSTITEV EKIPE: 1. Sava Kranj 4 točke, 2. Feralit Zalec 2, 3. Železarna Jesenice 0 točk, 4. Steklarna Hrastnik b. b.

KEGLJANJE - ŽENSKE:

1. Steklarna Hrastnik 1520 kegljev, 2. Sava Kranj 1518, 3. Železarna Jesenice 1472, 4. Feralit Zalec 1165 kegljev.

Pri pionirjih je nastopilo v kategoriji do 58 kg Hadžić in izgubil prvo borbo. V kategoriji do 57 kg mlajših mladincev je nastopil Fajković in znova dokazal, da se razvija v dobrega judoista; bil je odlični drugi. Mladinci in člani so nastopili

NAJBOLJŠE POSAMEZNIKE: 1. Ema Zajc - Sava Kranj (409 podrtih kegljev), 2. Sonja Tušek - Steklarna Hrastnik (405 podrtih kegljev), 3. Ana Cerin - Železarna Jesenice (391 podrtih kegljev).

PIKADO - ŽENSKE:

1. Sava Kranj 1440 krogov, 2. Feralit Zalec 4/1380, 3. Steklarna Hrastnik 860 krogov.

NAJBOLJŠE POSAMEZNIKE: 1. Ema Zajc - Sava Kranj (660 krogov), 2. Irma Zlojč - Feralit Zalec (490 krogov), 3. Marija Gorišek - Feralit Zalec (470 krogov).

Košarka

MLADINKE - REPUBLIŠKA LIGA ZAHOD

KAMNIK: JESENICE 53:108 (22:52)

V soboto, 17. maja so Jeseničanke visoko zmagale v Kamniku nad slabo domačo ekipo. Za Jesenice so nastopile: Borenović 6, Slamnik 8, Ališić 2, Stražisar 18, Mlačnik 4, Azman 19, Ulčar 1, Vavpotič 50, Cuder in Lah.

Kamničanke so vodile samo v prvi minuti z rezultatom 2:1, potem pa so gostujoče igralke pokazale, da so za razred boljše. Pri Jeseničankah je potrebno pohvaliti nastop novinke Borenovičeve, ki je doslej igrala le za ekipo osnovne šole, to pa ji je bil prvi nastop v klubski vrsti.

Ekipa Kamnika je bila slaba, tako da visoka zmaga Jeseničank ne more služiti za resno oceno trenutne forme. Na naslednjih tekmah bo potrebno za zmage vlagati dosti več navora.

Po tej tekmi je še bolj očiten nepravilni izbor ekip v ligi, saj bi se ekipa Mojsirana, ki ji niso omogočili nastopa, sigurno enakovredno borila z ekipo Jesenic.

GORENJSKE LIGE

JESENICE: TRIGLAV (mladinci) 61:78 (27:32)

Favorizirani gostje so v sobotni tekmi prvega kola zanesljivo premagali mladince Jesenic. Jesenice: R. Vezosi 11, Bergant 2, Novak 16, Malkoč 16, Dušančič 6, Domevšek 10, Malej, Strmec in Čatak.

Ekipa Jesenic je med mlajšimi v ligi, saj je sestavljena pretežno iz kadetov. Kljub temu se je bolj izkušeni ekipi Triglava uspešno upirala skoraj do konca tekme, saj je znasala razlika v 18. minuti drugega polčasa samo sedem kosov v korist gostov. Takrat so morali zaradi petih osebnih napak zapustiti tekmo visoki domači igralci Domevšek, Dušančič in Bergant in gostje so hitro povečali razliko na 17 kosov.

JESENICE B: JESENICE A (kadeti) 41:100 (19:63)

Izkušeno prvo moštvo je visoko premagalo svoje naslednike, ki jim tekmovalje v ligi predstavlja prve tekme za klubske barve.

Jesenice B: Vezosi D. 13, Stanojevič 2, Budimir 11, Praprotnik 9, Kristan 6, Zimic, Lunder.

Jesenice A: Strmec 8, Bergant 15, Crnkčič 2, Čatak 18, Prešeren 2, Šofič 2, Dušančič 32, Tušek 21, Cvetković in Muren.

JESENICE B: SAVA (kadetinje) 27:59 (18:26)

Mlajša ekipa Jesenic je po borbeni igri izgubila tekmo z vrstnicami iz Kranja.

Jesenice: Kučina 7, Šuhonjič 8, Malkoč 4, Strgar 4, Katnik 4, Tomešič, Brkič, Stih, Sever, Kozamernik in Razinger.

JESENICE A: KLADIVAR (kadinje) 40:59 (25:29)

Kadetinje Jesenic so visoko izgubile tekmo proti nižji, a zato srčnejši ekipi Kladivarja iz Žiri.

TELOVADKE NA REPUBLIŠKEM PRVENSTVU

Na sobotnem tekmovalju za republiško prvenstvo v športni gimnastici je nastopilo samo pet jeseniških telovadk. To je najmanj v zadnjih starih letih. Vzrok je v dvoletnem premoru, ko ni bilo vadbe v domu Partizana in v tem času ni bilo vadbe za nove mlade telovadke. Tako so letos nastopile samo tri mladinke četrte selekcije (Mesarič, Gasar, Pogačnik) in dve mlajši mladinki tretje selekcije (Ferbezar, Georgijev).

Vidnejšega uspeha Jeseničanke niso dosegle. Na državno prvenstvo se je uvrstila samo Lea Mesarič med mladinkami; bila je šesta, Pogačnikovi in Gasarjevi pa to ni uspelo. Letos bo smelo tekmovali na državnem prvenstvu samo po osem najboljših iz vsake selekcije s prvenstev republik in pokrajin. Zato bo od 5. do 7. junija v Subotici zastopala Jesenice samo Mesaričeva. Na sobotni tekmi je zbrala 34,75 točk. Na gredi, zadnjem orodju, je vajo izvedla brez napake vse do seskoka, ko se je pri izvedbi seskoka - salto z vijakom za 360 stopinj, oprla z rokami ob tla. Izgubila je pol točke in zapravila četrto mesto. Tudi na parterju ni bila najuspešnejša, ker je akrobatsko izvajala nekoliko zadržano zaradi rahle poškodbe v zapestju. Do državnega prvenstva je še 14 dni in nekaj drobnih napak lahko še popravi.

Ostala dekleta so imela manj sreče in z več napakami niso mogle pričakovati boljših uvrstitev, ker so Ljubljankanke še vedno občutno boljše.

Republiško prvenstvo je pokazalo viden napredek ljubljanskih tekmovalk v drugi selekciji. Tekmovalo je preko trideset pionirk, med katerimi so presenetljivo prisle v ospredje pionirke TVD Partizan Tabor iz Ljubljane, čeprav jih vodijo samo mladi še neizkušeni amaterski trenerji. Njihova pionirka Svarunja Ferš je postala repu-

STRELJANJE - ŽENSKE:
1. Steklarna Hrastnik 460 krogov, 2. Sava Kranj 422, 3. Feralit Zalec 390, 4. Železarna Jesenice 179 krogov.

NAJBOLJŠE POSAMEZNIKE: 1. Ida Vrtačnik - Steklarna Hrastnik (159 krogov), 2. Marija Gorišek - Feralit Zalec (155 krogov), 3. Darinka Rehberger - Sava Kranj (153 krogov).

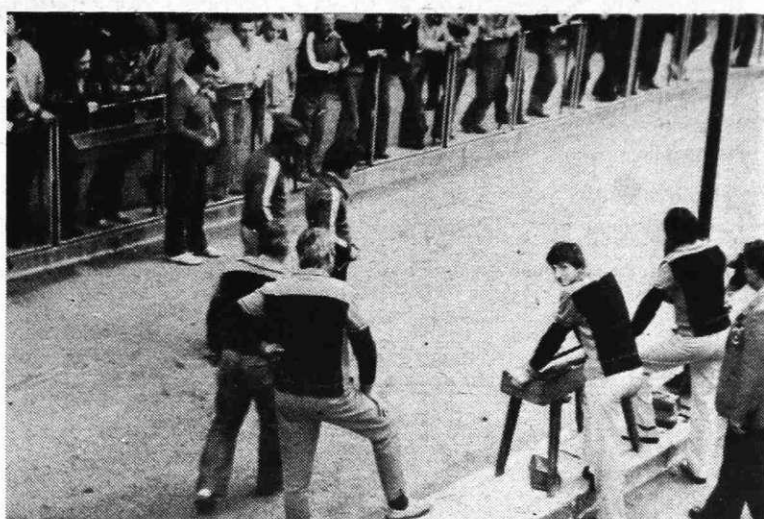
KONČNA UVRSTITEV PO PANOGAH - MOŠKI

1. Sava Kranj 28 točk, 2. Železarna Jesenice 22, 3. Steklarna Hrastnik 17 točk, 4. Feralit Zalec 13 točk.

KONČNA UVRSTITEV PO PANOGAH - ŽENSKE

1. Sava Kranj 14 točk, 2. Steklarna Hrastnik 10, 3. Feralit Zalec 9, 4. Železarna Jesenice 5 točk.

-tok

V torek, 13. maja, sta se v okviru gorenjskega prvenstva v balinanju na Jesenicah srečali četvrtki članov balinarskega kluba Jesenice in Škofja Loka - 1000. Tekmovanje je bilo zelo napeto, na koncu pa so bili boljši Jeseničani. Prvo igro je dobila članska ekipa z Jesenic 13:12, drugo pa s 13:8. Na ta način so si Jeseničani priborili dve točki v okviru prvenstva Gorenjske, kjer se letos ocenjuje podobno kot v nogometu. V tekmovalni ekipi balinarskega kluba Jesenice so nastopili Kozamernik, Svilič, Uran in T. Tišov. (Tekst in foto B. Blenkuš)

V LESCAH JE V TEKU DRŽAVNO PRVENSTVO V JADRALNEM LETANJU

Alpski letalski center gosti te dni najboljše jadrane letalce Jugoslavije. Zbralo se jih je 29 iz SR BiH, SR Hrvatske, SR Srbije, AP Vojvodine in iz SR Slovenije. Slovenijo zastopa 19 tekmovalcev, ALC iz Lesc pa štirje: republiški prvak iz leta 1978 Janez Pintar, državni prvak iz leta 1975 Miha Thaler, Pavel Potočnik - vodja proizvodnje Elanovih jadralskih letal, ki jih poznamo pod imenom DG - 100 - ELAN in Brane Brodnik z Bleda, kateremu je to prvo tekmovalje.

V petek, 16. maja, je bila svečana otvoritev 25. jubilejnega prvenstva Jugoslavije, na katerem se tekmovalci borijo za prehodni pokal generalnega sekretarja za narodno obrambo Jugoslavije. Ob številnih družbeno političnih delavcih gorenjskih občin, republike in stabov teritorialne obrambe ter predsednikov občinskih skupščin Radovljice in Jesenic je prisotne pozdravil predsednik sveta Alpskega letalskega centra Lesc Lado Gorišek. Prvenstvo je otvoril predsednik skupščine letalskih organizacij Slovenije Stane Menegaj.

V imenu tekmovalcev in organizatorjev je prebral žalno pismo ob smrti dragega tovariša Tita celjski tekmovalcevo vojko Starovič. Tovarš Tita je bil pokrovitelj letalcem Jugoslavije vse od leta 1952 pa do dne, ko je izgubil svojo edino bitko v živ-

ljenju. Letalci smo z njim izgubili našega velikega prijatelja in vzornika, ki je športno letalstvo izredno cenil, ne samo kot šport, ampak predvsem kot pomembno družbeno dejavnost za vzgojo kadrov za obrambo našega neba.

Državno prvenstvo se je pričelo v izredno slabih vremenskih razmerah. Dež in nizke temperature, zakrito sonce niso ugodnosti za jadrane letalce. Zato so v prvih štirih dneh spravili pod streho samo dve kratki, a zelo težki disciplini. Prva je bila v nedeljo s hitrostnim preletom na razdalji 165 km Lesc - Celje - Lesc. Do cilja je priletel samo Vojko Starovič iz Aero kluba Celje, ostali pa so pristali na njih, na brniškem letališču in v Celju.

V drugi disciplini v razdalji 168 km Lesc - Kravec - Kranjska gora - Škofja Loka - Lesc pa je v izredno težkih vremenskih pogojih priletel do cilja spet samo en tekmovalce, to pot Lescan Janez Pintar.

Tekmovanje za državno prvenstvo bo zaključeno v soboto, 24. maja, v nedeljo pa bo še ena tekmovalna disciplina za pokal občinske konference SZDL - Radovljica. Svečan zaključek bo v nedeljo ob 17. uri na letališču v Lescu. Zaključil ga bo pokrovitelj prvenstva, generalni sekretar predstava SFRJ, general Ivan Dolničar. I.M

Vezisti teritorialne enote občine Jesenice pri vaji (Foto J. Urh)

Rokomet

GORENJSKO PRVENSTVO ŠOL S PRILAGOJENIM PROGRAMOM

V petek, 16. maja, je bilo v Kamni gorici gorenjsko prvenstvo šol s prilagojenim programom v rokometu za učence. Prvenstva so se udeležila tri šolska športna društva: iz Kranja, Kamne gorice in osnovne šole Polde Stražisar z Jesenic.

Tekme so bile izenačene in borbene, ob drugem zredbu in nekoliko več sreče pa bi bil tudi končni vrstni red drugačen.

Rezultati: Jesenice: Kamna gorica 4:3, Kranj: Jesenice 8:3 in Kranj: Kamna gorica 8:6.

Prve so bile Kranjčanke, odlične druge Jeseničanke in tretje domačinke. Organizacija je bila dobra. Pozna se tudi, da je z igralkami SSD Polde Stražisar v zadnjem času intenzivno delal Brane Dvoršak, saj je napredek očiten, še posebno, ker v šoli ni telovadnice, pa tudi tiste ure telovadbe, ki so, so bolj improvizirane. Kot zanimivost naj navedem, da je v Kranju celodnevna šola in imajo svojega učitelja telesne vzgoje, prav tako v Kamni gorici.

Ob koncu tekmovalja je bila izbrana reprezentanca Gorenjske, v kateri bosta nastopili Jeseničanki Vučkovičeva in Koničeva, v Kamni gorici pa so igralce: Mulalič, Beriša, Cerin, Sebanović, Jakupovič in Vesel.

-tok

Šport za vsakogar

ZA POKAL MLADOSTI V NOVI GORICI

Judo

V soboto, 17. in nedeljo, 18. maja, je bilo v Novi Gorici tekmovalje v judu za pokal Mladosti za pionirje, mladince, člani in ženske. Judo sekcijo pri TVD Partizan je zastopalo deset članov. Nastopilo je petnajst klubov iz Slovenije, Hrvatske in Italije.

Pri pionirjih je nastopilo v kategoriji do 58 kg Hadžić in izgubil prvo borbo. V kategoriji do 57 kg mlajših mladincev je nastopil Fajković in znova dokazal, da se razvija v dobrega judoista; bil je odlični drugi. Mladinci in člani so nastopili

skupaj. V kategoriji do 60 kg je Brelih izpadel že v prvem kolu, prav tako so bili v kategoriji do 71 kg neuspešni Krnjajci, Krehmič in Medić, kateremu je bil to prvi nastop na kakršnekoli tekmovalju. V kategoriji do 95 kg si je Špal priboril pot v finale, vendar pa je to borbo predvsem zaradi premajhne izkušenosti izgubil in zasedel drugo mesto. Med dekleti sta bili kar dve novinki. Dobravčeva je izpadla v prvem kolu, Nočeva pa je presenetljivo prisle in zasedla dobro tretje mesto. Nastopila je tudi Dizdarevičeva in pokazala veliko, vendar je vseeno zasedla drugo mesto.

Pri jeseniških judoistih in judoistkah se pozna menjava generacij. Na površje prihajajo mlajši, obetavnejši. Z veliko tekmovalnim treningom in veliko volje bodo še veliko dosegli.

Pokal Mladosti je prejela ekipa Slovenj gradca, 2. Šiška, 3. Maribor, 4. Ivo Reya - Celje, 5. Triglav... 10. Jesenice. Točkovanje so se uvrstive prvih starih oba dneva tekmovalja.

-tok